

Editörler:
AYŞİN ŞİŞMAN
EMEL BİROL

CUMHURİYET'İN İKİNCİ YÜZYILINDA MARKA KENT OLMA YOLUNDA UŞAK ÇALIŞTAY KİTABI

17 Ocak 2024

İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

CUMHURİYET'İN İKİNCİ YÜZYILINDA MARKA KENT OLMA YOLUNDA UŞAK ÇALIŞTAY KİTABI

İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

No: 8 | Sosyal Bilimler: 4

Editörler: Dr. Öğr. Üyesi Ayşin Şişman, Dr. Öğr. Üyesi Emel Birol

Yayın Koordinatörü: Şafak Çelik

Redaksiyon: Özgür Billur

Mizanpaj ve Kapak Tasarımı: Şafak Çelik

Kapak Fotoğrafı: Hüsnü Kazım Özler, Uşak, 29 Ekim 1933

E-ISBN: 978-625-97407-1-3

DOI: <https://doi.org/10.61150/gedikyay.2501>

1. Baskı: Ocak 2025

Yayıncı Sertifika No: 44794

© 2025, İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

"Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak - Çalıştay Kitabı"nda yayımlanan yazıların yasal ve bilimsel sorumluluğu yazarlarına aittir. Kitabın özgün özellikleri ve yayın hakkı İstanbul Gedik Üniversitesine aittir. Yayınevinin izni olmadan kısmen ya da tamamen kopyalanamaz, çoğaltılamaz, bir veri muhafaza sisteminde saklanamaz veya iletilemez. Kaynak göstermek kaydıyla alıntı yapılabilir. İstanbul Gedik Üniversitesi FSEK'e aykırı bir şekilde davranan sorumlulara karşı her türlü hukuki yolu kullanma hakkını saklı tutar.

İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

Adres: Cumhuriyet Mah. İlkbahar Sok. No: 1 34876 Yakacık, Kartal, İstanbul

Tel: 444 5 438 - **Web:** www.gedik.edu.tr

İstanbul Gedik University Library Cataloging-in-Publication Data

Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak - Çalıştay Kitabı

Ed. Ayşin Şişman, Emel Birol 120 p. 16x23 cm.

E-ISBN: 978-625-97407-1-3

Tasnif Kodu: DS 51 .U8/C86

Bu çalışma, İstanbul Gedik Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Komisyonu tarafından desteklenmiştir.

Proje No: GDK202309-07

CUMHURİYET'İN İKİNCİ YÜZYILINDA MARKA KENT OLMA YOLUNDA UŞAK

ÇALIŞTAY KİTABI

(17 Ocak 2024)

Editörler

Dr. Öğr. Üyesi Ayşin Şişman – Dr. Öğr. Üyesi Emel Birol

İçindekiler

Önsöz.....	7
Çalıştay Programı.....	9
Sunuş	11
Açılış Konuşmaları	13
Açılış Sunumu	42
Birinci Oturum:	
Marka Kent Olmak mı, Marka Ürünler Çıkarmak mı?	49
İkinci Oturum:	
Uşak Sektör Temsilcileri ile Odak Grup Buluşması	71
Üçüncü Oturum:	
Kent Turizmi ve Turizm Potansiyeli Olarak Uşak	93
Çalıştay Sonu Değerlendirme Oturumu	108
Çalıştay Sonuç Raporu	112
Çalıştay Fotoğrafları	116

Önsöz

Dünyada ve ülkemizde üniversiteler, eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma gibi temel görevleri ile birlikte toplumsal fayda sağlama ve topluma hizmet sunma alanında da çalışmalarını yürütmekle sorumludur.

İstanbul Gedik Üniversitesi olarak toplumsal fayda konusunu 2024-2028 dönemini kapsayan stratejik planımızda en önemli üç görevimizden biri olarak belirledik. Böylece Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ve özellikle Amaçlar İçin Ortaklıklar maddesine hizmet etmek, en önemli misyonlarımızdan biri hâline geldi.

Üniversitemiz, içinde yaşadığımız dijital kültür çağı ile birlikte yeni düşüncelerin benimsenmesi ve yayılmasına zemin oluşturma, araştırmayı özendirme ve topluma rol model olma kabiliyetleri ile ulusal kalkınmanın sağlanmasında önemli bir aktör olarak öne çıkmaktadır. Kurucumuz merhum iş insanı Halil Kaya Gedik'in yetiştiği, Ulusal Kurtuluş mücadelesinin önemli merkezlerinden olan Uşak şehrinin çeşitli yönleriyle markalaşması ve marka değer üretmesi konusunda "Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak Çalıştayı" nı hazırlamaktan mutluluk duyduk.

Uşak Valiliği, Uşak Belediyesi, Uşak Sanayi ve Ticaret Odası'nın destekleri ile hazırlanan çalıştay Uşak'ın kültürel, sosyal, ekonomik ve bölgesel kalkınma yoluyla markalaşması konusunda uzman kişilerin sunumları ile etraflıca ele alındığı verimli bir toplantı oldu. Ortaya çıkan düşünceleri ve önerileri kitaplaştırmak suretiyle gelecek nesillere aktarılması da çalıştayı hazırlamak kadar önem verdiğimiz diğer başlıktı. Bu kitabın, İstanbul Gedik Üniversitesi Yayınlarından okuyucu ile buluşmasından gurur duyacağız.

Ulusal ve bölgesel kalkınmaya hizmet edecek "Cumhuriyet'in İkinci

ci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak - Çalıştayı Kitabı'nın hazırlanmasında emeği geçen editörler Dr. Öğr. Üyesi Aşşın Şışman ve Dr. Öğr. Üyesi Emel Birol'a teşekkür ederim.

Prof. Dr. Ahmet KESİK
İstanbul Gedik Üniversitesi Rektörü

Çalıştay Programı

Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Ahmet KESİK (İstanbul Gedik Üniversitesi Rektörü)

Hülya GEDİK (Gedik Holding Yönetim Kurulu Başkanı/İstanbul Gedik Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı)

Halil Kaya GEDİK'i Anma Video Görseli

Suat Selim KANDEMİR (Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı)

Mehmet ÇAKIN (Uşak Belediye Başkanı)

Uşak Şehri Tanıtım Videosu

Dr. Turan ERGÜN (Uşak Valisi)

Açılış Sunumu

Prof. Dr. İskender PALA

(Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Başkanı)

Çalıştay Oturumları

Birinci Oturum:

Marka Kent Olmak mı, Marka Ürünler Çıkarmak mı?

Moderatör: Prof. Dr. Şakir DİNÇŞAHİN (İstanbul Gedik Üniversitesi)

Panelistler:

Kerim ÜLKER (Dünya Gazetesi Haber Koordinatörü)

Zeynep CEYLANER (Uşak Belediye Başkan Yardımcısı)

Dr. Sabri CEYLAN (Uşak İl Kültür Müdürü)

Utku YUMUŞAK (Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri)

Öğle Yemeği

İkinci Oturum:

Uşak Sektör Temsilcileri İle Odak Grup Buluşması

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Ayşin ŞİŞMAN (İstanbul Gedik Üniversitesi)

Panelistler:

Yelda YELDANLI (Tarhana Baba Temsilcisi)

Serdar SAĞIROĞLU (Tekstil & Dönüşüm Haksa İplik A.Ş. Yön. Kur. Bşk.)

Veli OĞUZ (Zafer Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri)

Şakir Ersin KUTLUAY (Uşaklılar Eğitim ve Kültür Vakfı Başkanı)

Üçüncü Oturum:

Kent Turizmi ve Turizm Potansiyeli olarak UŞAK

Moderatör: Betül ALAKENT (Sabah Gazetesi Ekonomi Muhabiri)

Panelistler:

Veli KOÇLU (Ulubey Belediye Başkanı)

Kerem GÖKÇE (Jolly Tur Yurtiçi Turlar Direktörü)

Murat ÖZEL (Wyndham Türkiye Direktörü)

ÇALIŞTAY SONU DEĞERLENDİRME OTURUMU

FUAYE SERGİ ALANI

Keşfettikçe Anlam Bulan Şehir Uşak Sergisi

Uşak Valiliği

Uşak Belediyesi

Uşak Sanayi ve Ticaret Odası

Sunuş

Hande Demirel

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Üniversitemizin Sayın Mütevelli Heyet Başkanı ve Gedik Holding Yönetim Kurulu Başkanı, Sayın Rektörüm, “Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak Çalıştayı”na hepiniz hoş geldiniz.

Sayın konuklar, programa başlamadan önce “Pençe Kilit Harekâtı” bölgesinde teröristlerle çıkan çatışmada şehit olan kahraman askerlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve yüce Türk milletine sabır ve baş sağlığı, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyoruz. Ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, silah arkadaşları ve tüm şehitlerimizin aziz hatırası adına sizleri bir dakikalık saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nı söylemeye davet ediyorum.

Çalıştaya katılmayan Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünden Dr. Nazmi Zarifi Gürkan'ın notunu size aktarmak isterim:

“Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak Çalıştayı”na zarif davetiniz için teşekkür ederim. Daha önce planlanmış olan programım nedeniyle çalıştaya katılım sağlayamayacağımı özürlerimle bildiririm. Çalıştaya başarılı olmasını en içten dileklerle temenni eder, saygılarımı sunarım.”

Keşfettikçe anlam bulan şehir olarak tanımlanan, ilkler şehri Uşak'ın antik çağlardan gelen tarihi ve kültürel mirasını sanayi ve gastronomik ürünleriyle birçok farklı ve zengin değeri konuşmak üzere toplanmış buluyoruz. Uşak'ın 70 yıllık şehirleşme tarihinin arkasında Kral Yolu'ndan,

şimendifer'e uzanan bu kültürel miras, 15 yüzyıldan gelen halıcılık ile başlayıp sürdürülebilir tekstil üretimine kadar modern sanayisi yer almaktadır. Son yıllarda gerçekleştirilen projelerle gösterdiği kentleşme hızı da dikkat çekmektedir.

Uşak Valiliği ve Uşak Belediyesi ile üniversitemiz tarafından Uşak'ın tarihten gelen zengin birikiminin daha görünür olması adına İstanbul'da bir alıştay yapılmasına karar verildi. Bugün üniversitemiz ev sahipliğinde bu buluşmayı gerçekleştirdiğimiz için çok mutluyuz. 2010 yılında Gedik Meslek Yüksekokulu ile eğitim hayatına başlayan üniversitemizi sizlere kısaca tanıtmak üzere tanıtım videomuzu sizlere sunarım.

Açılış konuşmalarını yapmak üzere değerli Rektörümüz Sn. Prof. Dr. Ahmet Kesik'i sahneye davet ediyorum.

Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Ahmet Kesik

İstanbul Gedik Üniversitesi Rektörü

Sayın Mütevelli Heyet Başkanım, Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Başkanım, kamu ve özel kurumların çok kıymetli temsilcileri, yöneticileri, akademisyenler, sevgili öğrenciler “Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak Çalıştayı”na hoş geldiniz.

Günümüzde üniversitelerin üçüncü misyonu olarak görülen “sosyal fayda sağlama ve topluma hizmet sunma fonksiyonları” son derece önem kazanmıştır. Üniversiteler toplumda farkındalık sağlama, eğitim sunma, yeni düşüncelerin benimsenmesine ve yayılmasına zemin oluşturma, araştırmayı özendirme ve topluma rol model olma kabiliyetleri nedeniyle ulusal kalkınmanın sağlanmasında çok önemli bir aktör olarak öne çıkmaktadır. Biz de İstanbul Gedik Üniversitesi olarak toplumsal fayda sağlamayı 2024-2028 dönemini kapsayan stratejik planımızda en önemli amaçlarımızdan biri olarak belirledik. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ve özellikle Amaçlar İçin Ortaklıklar maddesine hizmet etmek üzere en önemli misyonlarımızdan biri hâline geldi ve bu etkinlikle de Birleşmiş Milletler'in 17. Kalkınma Amacı'na hizmet etmekten büyük bir mutluluk ve gurur duyuyoruz. Bugün Uşak'ı çok çeşitli yönleriyle tartışacağız ve tanıyacağız. Kültürel, sosyal, ekonomik bölgesel kalkınma yoluyla gelişen şehrimizi birçok oturumda ve panelde tartışıyor olacağız. Ulusal ve bölgesel kalkınmaya hizmet edecek bu etkinliğin çok önemli

çıktıları olacağına inanıyorum. Bu etkinlik dâhilinde sunulan çalışmalar İstanbul Gedik Üniversitesi Yayınları tarafından sizlerin hizmetine sunulacaktır. Çalışmalarımızı sürekli ve sistematik hâle getirmek adına çalıştayın ikincisini yani “Uşak Çalıştayı 2025”i de inşallah Uşak’ta düzenlemeyi düşünüyoruz ve bu bağlamda da bir planlama içindeyiz. Bu vesileyle Uşak’ın yetiştirdiği değerlerden kurucumuz olan rahmetli Halil Kaya Gedik’i buradan rahmetle ve minnetle anmak istiyorum. Çalıştayımızda sunum yaparak bizlerin arasına katılan, davetimize icabet eden tüm konuklarımıza teşekkür ediyorum. Burada tanıtım filminde de gördüğünüz gibi İstanbul Gedik Üniversitesi uygulamalı eğitimi öncelikli tutan bir üniversitedir. Bizim mottomuz “İş Garantili Eğitim”dir. Az önce Sayın Valim ile sohbet ederken Uşak’ta en başta kaynakçı ihtiyacından bahsetti. Biz sektöre doğrudan stajlarla, işletmede mesleki eğitimlerle ve mezunlarımızla destek oluyoruz. Burada sanayicilerimiz, üreticilerimiz ve yöneticilerimiz var. Buradan sesleniyorum. Önümüzdeki süreçte gerek iş, gerek mesleki eğitim ve gerekse mezunlarımızın istihdamı konusunda Uşak’taki sanayicilerimizle, kuruluşlarla işbirliğine hazırız. İş garantili eğitim diyerek, şu anda en başta Gedik Holding olmak üzere 200’e yakın sanayi kuruluşuyla yakın işbirliği içindeyiz ama inanın iş gücü taleplerine cevap veremiyoruz. Çünkü mezunlarımız mezuniyet sonrasında birçok sanayi kuruluşunda, birçok kamu ve özel kuruluştaki hemen iş hayatında yerlerini alıyorlar. Aynı zamanda yine yaptığımız iş birlikleri kapsamında yurt dışında da mezunlarımızın istihdamı bağlamında da iş birliklerini yapıyoruz. Şu anda vizelerini almış artık Almanya’ya imalat sanayine yolcu etmek üzere hazırladığımız birçok öğrencimiz var. Önümüzdeki günlerde de onları Almanya’ya gönderiyoruz ama öncelikle kendi sanayimizi ve kendi kuruluşlarımızı desteklemek istiyoruz. Gelecek yıl Şubat ayından itibaren işletmede mesleki eğitim bağlamında 1000’e yakın öğrencimizi sanayi kuruluşlarına göndereceğiz.

Çalıştayın düzenlenmesi konusunda bizlere cesaret veren, her türlü desteği sağlayan Sayın Mütevelli Heyet Başkanımıza, Uşak Valimize, Uşak Belediye Başkanımıza açılış sunumunu yapmak üzere davetimize icabet eden Saygıdeğer Prof. Dr. İskender Pala’ya, Uşak’tan gelen misafirlerimize, değerli konuklarımıza, programın gerçekleştirilmesinde emekleri olan Sayın Dr. Öğretim Üyesi Ayşin Şişman Hocamıza ve Rektörlüğümüzün değerli mensuplarına teşekkür eder, saygılarımı sunarım. Hepiniz hoş geldiniz.

Hande Demirel

Konuşmaları için Sayın Rektörümüze teşekkür ederiz. Bir not daha var. Uşak Milletvekili Operatör Doktor İsmail Güneş'ten, onu da sizlere aktarmak isterim:

“Türkiye Büyük Millet Meclisindeki alışmalarımdan dolayı ‘Cumhuriyet’in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak alıştayı’na katılamıyorum. Çalıştayın hayırlara vesile olmasını diliyor, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.”

Bugün gerçekleştirdiğimiz alıştay bizler için aynı zamanda kurucumuz Türk sanayi tarihinin önemli isimlerinden Halil Kaya Gedik’i anmak, onun memleket sevgisini bir nebze de olsa siz değerli öğrencilerimize aktarabilmek için de önem arz ediyor. Türkiye’nin ilk uluslararası kaynak mühendislerinden Halil Kaya Gedik’in Uşak sevgisi, onu yakından tanıyan herkesçe bilinmekte. Kendisini ve kıymetli eşleri Uşaklı Vala Gedik’i rahmet ve özlemlerle anıyoruz.

şimdi merhum Halil Kaya Gedik’i anma videomuzu sizlere sunarım.

Türkiye’nin ilk uluslararası kaynak mühendislerinden Halil Kaya Gedik 1953’te İstanbul Yıldız Teknik Okulu Makine Teknikerliği bölümünden mezun olmuştur. Almanya Staatliche Universitat Konstanz’da Makine Mühendisliği diploması aldıktan sonra Alman Kaynak Cemiyeti DVS’de Uluslararası Kaynak Mühendisliği programını tamamlamış ve bu alanda uzmanlaşmıştır. Almanya’da MAN fabrikasında alışan Halil Kaya Gedik profesyonel çalışma hayatına 1957 yılında Eskişehir Devlet Demir Yolları Fabrikaları’nın kaynak grubunda başlamış, 1960’lı yılların başında

Türkiye'nin ilk yerli arabası "Devrim" projesinde görev almıştır. 1963'ten itibaren özel sektörde kaynak alanındaki çalışmalarına devam etmiş ve sırasıyla elektrot, döküm, vana ve kaynak makinesi fabrikalarını ayrıca Türkiye'nin hassas döküm teknolojisi ile döküm yapan ilk tesisini kurmuştur. Türk kaynak sektörünün gelişiminde öncü rol üstlenen Halil Kaya Gedik, uluslararası kaynak mühendisliği eğitimini Türkiye'de yaygınlaştırmak adına Gedik Eğitim Vakfı'nı kurarak on binlerce kişiye kaynak alanında eğitim olanakları sağlamıştır. Ülkemizde sanayi-üniversite işbirliğini güçlendirmek iş dünyasına nitelikli uzmanlar yetişmesini desteklemek amacıyla Halil Kaya Gedik, 2010 yılında bugün içinde bulunduğumuz bu çatıyı, İstanbul Gedik Üniversitesi'ni kurmuştur. Yaşam boyu geride bıraktığı eserlerinden dolayı Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 2007 yılında üstün hizmet madalyası ile ödüllendirilen Halil Kaya Gedik 14 Ağustos 2012 tarihinde yaşamını yitirmiştir. Merhum Halil Kaya Gedik'in prensipleri bugün Gedik Holding'in geleceğine ve yatırımlarına yön vermeye hâlâ devam ediyor. Başarılarla dolu hayatında teknoloji ve eğitim alanındaki ilklere imza atarak öncülük etmiş olan merhum Halil Kaya Gedik, geleceği inşa etmeleri konusunda daima inandığı, enerjilerine güvendiği ve Atatürk'ün deyişiyle geleceğin ümidi, ışıklı çiçekleri olan gençlere ve onların eğitimlerine önem verdiğinin de göstergesi olarak Gedik Üniversitesi'ni kurmuştur. Üniversitemiz bir toplumu toplum yapan ve şekillendiren gençlerimizi çağdaş, uygar ve değer yargıları üst düzeyde bireyler olarak yetiştirmeyi amaç edinmiştir. Rahmetli Halil Kaya Gedik'i bir kez daha saygıyla anıyoruz.

"Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak Çalıştayı"nın gerçekleştirilmesine öncülük eden, Uşak'a olan vefa ve sevgisini her fırsatta gösteren Gedik Holding Yönetim Kurulu Başkanı ve İstanbul Gedik Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Sayın Hülya Gedik'i konuşmalarını yapmak üzere kürsüye davet ediyorum.

Hülya Gedik

Gedik Holding Yönetim Kurulu Başkanı
ve İstanbul Gedik Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Rektörüm, Sayın Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanım, Sayın Hocam Prof. Dr. İskender Pala, çok sevgili öğrenciler, çok sevgili hocalarımız hepimiz “Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak Çalıştayı”na hoş geldiniz.

Uşak kimisi için Türkiye'nin ilk şeker fabrikası, kimisi için Ulubey'deki Kanyonlar, kimisi için Karun Hazineleleri, kimisi için halı, kilim; benim içinse ana demek... Baba demek... Memleket demek... Bu videolar beni gerçekten çok duygulandırıyor. Babamı 2012 senesinde kaybettik ve bu sene tam 12 sene oluyor. Farklı bir babaydı, öngörülü bir babaydı. Bu nedenle onu anmak her defasında beni duygulandırıyor. Her zaman çıkarım bu kürsüye fakat bu kadar duygulandığım anlar nadirdir. Hepiniz hoş geldiniz.

Uşak benim aynı zamanda anneanne, babaanne hayattayken çocukluğumun da geçtiği yer. Hatırlıyorum anneannemin evini... Dedem arabayla değil atla çarşıya giderdi. Bilmiyorum hatırlayanlarınız var mı? Tabii ki koşan bir at değil, yürüyen bir at... Adım adım, tak tak o nal sesleri hâlâ kulaklarımdadır.

Hani ünlü şair Ahmet Kutsi Tecer'in 1927 yılında yazdığı şiir gibi “Gezmesek de tozmasak da o köy, bizim köyümüzdür.” Aynı şekilde benim doğduğum ama yaşadığım bir yer değil Uşak. Hep çaktığım hasrettir;

soframızda yer alan tahrana çorbası, peksimet ve daha nice güzel Uşak yemekleri. Bizim için güzel bir şehir...

İki sene oldu herhâlde Sayın Belediye Başkanımız Mehmet Çakın çok destek verdi, babamın Uşak'taki büstünü yeniledik. Büste, babamın sık sık tekrarladığı şu söz yazıyor: "Dünyanın en güzel yeri Uşak." İnsanların tabii anıları önemli ve orada geçirdikleri zaman önemli, babam için en güzel yer Uşak'tı ve bizi de hep öyle büyüttü. Kimileri için farklı anlam ifade etse de bizim için Uşak memleketidir... İstanbul'da da yetişsek, Uşak'ı güzel temsil etmeye çalıştık... Çok öngörülü bir babaydı ve yaşarken beni Gedik Holding'e Yönetim Kurulu Başkanı yaptı. O koltuğu bırakmak çoğu baba için kolay değil çünkü babam da ilkleri başaran bir iş insanıydı ve benim geriye dönüp baktığımda o koltuğu bırakırken düşüncesi, onun yapabileceğini yapabileceğim kabiliyeti bende gördüğünden değil, beni bugünlere hazırlamak içindi. Yaşarken bana rehberlik etti, yaşarken bana birçok şey öğretti. Bu nedenle çok hazırlıklı bir süreçten geçtim ve vefat ettiğinde de hem yönetimdeki arkadaşlarımızın, çalışanlarımızın hem de kendimin çok yumuşak bir geçişi gerçekleşti. Babam yatırımcı bir ruha sahipti ve belli bir yere kadar yatırım yapabilişti. Yaptıkları arasında üniversitemizi kurmak vardı ve üniversitemizi kurduktan sonra 2012 senesinde de vefat etti. Buradan ne kadar yatırıma sevdalı bir baba olduğunu, bir iş insanı olduğunu, sizlerin takdirini için söylüyorum.

Bunun yanı sıra Hendek'te büyük bir işletme kuruyoruz. Biz kökeninden Uşak'tan gelenler için değil bilmeyenler için söylüyorum, biz sanayiciyiz. Türkiye'de değil dünyada tanınan bir sanayiciyiz. Kendi sektörümüzde, kaynak sektöründe babam Uşak'ta orta hâlli bir ailenin esnaf çocuğu olarak çıkıp daha sonra hem İstanbul hem Almanya'da okuyup sonra da dünyanın teknolojisine ve o zamanki mühendislik konularını takip ederek, Türkiye'de kaynak ve kaynak sektörü bilinmediği yıllarda, ilk kaynak mühendisi olan kişidir ki bu vasfıyla Devrim arabaları konusundaki kaynak mühendisi olmasının, biz aile olarak gururunu yaşıyoruz. Vefatından sonra ödül koydurduk babamızın adına ve şu an bir "Uluslararası Halil Kaya Gedik" ödülü var. Bu da Türkiye ve bize gurur veren bir ödüldür. Biz bu ödülü her sene bir yabancı bilim adamına veriyoruz, adını yaşatmaya uğraşıyoruz. Biyografi kitabını yazdık. Uşak'ta birçok hayır kurumu var. Uşak'ın da gelişmesi ve büyümesi için bizlerin burada olması belki bir katkı sağlayabilir, bunun için bu toplantıyı hazırladık. Bu çalıştayı da mutlaka katkısı olabilecektir diye düşünüyorum. Uşak'ın daha da büyümesini, gelişmesini tanınmasını, iş insanlarının daha çok yatırım

yapmasını, turizmin gelişmesini ve dünyaca tanınmasını istiyoruz. Çok değerli edebiyatçı hocalarımız var, iş insanları var. Babam da bunlardan bir tanesidir. Ne güzel ki bu değerlere sahip olmuşuz. Bu kişiler bizi önemli yerlere götürüyor. Biz de onların açtığı yolda aynı ilkeyle daha bu değerleri geliştirerek, günümüze uyarlayarak, günümüzün de teknolojisini takip ederek, daha ilerilere taşıyarak uğraş veriyoruz, çaba gösteriyoruz. Çünkü bu emeklerin daha yukarılara çıkması gerekiyor. Aksi takdirde biliyorsunuz, kaybolup gidebilirler. Babamın adını her zaman yaşatmak istiyoruz. Onun için Vakıf üzerinden üniversite ve diğer eğitim kurumlarını kurduk. Tabii ki büyüklerimiz bizim için her zaman payidar kalacaktır. Ruhları şad olsun..

Hepinize geldiğiniz için çok teşekkür ederim. Uşak her zaman için kalbimizde, orada olmasak da yaşamasak da her zaman memleketimizi temsil etmeye devam edeceğiz.

Çok teşekkür ederim.

Hande Demirel

Sayın Hülya Gedik'e çok teşekkür ediyoruz. İnsanlık tarihinin her dönemine tanık olan Uşak bugünkü oturumlarda her yönüyle tartışılacak ve markalaşma yolunda değerleri ortaya konulacak. Şimdi hep birlikte Uşak şehri tanıtım videosunu izleyelim.

Çalıştaya katılmak üzere Uşak'tan gelen çok kıymetli konuklarımız var. Bugün sahneye ilk olarak, sanayi şehri Uşak'ın sanayicileri adına Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Suat Selim Kandemir'i alkışlarınızla konuşmalarını yapmak üzere davet ediyorum.

Suat Selim Kandemir

Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Gedik Üniversitesi Mütavelli Heyeti Başkanı Sayın Hülya Gedik, Sayın Rektörüm, Değerli Katılımcılar,

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce bizleri bu anlamlı çalıştayda bir araya getiren Gedik Üniversitemizin yöneticilerine ve organizasyona emek veren herkese teşekkür ediyorum.

İstanbul Gedik Üniversitesi, ilimizin vizyoner sanayici ve işadamlarından Halil Kaya Gedik'in ülkemize kazandırdığı önemli eserlerden biri. Eğitime, üretime ve istihdama sağladığı katkıyla Uşak'ın değerli ismi merhum Halil Kaya Gedik'i huzurlarınızda bir kez daha rahmetle anıyorum.

Onun vizyoner bakış açısını devam ettirerek başarılı işlere imza atan ve ülkemizin kalkınmasına katkı sunan değerli aile fertlerine de bir kez daha teşekkür ediyorum.

Kıymetli katılımcılar,

Bugün burada Uşak'ın marka kent olma yolunda attığı ve atacağı adımları konuşacağız. Birbirinden değerli sunumlar yapılacak. İlimizin tanıtımı ve gelişimi için belirlenen yol haritasının son durumu da gözden geçirilecek. Buradaki kazanımlar şüphesiz ki bizler için oldukça önemli.

Uşak'ın büyümesi, kalkınması için atılan her adım çok kıymetli, yapılan her çalışma çok değerli. Çalıştayın şimdiden hayırlı olmasını diliyor, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Değerli Katılımcılar,

Uşak Ticaret ve Sanayi Odası olarak ilimizin ekonomik ve sosyal gelişimini, tanıtımını ve büyümesini stratejik planlarımızda en önemli amaç olarak yer verdik. Bu stratejik amaca göre de önemli çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Marka kent olma yolunda gerçekleştirdiğimiz;

- Coğrafi işaretli yöresel ürün sayımızın 9'a çıkarılması
- Yurtiçi ve yurtdışındaki hedef pazar ziyaretleri ve fuarlar
- Bakanlıklar nezdindeki lobi çalışmaları
- Yeni iş kolları ve alternatif sektörler için yapılan çalışmalarımız

Bu konuda yaptıklarımızın ana başlıkları diyebilirim.

Burada tüm çalışmalara değinmek oldukça vakit alacaktır. Bu nedenle konuşmacılarımızın da vakitlerinden fazla almadan marka kent Uşak için önemli olacağını düşündüğüm birkaç başlığa dikkat çekmek istiyorum.

Sayın Valim, Değerli Katılımcılar,

Bölgesel ve küresel rekabetin arttığı günümüzde, marka kent kavramı birçok yönüyle oldukça önemli ve daha iyi anlaşılır hâle gelmiştir.

1990 ve 2000'li yıllar marka kent üzerine gerek akademik gerekse özel sektörce desteklenen araştırmaları birlikte getirmiştir.

Günümüzde hâlen önem derecesini koruyan kavram için önümüzdeki dönem farklı yaklaşımların ortaya çıkacağı çok nettir.

Bilindiği üzere marka kent en önemli parçalarından biri gelişmiş ekonomi. Bu da tabii ki şehrin üretimi ile doğru orantılı. Ancak yeni nesil marka kentler için bu yeterli değil. Artık sadece güçlü bir üretim ekosistemi değil aynı zamanda “yeşil dönüşüm” ve “dijitalleşme” çalışmalarında yol kat etmiş, çevreye duyarlı iller marka kent olacaklardır.

Hatta bu konuda ilerleme kat edemeyen marka kentlerin önümüzdeki dönem bu imajlarını kaybedeceklerini de söyleyebiliriz. Bu nedenle Sürdürülebilirlik, Yeşil Mutabakat ve Yeşil OSB, bizim bu dönemdeki plan ve programlarımızın omurgasını oluşturuyor diyebiliriz.

Avrupa Birliği, önümüzdeki dönem çevreyle ilgili kriterleri sağlamayan bölge ve işletmelerin ürünlerini almamaya kararlı. İlerleyen yıllarda ticaretimizi ve ihracatımızı sürdürebilmemizin en önemli kriteri “yeşil dönüşüm”e hızla adapte olmak. İlimizin bu konuda önemli bir avantajı var. Tekstil, deri, alüminyum, plastik gibi birçok alanda geri dönüşüm yapabilen nadir bir üretim ekosistemine sahibiz. Bu sektörlerin arasında lokomo-

tif olanı ise Türkiye'deki üretim payı %72'leri bulan tekstil geri dönüşüm sektörümüz. Bu sektörde doğal bir kümelenmeye sahip olan ilimiz doğaya ve çevreye yadsınamaz bir katkı sağlarken, tekstil konfeksiyon atıklarını yeniden ekonomik değere dönüştürüyor. Geri dönüşümün başkenti Uşak olarak yılda;

- 708.000 ton kullanılmamış endüstriyel tekstil atığı; battaniye, çorap, kazak ve kumaşa,
- 162.000 ton küçük ve büyükbaş hayvan derisi; deri konfeksiyon, aksesuar sanayi, mobilya, kozmetik, gıda sanayi ve yün ürünlere,
- 90.000 ton kullanılmış plastik; elyaf ve plastik hammaddeye,
- 10.000 ton kullanılmış araç lastiği; çocuklar için tartan pist ve çeliğe,
- 8.000 ton hurda alüminyum; alüminyum tozu ve granülüne dönüştürülmekte ve sektörlerin hammadde ihtiyacına katkı sağlamak tadır.

Bu sayede yıllık 978.000 ton hammadde geri dönüştürülerek, binlerce yıl çevre kirliliği yaratacak bu maddeleri tekrar ekonomiye kazandırıyoruz.

Uşak Tekstil Geri Dönüşümü Sektörü yaptığı üretimle tek başına yılda 4,8 milyar m³ suyun sanayide kullanımını engelleyerek önemli bir su tasarrufu sağlıyor. Bu Türkiye'nin kullandığı suyun %8'i demek. Kuraklığın arttığı, global önlemler alınması gereken bu günlerde Türkiye'nin suyunu koruyan bir il olarak büyük gurur duyuyoruz.

Dünyadaki yerimizi korumak ve sektörün büyümesini sağlamak için ürün kalitemizi standart hâle getirmeli, karbon ayak izlerimizi kanıtlamalı ve iş yerlerimizin sosyal refahını artırmalıyız. Yapacağımız bu çalışmaları da dünyada kabul gören grs, ekoteks ve inditeks gibi standartlarla gösterebilir hâle gelmeliyiz.

Firmalarımızın markalaşması, ihtisaslaşması ve standart oluşturabilmesi için sertifikasyon çalışmaları, odamızın yeşil dönüşüme yönelik yaptığı faaliyetlerin arasında önemli bir yer alıyor. Bunun için gerek Ur-Ge projemizin gerekse yeni başvuru projelerimizin bütçelerinden pay ayırdık.

Örneğin, tekstil geri dönüşüm sektörüne yönelik hazırlamış olduğu-

muz 2,5 milyon euroluk IPA projemiz, bu payın yaklaşık %15'lik kısmını oluşturuyor.

Projemiz, Türkiye'de bakanlık tarafından onay görerek AB delegasyonunun onayına sunuldu.

Kabul görmesi durumunda proje kapsamında gerçekleştirilecek rehub tekstil atık toplama merkezinin de sektörü ciddi anlamda destekleyeceğine inanıyorum.

Değerli katılımcılar,

Tekstil sektörümüzün yanı sıra deri ve seramik sektörü de geleneksel sektörlerimizin başında geliyor. Yer ve duvar karosunda Türkiye üretiminin %15'lik payına sahibiz. Seramik sektörü hem istihdam hem de ilimizin kalkınması adına büyük önem arz ediyor. Yine küçükbaş hayvan derisinin tabaklanmasında %60'ların üstünde önemli bir paya sahibiz. Ancak Uşak sanayisi ağırlıklı olarak ara ürün üreten ve genel anlamda düşük teknoloji ürünlerin ağırlıkta olduğu bir yapıya sahip. Marka kent olmak istiyorsak, sanayimizdeki sektör ve ürün çeşitliliğini artırmalıyız.

İlimizde bu konuda birçok proje üretiyoruz. Karma OSB'mizin RY-COP projesi ile kurmuş olduğu büyükbaş hayvan derisi işleme tesisi bunun en güzel örneklerinden bir tanesi. Bu tesis ile deri sektörünün ürünlerini çeşitlendirmek adına önemli bir imza atıldı.

Sektörel çeşitliliğin sağlanması için diğer bir örnek, Valiliğimiz öncülüğünde SERA OSB'nin kurulmuş olmasıdır.

İlimizde son yıllarda termal turizm ve jeotermal enerjiye bağlı seracılık faaliyetleri için önemli adımlar atıldı.

Banaz Hamamboğazı bölgesinde yoğun olan jeotermal kaynakları kullanarak bölgeye bir SERA OSB kazandırmış olacağız. Sera OSB konusunda yapmış olduğu önderlik için Uşak Valimiz Sayın Turan Ergün'e sizlerin huzurunda teşekkür etmek istiyorum. Projenin tamamlanması ile bölgede önemli bir istihdam yaratılacağına ve il ekonomisine ciddi katkı sağlanacağına inanıyorum.

Değerli katılımcılar,

İlimizin sanayisi adına çalışmalarımızı sürdürürken yöresel değerlerimizi de unutmuyor ve sahip çıkıyoruz.

İlimizin toplam 9 adet coğrafi işaretli ürünü mevcut. Bu ürünlerimizden sarayları süsleyen Uşak halımız için Avrupa Birliği'nden coğrafi işaret tescili alan ürünler listesine eklemek için hazırlık çalışmalarımıza

başladık.

Özellikle gastronomiye yönelik coğrafi işaretlerimizin tanıtılması, marka değerinin yükseltilmesi ve ekonomik kazancın artırılması için ulusal ve uluslararası tanıtım mecralarında yer almaya devam ediyoruz.

Geçen yılın Kasım ayında Ticaret Borsamızla birlikte Antalya'da düzenlenen YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı'nda stant açtık. Dört günde 350 binden fazla kişinin ziyaret ettiği fuarda standımız büyük ilgi çekti.

Yöresel ürünlerimizi gittiğimiz her platforma taşıyarak marka değerlerimizi tanıtmaya devam ediyoruz. Bu sene Mende ekmeği ve Ulubeyzini hamursuzu için iki başvuru yapacağız. Buradaki temel hedefimiz sayıdan çok marka değeri artırılarak ile ekonomik katkı sunabilecek ürünlerin coğrafi işaret başvurularını yapmaktır.

Değerli katılımcılar,

Marka kent yolunda ilerleyen ilimizin gelişmişlik seviyesini üst sınırlara taşımak adına önemle üzerinde durmamız gereken konulardan bir diğeri de orta ve yüksek teknoloji ürün üreten yatırımların ilimize çekilmesi. Bu konuda ilimizde rol model oluşturacak ve ilin bu anlamda ufkunu açacak Gedik Holding gibi firmalarımızın ilimize yapacakları yatırımlara ihtiyaç söz konusu. Bu vesile ile de Sayın Hülya Gedik'e sizlerin huzurunda yatırım çağrısında bulunmak istiyorum.

Sektörlerindeki deneyim ve tecrübeleri ile ilimizin sanayi ekosisteminde yer almalarının, Uşak için büyük önem arz ettiğini düşünüyorum. İlimiz sanayisi ve potansiyeli yüksek bir il. İnaniyorum ki mevcutta var olan birlikteliğimizin daha da güçlenmesi ile gelişmişlik seviyesi daha üst sıralarda yer alacaktır.

Değerli katılımcılar,

Oda olarak ilimizde OSB'lerimizle, tüm kurum ve kuruluşlarımızla koordineli çalışmalar yapıyor, ortak ve uyumlu projeler yürütüyoruz.

Markalaşmak ve marka kent olmak, birlikte yürüyebilirsek hep daha iyiye giderek ulaşabileceğimiz bir başarı serüveni.

Bu bilinçle hareket eden şehirler; zamanla yatırım, üretim ve istihdam noktasında daha üst seviyelerde yer alıyorlar. Bugün burada olmamız ilimizin bu bilinçle hareket ettiğinin en önemli göstergesi.

Genlerini tarihindeki girişimcilik ruhundan alan İlkler Şehri Uşak'ımızın "Marka Kent" olarak daha hızlı büyümesi ve gelişmesine emek veren herkese teşekkür ediyorum.

Sözlerime burada son verirken toplantımızı organize eden Gedik Üniversitemizin Mütevelli Heyetine ve yöneticilerine bir kez daha teşekkür ediyorum.

Toplantının Uşak'ımız için hayırlı kazanımlara vesile olmasını diliyorum, hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Hande Demirel

Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Suat Selim Kandemir'e konuşmaları için çok teşekkür ediyoruz. 2019 yılından bugüne değerli çalışmalarıyla Uşak'ın çehresini değiştiren genç, dinamik Belediye Başkanı Sayın Mehmet Çakın'ı sahneye davet ediyorum.

Mehmet Çakın

Uşak Belediye Başkanı

Sayın Valim, bizlere bugün ev sahipliği yapan İstanbul Gedik Üniversitemizin ve Gedik Holding'in çok kıymetli Mütevelli Heyeti Başkanı Hülya Gedik Hanımefendi ve kıymetli Rektörü, Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sosyal Politikalar Başkan vekili Uşaklı halk kahramanımız Sayın Prof. Dr. İskender Pala Hocam, Ticaret ve Sanayi Odamızın kıymetli Başkanı, Belediye Başkanlarımız, Uşak'tan gelen sivil toplum kuruluşlarımızın ve kurumlarımızın değerli başkanları, temsilcileri, Uşaklılar Vakfımızın kıymetli Başkanı ve yöneticileri, Karahallılar Vakfımızın kıymetli temsilcileri Uşak'tan gelen hemşehrilerimiz, İstanbul'dan katılan çok kıymetli hemşehrilerimiz ve bugün burada bizlerle olan ve Uşak'ı sevdiğini kanıtlayan kıymetli Uşak dostları; hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum, hoş geldiniz sefalar getirdiniz, diyorum.

Öncelikle biz bu çalıştayı, İstanbul Gedik Üniversitemizin ev sahipliğinde Valiliğimiz ve Belediye olarak Sayın Valimizle birlikte Uşak-İstanbul seyahatimizde Sayın Hülya Hanım'la buluşarak gerçekleştirmeyi planladık. Kendisi bizi ağırladı. Uşak hakkında güzel bir sohbet gerçekleştirmiştik ve orada, "Uşak hakkındaki konuları hep Uşak'ta konuşuyoruz, neden biraz da İstanbul'da konuşmayalım, Uşak'ın marka kent olma yolundaki çalışmalarını bir de İstanbul'daki hemşerilerimizle, İstanbullularla paylaşalım." dedik. Bu fikir ortaya çıkmıştı ve sağ olsun Rektör hocamızın koordinasyonunda bu çalışmalar yapıldı. Bugün sizlerle birlikte buluşmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum. Öncelikle onu ifade etmek

istiyorum. Tabii Sayın Hülya Hanım konuşmasında rahmetli Halil Kaya Gedik'ten bahsetti, çok da duygulandı. Duygulanmak insana mahsus bir özelliktir. Aslında benim şahsi hikâyem de kısmen Hülya Hanım'inkine benziyor. Halil Kaya Gedik gibi babam da 1977'de İstanbul'a geliyor. Bilenler bilir; ben İstanbul'da doğdum, büyüdüm. Babam da bir sanayiciydi. Aile olarak sanayi ile uğraşıyoruz, hâlâ devam ediyoruz. Zira siyaset, belediye başkanlıkları geçicidir. Esas olan bize güç veren, itibar veren işimiz sanayici olmamızdır. Bu vesileyle elde etmiş olduğumuz itibar ve çevre, İstanbul'a sırtında yorganla gelen anne babamız, bizlere iyi bir insan olmanın yanında iyi bir sanayici, ülkesine ekonomisine katkı sağlaması gereken bir birey olmayı öğretti. Tabii bu arada topluma faydalı olmanın da son derece önemli olduğunu, çeşitli sivil toplum kuruluşlarında görev yaptığımız dönemde daha iyi anladık. Bu bize nasip oldu, memleketimize 2004 yılında da bir yatırım gerçekleştirerek geri dönüş yaptık ve o tarihten itibaren bir yandan sanayici kimliğimizle çalışmalarımıza devam ettik, bir taraftan da sivil toplum kuruluşlarında faaliyet gösterdik. Arkasından da 2019 yılında partimizin, Cumhurbaşkanımızın ve halkımızın da teveccüh göstermesiyle Uşak Belediye Başkanı olarak seçildim. Tabii aslında aklımızda hiç olmadığı hâlde demek ki kaderimizde memlekete hizmet etmek de varmış ve bundan da büyük bir memnuniyet duydum. Övünç duyuyorum, çünkü atalarımızın geldiği bu topraklara, memlekete hizmet etmek de gerçekten herkese nasip olabilecek bir iş değil. O günden bugüne kadar da hemşerilerimizin, ekibimizin ve Uşak'ı seven herkesin destekleriyle memleketimizi daha iyi bir noktaya getirebilmek için de çaba ve gayret sarf ediyoruz. Özellikle pandemi dönemi, deprem ve yüksek enflasyon gibi zorlu bir dönem içerisinde şehre hizmet edebilmemiz, büyük destekçilerimiz, Uşak'ı seven hayırseverlerimizle oldu.

Merhum Halil Kaya Gedik gibi memleketini unutmayıp, yatırımlar yapan hayır işlerine kendini vakfetmiş insanlar sayesinde Uşak'tan, Uşak dışından hemşerilerimizle birlikte şehrimize güzel hizmetler yaptık. Bu süreç içerisinde 2022 yılında Uşak'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 100. yıl dönümü de vardı. Arkasından Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yıl dönümünü kutladık ve bu kapsamda şehrimize hem kalıcı eserler hem de yapmış olduğumuz etkinliklerle bu duyguyu pekiştirmeye gayret ettik. Şehrimizin merkezinde kurmuş olduğumuz DİORAMA 1922 Uşak Müzesi ile Millî Mücadele'de Uşak'ta yaşananlar anlatılmaktadır ki içerisinde yine Hülya Hanım'ın dedesi, İstiklal Madalyası sahibi, Uşak'ın kurtuluşunda büyük emekler veren Mehmet Hacım'ın da bir balmumu heykeli vardır.

Yine Uşak'taki Milli Mücadele dönemini anlatan, Uşak kahramanlarımızın dâhil olduğu eserler hazırlattık. Bunun yanında çıkarmış olduğumuz kültür yayınlarıyla geleceğe bir eser olarak bıraktığımız *Kurtuluşun 100. Yılında Uşak* kitabı; ön yazısını Sayın Cumhurbaşkanımızın ve her bölümünü bir Bakanımızın yazdığı, Uşak'ın tarihini, kültürünü, yemeğini, sporunu, sanayisini anlattığımız değerli bir eserdir. Çeşitli eserleri de kültür yayınlarımız bünyesinde çıkarmaya başladık. Uşak'ın sanayi kültürü çok eskilere dayanıyor, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanımız bahsettiği için bu konuda çok detaya girmeyeceğim zamanımızı da elverişli kullanmak açısından. 1500'lü yıllara dayanan Uşak halısı arkasından makineleşme ve sanayileşme ile birlikte dokumaya dönüşüyor. Sonrasında battaniye üretimi, arkasından deri ve son dönemde özellikle geri dönüşüm konusunda Uşak sanayisi çok ciddi anlamda sektörde söz sahibi olan bir yerdedir. Burada en önemli hususlardan birisi zaman içerisinde Uşak sanayisinin kendisini yenileyebilmesidir. Ben bunu *Harvard Business Review*'da makale olur diyerek, Uşak sanayisinin kendisinin yenileme kabiliyetini hep vurguluyorum. Bu konuda sanayicilerimizin köklerinden, geçmişinden gelen çok ciddi bir hızlı hareket etme, girişimcilik ruhuna sahip. Eksik kaldığımız konulardan birisi belki de belli bir hacmin üzerine çıkan şirket sayılarımız. İşte bugün içinde bulunduğumuz bu müesseselerin de hamiliğini yapan Gedik Holding, bu kapsamda bizim Uşak'tan çıkmış büyük sanayicilerimizden ve şirketlerden bir tanesi olarak bu konuda da mesafe aldığımızın örneklerindedir. Elbette ki sayılarını artırmak istiyoruz.

Uşak'ın marka kent olması dediğimizde ilk olarak tabii tanınırlık, bilinirlik konusu gündeme geliyor. Şimdi zaman zaman benim arkadaşlarım da dâhil İstanbul'da büyüyünce ziyaretlerimizde, sohbetlerimizde, Uşak çok fazla dışarıda tanınmıyor dediklerinde ben şu soruyu soruyorum kendilerine: "Sizin benden başka Uşaklı arkadaşınız var mı? Hemşehrin yani tanıdığınız var mı, oldu mu?" diyorum ve düşünüyorlar, "Yok, yani senden başka iş dünyasından Hülya Hanım, işte İskender Pala Hocamız" diye söylüyorlar. Çok sınırlı sayıda burada Uşaklı hemşehrilerimiz var. 81 il arasında, İstanbul'da yaşayan Uşaklı vatandaş sayısında 76. sıradayız. Sayımızın azlığı Uşaklıların Uşak'ın adını duyurma noktasında elbette ki elimizi zayıflatan unsurlardan biridir. Bürokratik anlamda da Avrupa Birliği Dış İlişkiler Mali İşler Genel Müdürümüz Sayın Bülent Özcan, PTT Genel Müdürümüz ve birkaç önemli isim vardır. Ciddi anlamda üst düzey bürokraside de Uşaklı olanların sayısı az. Tabii bu durumun çeşitli nedenleri var. Uzun uzun bunları biraz sonra çalıştay içerisinde arkadaşlarımız

da konuşurlar. Ancak benim düşünceme göre bunun en önemli nedeni; Uşak'ın kendine yeten bir şehir olması, işsizlik oranlarının Türkiye ortalamasının çok çok altında olması, dolayısıyla göçe çok fazla ihtiyaç duymamasıdır. Halil Kaya Gedik ve babam gibi farklı gerekçelerle İstanbul veya başka şehirlere göç edip buralarda yerleşmeleri ve ekonomik hayatın içerisinde olması pek nadir. Dolayısıyla başka şehirlere giden hemşerilerimizin haricinde Uşak'tan çok fazla göç gerçekleşmedi. Bu noktada Uşak'ı tanıtmak için Uşaklı, Uşak dışındaki hemşerilerimize daha fazla sorumluluk ve vazife düşüyor. Uşak'ın tanıtılması konusunda bu çalıştay da önemli adımlardan birisi olacak. İnşallah bunların sayısını artırmak ve diğer hemşerilerimizin de bu konudaki yapacakları katkı ve desteklerle eksikliklerimizi gidermeyi arzu ediyoruz.

Ticaret ve Sanayi Odası Başkanımızın ifade ettiği gibi elimizde güçlü bir kanıt var marka şehir olmak noktasında: Yeşil ekonomi, geri dönüşüm, sıfır atık. Bunlar çok önemli konular ve bütün dünyanın yakından takip ettiği, takdir ettiği konular. Bizim de böyle güçlü bir sanayimizin olması, marka kent olma noktasında yeşil şehir konseptini, yeşil ekonomiye sahip bir şehir olma konseptini ön plana çıkarabileceğimizi ve markalaşma konusunda bize güçlü bir pozisyon kazandırabileceğini düşünüyorum. Bunun yanında bunu destekleyici ve marka kent anlayışımıza, vizyonumuza katkı sağlayacak olan özellikle turizm konusunda Uşak'ın güçlü bir potansiyeli var. Biraz önce tanıtım filmlerinde konuşmalarda da duyduz. Özellikle jeotermal kaynaklarımız, turizm potansiyelimiz, tarihî ve kültürel varlıklarımızla birlikte, önemli bir noktaya ulaşabileceğimizi düşünüyoruz. Bu anlamda yine Uşak Belediyemizin teşvikiyle, Sayın Valimiz, Valiliğimizin ve kurumlarımızın destekleriyle şu an Uşak'ta dünya çapında bir markanın beş yıldızlı otel yatırımı başladı. İnşallah sene sonuna kadar bitmesi planlanıyor, tabii özel sektör yatırımı olduğundan şartların ne olacağını kestiremeyebiliyoruz. Bu turistik termal otel yatırımı, yurt içinden ve yurt dışından gelecek misafirlere hem şehrin tanıtımında katkı sağlayacak hem de bu konuda hızlı bir ivme yakalamamıza fırsat verecek. Zira şehirler de birbirleriyle rekabet ediyorlar ve şehirler zamanla birbirlerini geçiyorlar. Yani hiçbir şehir geçilemez değil. Örnek olarak turizm sektöründe bilenler bilir şu an bizim en yakın komşumuz Afyon, termal turizm anlamında çok kuvvetli bir markadır. Ama hatırlayanlar bilecektir Afyon'dan daha önce Bursa bölgesi, özellikle termal turizm anlamında çok daha iyi bilinen bir markaydı. Fakat zaman içerisinde Afyon, Bursa'yı geçti. Bu konuda demek ki şehirler birbirlerini geçebiliyorlar. Bilmiyorum aranızda belki

vardır ama eskiden büyükşehir olarak Adana sıralamada saydığımız zaman İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra 4. sırada gelirdi ama bugün pek çok şehir birçok anlamda Adana'yı geçti. Demek ki şehirler de eğer kurumlar birbiriyle koordineli bir şekilde çalışırsa, şehrin yetiştirdiği önemli değerler, şehirlerine bir vefa borcu olarak ilişkilerini kesmez katma değer sağlamaya içeriden veya dışarıdan destek vermeye devam ederlerse, şehirler de doğru stratejilerle, swot analizleriyle, doğru yaklaşımlarla diğer şehirleri geçebilirler ve güçlü bir noktaya gelirler.

Bizim Uşak Belediyesi olarak özellikle sık sık vurguladığımız bir mottomuz var: Yüz ölçümü ve nüfus olarak küçük ama sosyoekonomik ve sosyokültürel olarak gelişmiş bir şehirdir. Bu nedenle bizim arzumuz insanların yaşam kalitesinin yükseldiği, havasıyla, suyuyla, doğal imkânlarından da yararlanarak refah seviyesi yükselmiş küçük ama güçlü zengin bir şehir olmayı hedefliyoruz. Gelişmiş nüfusla bunun yarattığı kriminal etkiler, hava kirlilikleri, çevre problemleri ile uğraşmayan ama ekonomisiyle zenginleşmiş, sosyal kültürel yaşamıyla insanların Uşak'ta kalmayı tercih ettikleri, Uşak'a gelen beyaz yakalı çalışanlarından tutun da üst düzey bürokratların bu şehirde kalmayı arzu ettikleri bir şehir olması konusunda çalışmalar yürütüyoruz. Bu konuda adımlar atıyoruz. Bundan sonra da inşallah yine hep birlikte şehrimizin bu anlamda gelişmesi için kalkınması için çalışmalarımıza devam edeceğiz. Tabii ki şunu da son olarak ifade etmeden geçemeyeceğim. Hülya Hanım her ne kadar kendisi Uşak'ta yaşamasa da Uşak'ı seven, gönlünde Uşak olan ve merhum Halil Kaya Gedik'in bugüne kadarki şehrimize kazandırdığı eserlerle birlikte kendisinin de hem Uşakspor'umuza arkasından da yapımını tamamlamış olduğumuz Kadın Koordinasyon Merkezi'mize vermiş olduğu desteklerle iyi bir Uşaklı olduğunu defalarca kanıtlamış birisidir. Yine aramızda İstanbul'da veya diğer şehirlerimizde yaşayıp da Uşak'taki hayır işlerine ciddi anlamda destek veren hemşerilerimiz var. Tamamıyla Uşaklı hemşerilerimizin katkılarıyla bir aşevi inşa ediyoruz. İhtiyaç sahiplerinin uzun yıllar ihtiyacını giderecek olan bu aşevini de artık tamamlama noktasına geldik. Kamudan hiçbir kuruş harcamadan tamamı hayırseverlerimiz eliyle yapıldı. Bundan dolayı da şükranlarımı sunuyorum.

Son olarak çalıştayımızın Uşak ve tüm ülkemize hayırlar getirmesini temenni ediyorum. Ben de bir kez daha ülkemizin güvenliği için bizim burada rahat bir şekilde oturabilmemiz için kanlarını döken tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Bizim Türkiye'de Cumhuriyet ile yaşamamız için kanlarını döken, çaba sarf eden başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk

ve silah arkadaşlarına bir kez daha minnetlerimi sunuyorum. Hayatlarını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum. Hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Hande Demirel

Uşak Belediye Başkanı Sayın Mehmet Çakın'a teşekkür ediyoruz. Konuşmasını yapmak üzere alkışlarınızla Uşak Valisi Sayın Dr. Turan Ergün'ü sahneye davet ediyorum.

Dr. Turan Ergün

Uşak Valisi

Çok kıymetli Uşak Belediye Başkanımız, Gedik Holding Yönetim Kurulumuzun kıymetli Başkanı değerli hemşehrimiz Hülya Hanım, değerli Rektörümüz, yine Uşak'ımız için her zaman gurur kaynağı olan kıymetli İskender Pala Hocamız, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanımız, Esnaf Odası Başkanımız, Uşak'tan gelen kıymetli iş insanlarımız, yine İstanbul'da yaşayıp Uşak'ı en güzel şekilde temsil eden kıymetli sanayicilerimiz, sivil toplum kuruluşlarımızın kıymetli başkan ve yöneticileri ve tabii ki aramızda bu güzel müessesenin, bu güzel üniversitenin çok değerli öğrencileri; konuşmama başlarken hepinizi saygı, muhabbet ve içtenlikle selamlıyorum.

İlkler şehri dediğimiz Uşak için çalışmak aslında hepimizin asli görevi olup eşsiz tarihi doğal ve sosyal zenginliklere sahip bu güzel ilimizi markalaştırmak da hepimizin en büyük idealidir. Bu uğurda yaptığımız çalışmalar, güçlü bir ekiple şekillenmekte ve şekillenmeye devam etmektedir. Bu ekibimizin bileşenlerinin faaliyetleri valiliğimiz, belediyemiz, üniversitemiz, sanayicilerimiz başta olmak üzere gerek Uşak içinde gerek Uşak dışında bizleri başarıyla temsil eden hemşerilerimizin katılımları ve siz kıymetli bilim insanlarının öngörülerıyla yapılandırmaya devam edecektir. İstanbul Gedik Üniversitesi bu güzel çalışmayla Uşak'ın markalaşması konusunda var olan imkânlara ve yapılabilecek çalışmalara bilimsel bir bakış açısıyla ışık tutacaktır. Bu sebeple de Üniversite Rektörümüz Sayın Prof. Dr. Ahmet Kesik ve bu çalışmaya emek veren tüm bilim insanlarımıza, katkı-

lım sağlayan kıymetli hemşehrilerimize, bütün sektör temsilcilerine ve bu güzel ortamın sağlanmasında bu fikrin oluşmasında ve bu fikrin ete kemiğe bürünmesinde bizlere en büyük desteği veren Gedik Holding Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Hülya Gedik Hanımefendi'ye huzurunuzda bir kez daha teşekkür ediyorum.

Çok kıymetli hanımefendiler, beyefendiler, değerli öğrenciler; Uşak aslında sahip olduğu pek çok değerle önemli bir potansiyele sahiptir. MÖ. 4000'li yıllara kadar uzanan geçmişi, Ege bölgesini Yakın Doğuya bağlayan tarihi Kral Yolu, dünyada parayı ilk kullanan Lidyalılar ve onların eşsiz hazinesi ve pek çok medeniyete ışık tutan kültürel mirasıyla kadim bir Anadolu şehridir. Uşak, Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde kazanılan Kurtuluş mücadelemizde Yunan komutanının esir alındığı, ecdadımızın top yükün kahramanlık destanı yazdığı bir "Kuvâ-yi Milliye" kentidir. Uşak elektriğin ilk olarak kullanıldığı ilk şeker ve şayak fabrikasının kurulduğu, sanayileşme tarihinde öncülük eden ilkler şehri unvanını alan şehirlerden birisidir. 15. yüzyıldan itibaren dokumacılık ve halıcılığın sadece ticari değil adeta sanat hâline geldiği dünyaca bilinen madalyonlu, yıldızlı ve kuşlu motifleriyle ülke ve dünya çapında saygınlık sembolü hâline gelmiş halıların hayat bulduğu bir kültürü yaratmış şehirdir.

Kıymetli katılımcılar bahsetmiş olduğum tüm bu kıymetli özelliklerimizin yanında Uşak'ın bölgemize ve ülke ekonomisine önemli katkılar sunan bir sanayi şehri olduğunu da özellikle vurgulamak isterim. İki adet organize sanayi bölgemiz; birinde 16.000 birinde 5000'i geçen istihdam kapasitesiyle 300 ve 286 firmasıyla, bunun yanında küçük bir ilçe olmasına rağmen Karahallı ilçesinde kurulan ve faaliyette olan Organize Sanayi bölgesiyle de bugün Uşak gerçek anlamda sanayi kenti olma özelliğini kazanmış bulunmaktadır. Bu durum Uşak'ın ekonomisine de büyük oranda yansımaktadır. Çok uzun uzun anlatmak yerine sadece birkaç örnek vermek gerekirse ülke ekonomisine katkısı açısından örneğin; Uşak ekonomisi ip-lik üretiminin Türkiye geri dönüşüme dayalı % 73'ünü, battaniye üretiminin %70'ini, medikal tekstilin % 22'sini, seramiğin % 17'sini, küçükbaş deri işlemenin de % 50'sini tek başına karşılayan bir il durumundadır. Tabii buna paralel olarak Uşak ilinin ihracatında da son 20 yıllık bir süreyle kıyaslama yaptığımızda size iki rakam vermek istiyorum: 2002 yılında 47,2 milyon dolar olan ihracatımız 2022 yılının sonunda 439.6 milyon dolara çıkmış ve aynı dönemde 47,5 milyon dolar olan yani ihracattan daha fazla, ithalat ise 272 milyon dolar olarak gerçekleşmiş yani Uşak neredeyse %50

net ihracat yapan bir il durumuna gelmiştir. 2023 yılının ihracat rakamları gıdaya bağlı olarak biraz gerileme göstermiş olsa da buna yakın paralel bir şekilde seyretmektedir.

Kıymetli hemşerilerim, değerli katılımcılar; tabii Uşak deyince geri dönüşüme ayrı bir başlık açmak zorundayız. Özellikle ilimizin lokomotif sektörü hâline gelen tekstil geri dönüşümü dünyada yaygınlaşan ve 2018 yılı G7 zirvesinin ana konusu hâline gelen dünyadaki büyük tekstil gruplarından da 32 global markanın altına imza attığı deklarasyonla da hızlanan ülkemizde de giderek yaygınlaşan bir sektör durumundadır. Uşak'ta bugün ortalama olarak yıllık 510.000 ton tekstil telefi, 484.500 ton elyafa dönüştürülmek ve bu da yaklaşık 720 milyon dolarlık katma değere denk gelmektedir. Bugün deri, plastik, alüminyum ve kauçuğun geri kazanımını da dâhil ettiğimiz de Uşak'ta yıllık 1 milyon 555 bin ton hammaddenin geri dönüştürüldüğünü, böylelikle binlerce yıl kirlilik yaratacak atık ve artıkların tekrar ekonomiye kazandırıldığını da söyleyebiliriz. Öyle ki tekstil geri dönüşümünde 1 kilogram ürün başına 10.000 litre su tüketildiği artık bilimsel kayıtlara geçmiştir ve bu hesaplara düşündüğümüzde, Uşak'ta tekstil geri dönüşümünün su tasarrufuna katkısı 4.8 milyar metreküp olup bu da Türkiye'nin yıllık su tüketiminin yaklaşık % 9'una denk gelmektedir.

Çok kıymetli katılımcılar bir diğer değinmek istediğim konu, yeşil sanayi konusudur. Biliyorsunuz 2053 net sıfır emisyon hedefine ulaşılabilmesi için sanayide karbonsuzlaşma kapsamında başlatılan Türkiye Yeşil Sanayi Projesi'ne yönelik firmalarımızın yeşil dönüşüm yol haritalarını hazırlamalarına yardımcı olacak ve yenilenebilir enerji kaynak verimliliği, atık yönetimi, döngüsel ekonomi, sürdürülebilirlik gibi alanlarda sanayi işletmelerimizi hep birlikte, devlet olarak da desteklemeye devam edeceğiz. Böylelikle çevre dostu üretim süreçleri ve teknolojik yeniliklerin öne çıkarılması; sanayide temiz, güvenilir, sürdürülebilir enerji kaynakları kullanımının yaygınlaştırılması ile Uşak sanayisinin küresel pazarda daha etkin bir konuma ve uluslararası yeşil değer zincirine entegre olmasını sağlayacak çalışmaları da hassasiyetle takip etmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Bunun yanında Uşak jeotermal kaynak alanında da belirli bir potansiyele sahip ildir ve bunu en iyi şekilde değerlendirmek adına hep birlikte ilde paydaşlar olarak çalışmalar yapıyor ve bu yönde teşebbüste bulunan ve bulunmak isteyen özel -tüzel bütün kişilere her türlü kurumsal desteği vermeye hazır olduğumuzu da buradan ifade etmek istiyorum. Banaz ilçemizde Jeotermal Sera Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması için daha önceki konuşmacılarımız da ifade ettiği gibi önemli adımlar attık. Bürokra-

tik anlamda önemli mesafeler kaydettik, kısa zamanda tüzel kişilik kazanıp bundan sonra fiili olarak alanda inşallah 2024 yılı içinde çalışmaya başlayıp önemli gelişmeler kaydedeceğiz. Yine aynı şekilde şehrimize büyük değer katacağına inandığımız beş yıldızlı büyük bir markanın termal otel inşaatı da hızla devam etmektedir. Bu iki önemli yatırımla Uşak'ta artık sadece tekstile bağlı olan bir sanayi değil bunun yanında iki sektör daha gelişmeye başlamış olacaktır. İnşallah sanayi kenti Uşak'ı aynı zamanda bir turizm kenti yapabilmek adına şehirde bir turizm sektörü oluşturabilmek için sahip olduğumuz değerleri de en doğru yatırım ve projelerle desteklemek önemli hedeflerimiz ve önceliklerimiz arasında olmaya devam edecektir. Bu kapsamda İl Özel İdaresi, Kaymakamlıklar ve Belediyelerimiz kanalıyla gerek kendi bütçelerimizden gerekse Kalkınma Ajansı tarımsal-kırsal kalkınmayı destekleme ve kurumumuzun hibeleri de kullanılarak turizm alanında çeşitli yatırımlar yapıldı, yapılmaya da devam edecektir. Ulubey Kanyonları, Karahallı Cılandıras ve benzeri turizm destinasyonlarına gelen misafir sayısındaki son yıllardaki artışta bu konuda bizleri git-tikçe daha fazla cesaretlendirmektedir. Amacımız Karun Hazinesi başta olmak üzere birçok kıymetli eseri bünyesinde barındıran ilimizi, coğrafi tüm değerleriyle antik kentleriyle, Taşyaran Vadisiyle, tarhanasıyla, helvasıyla, kilimiyle, halısıyla ön plana çıkarmak ve Uşak'ı ziyaret eden yerli, yabancı ziyaretçi sayısını artırarak ilimizde daha uzun süre konaklamalarını sağlamak olmalıdır. Bugün çalıştayı temel konusu, "Marka kent olmak mı, marka ürünler çıkarmak mı?" sorusudur.

Değerli katılımcılar, bu konuyla ilgili marka ürünler çıkarmak ile marka bir kent olmanın birbirini tamamlayan iki husus olduğunu buradan ifade etmek istiyorum. Mümkün olduğunca bu iki kavramı birbirinden soyutlamayan bir yaklaşımla yaklaşmak en doğrusu olacaktır şeklinde bir ifade de bulunmak istiyorum. Örneğin, Uşak'ı bir marka kent hâline getirmiş olan halı ve tarhana, ilimize gelen ziyaretçilerin öncelikle görmek ve tatmak istedikleri en önemli değerlerimizdir. Nitekim Uşak denilince akla gelen ilk iki kelime de bunlar olmaktadır. Dolayısıyla marka ürünler buldukları yeri marka şehirler hâline getiriyor. Bu noktada bizim şu soruyu sormamamız ve alanlarda neler yapabileceğimizi istişare etmemiz gerekiyor. Birçok firmaya hammadde sağlayan Uşak ilinin özellikle deri ve konfeksiyon alanında kendine has bir markası olabilir mi? Böylece şehrin de marka değerine katkı sunmuş olabilir miyiz? Bir diğer soru ise Uşak'ın dâhil edildiği komşu illerimizle birlikte ortak bir gezi rotası oluşturarak, ilimizin bir turizm markası hâline gelmesi mümkün olabilir mi? Sektör

temsilcilerimizin de yer aldığı panellerde bu konular mutlaka konuşulacaktır.

Çok kıymetli katılımcılar, şunu ifade etmek istiyorum ki bir ilin gücü sadece kendi iç dinamikleriyle harekete geçemez. Bu gücü belirleyen en önemli faktörlerden birisi de hemşehrilerinin diğer illerde, hatta yurt dışında oluşturduğu güçtür. Bu sebeple Uşak'ın her alandaki potansiyelini harekete geçirmek için siyasette bürokraside ve iş dünyasında önemli yer edinmiş ancak Uşak dışında hayatlarını sürdürmekte olan hemşehrilerimizi sivil toplum kuruluşlarımızı hep birlikte harekete geçirmeliyiz.

Özetle ben Uşak dışına yatırım yapmış, ülke ekonomisinde önemli yerlere gelmiş güçlü iş insanı potansiyelimizin varlığı bilinciyle özellikle Uşak sanayisinin ara mal üretiminden çıkıp nihai ürün üreten ve katma değeri daha çok yüksek ürünlere doğru yönelebilir düşüncesiyle gerekli işbirlikleri kurmalarının önemli olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum. Önümüzdeki dönemde önceliğimiz bu olmalıdır. Önceliğimiz geri dönüşüm, sıfır atık gibi ulusal ve uluslararası mevzuatın giderek zorunluluk hâline gelen düzenlemelerini Uşak sanayisi için bir avantaj hâline getirecek proje ve işbirlikleri olmalıdır. Bu sebeple bugün gerçekleştirmekte olduğumuz çalıştayı çok önemsiyoruz. Bu organizasyonun, bu çalıştayı ilimizin geleceğine yönelik yapılacak çalışmalara da önemli bir referans olacağını ve örnek oluşturacağını düşünüyorum.

Çok kıymetli katılımcılar, sözlerime son verirken bize bu güzel ev sahipliği ortamı için Sayın Hülya Gedik Hanımefendi'ye, İstanbul Gedik Üniversitesinin çok kıymetli Rektörüne, değerli yöneticilerine yine bütün sektör temsilcilerimize, Uşak'tan buraya gelerek katkı sağlayan kıymetli panelistlerimize, değerli iş insanlarımıza, yine Uşak'ta ikamet eden kıymetli hemşehrilerimize ve buraya katılarak bizleri sabırla dinlediğiniz ve dinleyeceğiniz için siz kıymetli İstanbul Gedik Üniversitesinin değerli öğrencilerine bir kez daha şükranlarımı sunuyorum. Sayın Prof. Dr. İskender Pala Hoca'ya bizleri burada şereflendirdiği için bir kez daha teşekkür ediyorum. Marka kent olmak, isim duyurmak, sanayinin yanında kültürel, sosyal, sportif, önderliklerle ve öne çıkmışlıklarla mümkündür. Bu nedenle bürokraside, sanayide, sanatta ve sporda Uşak adına bizi buralarda, Türkiye'nin her yerinde, hatta yurt dışında başarıyla temsil eden bütün hemşehrilerimize huzurunuzda bir kez daha saygı ve muhabbetlerimi sunuyorum. Bu tür toplantıları huzur içinde yapabilmemiz için her türlü faaliyetimizi huzur ve güvenlik içinde gerçekleştirebilmemiz için daha 3 gün önce verdiğimiz şehitlerimiz başta olmak üzere Cumhuriyetimizin kurucusu büyük

Önder Atatürk ve bütün şehitlerimizi bir kez daha rahmet ve minnetle, şükranla anıyor, hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Çalıştayımızın ilimize ve ülkemize katkı ve başarı getirmesini Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hande Demirel

Çok teşekkür ediyoruz Sayın Valim, değerli konuşmanız kıymetli görüşleriniz için.

Çalıştayımızın açılış sunumunu Uşaklı akademisyen, yazar Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Başkanı, Sayın Prof. Dr. İskender Pala gerçekleştirecektir. Sayın hocamı, sizlere kısaca tanıtmak isterim;

Divan şiirini sevdiren edebiyatçı olarak tanınan Prof. Dr. İskender Pala 1958 yılında Uşak'ta doğdu. 1983 yılında doktorasını İstanbul Üniversitesinde tamamladı. İstanbul Üniversitesi, Kültür Üniversitesi ve Uşak Üniversitelerinde öğretim üyeliği yaptı. Çok sayıda roman, kitap ve akademik çalışmaları var. Sayın Prof. Dr. İskender Pala şu anda Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Başkanlığı görevini yürütmekte ve bugün kıymetli vaktini bizlere ayırdı.

Şimdi Sayın Prof. Dr. İskender Pala'yı dinliyoruz.

Açılış Sunumu

Prof. Dr. İskender Pala

Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Başkanı

Değerli dostlar, çok zarif beyefendiler, nazik hanımefendiler, sevgili öğrencilerim,

Şu anda ilerleyen saatlerin 35 dakikasının gerisindeyiz. Oysa ben böyle bir açılış bildirisi için 40 dakikalık bir süre kullanmayı istemiştim. Dolayısıyla söylemek istediklerimin birazını kısaltarak sizlere takdime çalışacağım.

Değerli konuşmacıların hepsini dinlerken Uşak adına gurur duydum. Gerçekten marka kent başlığı Uşak için çok önemli bir başlık; marka kent olmak için sanayimiz, iş dünyamız, çalışanlarımız hepsi üzerlerine düşeni yapıyorlar fakat bence yapılanlarda hep bir ayak eksik kalıyor; kültür ve sanat...

Şimdi yöneticilerimizin huzurunda bunları öğrencilerimize söyleyeceğim. Gelinim sana söylüyorum olsun. Gelişen dünyada kültür-sanat o kadar önemli bir marka aracıdır ki kültür-sanatı bir kenarda tutarak yahut sanayiden kazandığımız paraları kültür-sanat ile buluşturup yeni üretimler yapmadan, insanlara tanıtmadan gerekli markayı sağlamamız mümkün değildir. Uşak bu bakımdan üzerine düşeni kısmen yapmış vaziyettedir. Ben şehrimde baktığım zaman, az evvelki konuşmacılarımızı dinlerken zihnimden şunları geçirdim; Uşak bir klasör gibi. Malumunuz, bir klasörün içerisinde dosyalar olur. Uşak klasörünün içerisinde 8-10 adet dosya var, en üstteki dosyayı açarsanız güzel yazılar okursunuz, güzel resimler var-

dır. Desenler vardır. Heyecanlanırsınız, hoşunuza gider ve kaldırırsınız bir alttaki dosyaya geçmek için. Arkasında onun Cumhuriyet yazdığını görürsünüz. Sonraki dosyayı okumaya başlarsınız o dosya biraz daha kabarıktır, içerisinde yine sizin hoşunuza giden renkler, desenler, yazılar vardır. Onu tamamlayıp bir sonraki dosyaya geçtiğinizde arkasında Osmanlı yazdığını görürsünüz. Sonraki dosyada Bizans yazar, Selçuklu yazar, Lidya yazar, Eti yazar ve böyle böyle klasörde üst üste dosyalar hâlinde bir topraktan bahsediyoruz, bir şehirden bahsediyoruz ve bütün bu şehrin bütün bu kadar dosyanın içerisinde renklerin, desenlerin, seslerin dünyaya tanıtılması gerekiyor. Müzik olarak, beste olarak, film olarak, tiyatro olarak, resim olarak heykel olarak, enstalasyon olarak, dijital sanat olarak, vesaire vesaire... olarak bütün bunlarla biz sanayimizden kazandığımız yüksek değerleri, performansı harmanlayıp sunduğumuz zaman, Uşak'ın hem turizmi hem marka olma değeri hem de Uşak olarak dünya üzerinde, dünyaya söyleyecek bir sözünün olduğunu görebiliriz.

Değerli öğrencilerim, benim annem rahmetli, bana bir gün dedi ki “Oğlum ben öldüğüm zaman mezarımın başucuna bir selvi fidanı dik.” Dedim ki “Anneciğim, tamam yapayım ama neden böyle bir şey istedin?” Dedi ki “Selvi fidanları iki tarafa salınırken hu hu hu diye ses çıkarır, yine yapraklı selviler hu dedikçe orada yatan ölünün bir günahı dökülür. Onun için sen bir selvi fidanı dik benim başucuma!” Ben vasiyetini yerine getirdim. Bir selvi fidanı diktim ama sonra düşündüm, dünyadayken insan hareketlerine dikkat etmezse, yaşadığını standartlara uygun yahut da imanına uygun yaşamazsa başucuna selvi fidanı diksen ne dikmese ne... Elbette O öyle inanıyordu ki, selvi fidanları gerçekten de öyle gidin dinleyin; bir mezarlığın kenarına varın, hep mezarlıklarda selviler vardır, çünkü. Karacaahmet mezarının duvarına oturun hafif rüzgârda hu hu dediğini duyarınız. Hu, Allah demek biliyorsunuz. Şimdi diriyken, ahireti düşünmeyip, bir selvi fidanından medet ummanın ne anlama geldiğini, doğrusu çıkaramadım ama sonradan bilimsel hayata başlayınca bir şey öğrendim; değerli gençler. Selvi fidanının, selvi ağacının botanik biliminde dezenfektan ağaç olduğunu öğrendim. Yani çürümüş et kokusunu alıyor, yani mezarlıklarımızda onun için selviler var. Yani mezarlıklara selvi dikilmesini birileri daha önce keşfetmiş. Bu keşfi insanlara bilimsel olarak söylese, dese ki; hani toplu ölümler olur, katliamlar olur, savaşlar olur, vesaire vesaire olur, buraya selvi dikin dese, muhtemelen bilimsel söylediği için bilimsel olana itibar az olduğu için uygulanmayacaktır. Ama kültürel olana itibar çok olduğu için kültürel olan, genel yaygınlaşabileceği için “hüsni talil sanatı”

diyoruz biz buna edebiyatta. Bir sanat üretmiş yani. Aslında tabiiatta var olan bir şeyi güzel bir sebebe bağlarsınız. Tabiiatta var olan şey selvi fidanının mezarlıklardaki kokuyu alması ama sizin oraya onu dikebilmek için uydurduğunuz şey ölümlerin günahları affedilecek demektir. Bu bize şunu gösteriyor sevgili gençler, bilgi birileri tarafından üretilir, bilgi için makale yazdığınızda bilimsel bir makale yazdığınızda, 10 dakika konuşabilecek kadar bir yazı yazmanız lazım. Yahut da 10 sayfa yazmanız lazım ancak kültürel bir yazı yazdığınızda 1 dakika 1,5 dakika 2 dakika konuşabilecek kadar kültürel bir konuyu anlatabilirsiniz. Yani diyelim ki su hakkında bilimsel bir kitap, makale yazacaksınız bir ansiklopedi karıştırırız birkaç kaynağa müracaat ederiz, suyla ilgili yazılmış kitapları okuruz, sonunda dipnotlar düşerek bir makale yazarız. Zaman geçip de su hakkındaki araştırmamızı unuttuktan sonra başka bir araştırmaya geçtiğimizde, diyelim ki bayrak hakkında da bir bilimsel araştırma yapacağız, oraya geçtiğimizde bunun üzerinden aylar geçip su hakkındaki zihninizde kalan tortu 3 dakika kadar size bir konuşma süresi tanır yani herhangi bir arkadaşınız da bak ben sana suyu anlatayım diye başlayıp da 10 dakika suyu anlatıyorsanız, su bilgisine sahipsiniz, ama bir arkadaşınıza, bak ben sana suyu anlatayım diye başlayıp 3 dakika suyu anlatıyorsan, su kültürüne sahipsiniz demektir. Ama kültür sahibi olabilmek için önce bilgi sahibi olmak lazımdır. Yani siz 10 dakika su hakkında konuştuğunuz diye kültürlü olmadınız. Sadece su kültürüne sahip oldunuz ama kültürlü olabilmek için, şimdi bakın elime su hakkında 10 dakikayı yapıp unuttuğunuzdan geriye kalan 3 dakikayı, sonra demokrasi hakkında 10 dakikayı unutup 3 dakikayı, sonra bayrak hakkındaki 10 dakikayı unutup 3 dakikayı, hepsinden tortuları şöyle bütün bu kültürleri birbirine getirdiğinizde işte siz kültürlü bir insansınız, pek çok alanda bilgi sahibisiniz. O bilgilerden geriye kalan, sizin kimliğinize yansıyan kısım, bizim kültürümüzdür. Kültür sahibi böyle olunur. Türkiye’de bilgi sahibi olmadan kültür sahibi olduğunuzu zanneden insanlar çoktur. Üniversiteleri bitirmek insanları kültür sahibi yapmaz, bilgi sahibi yapar ama nedense Türkiye’de üniversite bitiren insanlara çok kültürlü insandır deriz. Uşak’ın bu kültüre ihtiyacı var. Uşak’ta bütün bu alanlardaki kültürleri birleştirip bunu bir sanat eserine dönüştürmek ve sanat eseri hâlinde sunmak gerekiyor. Dinlediklerimden bunu anladım. Biz bütün bu bilginin kültüre evrilmesine medeniyet diyoruz. Medeniyet kültürlerin geleceğe yönelik yüzüdür. Kültür, geçmişten bahsetmek ama medeniyet, gelecekte bahsetmektir. Geçmişten aldığımızı ileriye sunabilecek isek yani insanlığa sunabilecek isek, dünyaya sunabilecek isek, o zaman bizim bir medeni duruşa ihtiyacımız vardır. Peki medeniyet nedir? Medeniyet şudur, benim anne-

min selvi fidanı dik demesinin daha önce bir bilimsel çalışmayla, botanik ilmine üretilmiş olanın Yahya Kemal'in dilinden;

Hafızın kabri olan bahçede, bir gül varmış

Yeniden açarmış her gün kanayan rengiyle

Ve serin seleler altında kalan kalbinde,

Her gece bir gül açar, her seher bir bülbül ötermiş.

diyen şiiirdir medeniyet. Yani medeniyete ulaşabilmemiz için önce bilgiye ulaşmamız lazım. Bilgi Uşak'ta var, hatta aktif bir şekilde var, üretiliyor. Sonra bunun kültüre dönüşmesi lazım. Peki Uşak'ta bu bilgiye, bu sanayiye, bu gelişmişliğe, bu zenginliğe göre bir kültür var mı, cevabı size bırakıyorum. Bundan sonra sizlerin yapacak olduğunuz şey, bunu medeniyete dönüştürmek.

Değerli gençler medeniyet kavramını 1750 yılında ilk defa Marcus Mirabo isimli bir Fransız düşünür ortaya attı; "civilisation" diye. Civilization tam kelime anlamıyla bizdeki "medeniyet" kavramını karşılıyordu ama bizde 17. yüzyılda değil, 18. yüzyıl değil, ta İbn Haldun'dan, İbn Miskeveyh'ten, İbn Farabi'den itibaren pek çok insan medeniyetten bahsediyordu; adı da "hadare" idi. Yani biz 13. yüzyılda medeniyeti biliyor idik. 13. yüzyılda bildiğimiz medeniyeti Batı dünyası sivilizasyon adı altında 1757 yılında keşfetti ve 1757'den 1789'da kadar geçen, 30-40 yıllık süre içerisinde medeniyete ulaştı. Dikkat buyurun Bastil hapishanelerinin boşalması, Fransız İhtilali'nin başlaması ile birlikte medeniyet bir ışık yaktı. Dünyanın her yerine, ben başka bir şeyim dedi. Hayatın zarif yaşanmasıdır medeniyet. Medeniyet insanların gülümsemesidir. Medeniyet insanların birbirine selam vermesidir, günaydın demesidir, asık suratla herhangi bir kaş çatarak bakmamaktır medeniyet. Peki şimdi sokaklara bir çıkalım, medeniyet için hangi tanımlar nasıl yapılmış, özellikle öğrencilerimize lazım olduğu için. Beni mazur görün, bir 10 dakikanızı almak istiyorum. Buradaki kayıtlarıma göre Farabi'nin, İbn Sina'nın, İbn Haldun'un, Molla Lütü'nin medeniyet tanımları var. Ben bütün bu tanımları geçerek Maverdi'nin medeniyet için lazım olan 6 şartı sizlerle paylaşmak istiyorum, sonra sözlerimi bitireceğim.

Maverdi daha 13. yüzyılda salâhuddünya (dünyanın kurtuluşu) ibaresine sığınarak medeniyete erişmek için lazım olan şartları sayıyor. Ben anlatırken Uşak bu altı şartın neresinde duruyor ona göre düşünelim,

1- Dinün müttebaun: Yani uyulan, tabi olunan din. Yaygın olarak da insanların dini demek. Maverdi'nin buradaki kastı namaz kılmak oruç tut-

mak değil, söylediği “vicdan”. Eğer bir inanç biçimi, bir inanış şekli sizin vicdanınızı oluşturmuş ise, hiç kimsenin olmadığı zamanda bile siz, yeşil ışık yanmadan trafik ışıklarında bekliyorsanız, hiç kimse sizi görmeyeceği hâlde bir suç işlemek vicdanınız tarafından engelleniyor ise, işte buna dinin müttebaun deniyor. Yani tabii olunan bir inanış biçimi. Onun söylediği tamamen vicdandan ibaret.

2- Adlün şamilün: Yaygın adalet. Cemil Meriç; adalet, örümcek ağındaki sineklere benzer, küçük sinekler takılır kalır, büyük sinekler deler geçer, mealinde bir aforizma söyler. Yani adalet sistemi bir örümcek ağı olmamalıdır. Baklava dilimi çalan çocuk 8 yıl hapis yatsın ama falanca yerde sırf popüler diye, sırf ünlü diye, sırf toplumun gözü önünde diye insanların gözünün içine baka baka suç işleyen birisi kurtulsun gitsin. Olamaz! Yani adaleti sağlayamıyorsak, herkes birbiriyle eşit değilse, medeniyet bizden henüz uzaktır.

3- Emnün âmmün: Genel güvenlik demek. Yaşadığınız şehirde sabah evinizden çıktığınızda akşam evinize emniyetli bir şekilde dönebileceğinizden eminseniz, falanca yerden giderken, inşaat çukurlarından birine düşme ihtimaliniz yoksa, yahut falanca binanın çatısından henüz telle bağlanmamış bir kiremit başınıza düşmeyecek, yahut falanca yerdeki terör örgüt tarafından hedef alınmayacaksınız, şehrinizde güvenlik var demektir. Yaşadığınız hayatı müsterih olarak yaşayabiliyorsanız şehir sizin için huzur yurdudur. Medeniyet için buna ihtiyaç var.

4- Hısbün darrun: Yaygın refah. Yani siz, komşunuz aç iken tok yatabiliyorsanız henüz medeniyetten uzaksınız. Yardımlaşma, konu komşuyu gözetme, eşi dostu gözetme, herkese el uzatma, dünyanın herhangi bir yerinde acı varken, siz o acıdan duyarsız ve bigane yaşıyorsanız yaygın refaktan söz edemeyiz. Refah sadece mal zenginliği değildir çünkü gönül ve ruh zenginliğidir. Refahı şehrinizde yaygınlaştırmadan hayatınıza devam ediyorsanız henüz medeniyet bize uzaktır.

5- Emelün fesihun: Buna bugünkü manada vizyon diyorlar. Vizyonunuz yoksa medeniyetiniz yoktur. Ben az evvel buradaki konuşmacıların tamamında bu vizyonu en üst seviyede gördüm ve Uşak adına gurur duydum. Bu vizyon ile biz, Uşak'ta bütün ürettiklerimizi, bütün hazırladıklarımızı, bütün güzelliklerimizi medeniyete döndürebiliriz, dönüştürebiliriz.

6- İmaretül-arz: Şehrin imarı. Bakın en son madde bu. Şehrin imarı. Yani şehrin duvarlarını, kültür ve sanatla örmek demek, bana göre. Yoksa şehre güzel TOKİ evleri, güzel dükkanlar, çarşılar binalar yapmak değil. Lütfen kimse bana gücenmesin, sizler yöneticilerimizsiniz; şehrin imarı,

şehrin sokaklarında insanların mutlu yürüyebildiği, birbirlerine gülümse-
diği şehir hâline gelmiştir. İnsanların birbirlerine selam verdiği şehirdir,
tanısın tanımasın asansöre bindiğiniz zaman, günaydın diyebildiğimiz şe-
hirdir. Şehrin imarı, diğer beş maddeyle doğrudan orantılı ve bağlantılıdır.
Onun için bizim ilk beş maddeyi Uşak'taki bütün sanayinin, bütün kuru-
luşların, stk'ların, bütün gelişmelerin, bütün güzelliklerin, hepsinin üzerin-
de başarmamız gerekiyor. Peki medeniyete ulaştık, şehri medeni hâle getir-
dik. Sonuçta ne elde edeceğiz? Bir defa şu gördüğümüz gençlerin hiçbirisi
gelecek kaygısı çekmeyecek. Herbiri kendilerinden emin olarak kimlikli,
kişilikli, kendileri olan insanlarımız olacak. Rüzgârla eğilen bükülen de-
ğil, hakikaten bir topluma ait olduğumuzu hissedebildiğimiz dolu dolu bir
ömür yaşayacağız. O zaman da hayatımız ister 70 yıl olsun, ister 60 yıl,
fark etmez, zengin bir ömür sürmüş olacağız. 70 yıl yaşayıp da hiç yaşamış
gibi olmadan bu dünyadan giden insanlardan biri olmayacağız.

Teşekkür ederim.

Hande Demirel

Değerli Hocam Prof. Dr. İskender Pala'ya konuşması için teşekkür ediyoruz izninizle; biraz daha sahnede tutmak istiyorum. Çünkü konuklarımıza günün anısına hediyelerini sunacağız. Hediyeleri vermek üzere Sayın Mütevelli Heyet Başkanımızı ve Sayın Rektörümüzü de lütfen sahneye alalım.

Sayın Vali Dr. Turan Ergün, Sayın Belediye Başkanı Mehmet Çakın'ı da sahneye rica ediyorum ve tabii Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Suat Selim Kandemir'i de sahneye alkışlarınızla davet ediyorum.

Şimdi çalıştayı ilk oturumuna geçiyoruz. "Marka Kent Olmak mı, Marka Ürünler Çıkarmak mı?" başlığıyla ilk oturumu yönetmek üzere moderatör olarak İstanbul Gedik Üniversitesinden Sayın Prof. Dr. Şakir Dinçşahin'i sahneye davet ediyorum. Yine sahneye değerli panelistlerimiz Uşak Belediyesi Başkan Yardımcısı Sayın Zeynep Ceylaner'i, Uşak İl Kültür Müdürü Sayın Dr. Sabri Ceylan'ı Dünya Gazetesi Haber Koordinatörü kıymetli meslektaşım Kerim Ülker'i ve UTISO Genel Sekreteri Sayın Utku Yumuşak'ı davet ediyorum.

Evet ilk oturumun konusu "Marka Kent Olmak mı, Marka Ürünler Çıkarmak mı?" Sayın Valim biraz önce bu konudan bahsetti. Her ikisi de ayrı ayrı değer ve kıymet taşır, ikisi birlikte kentleri marka olma yolunda destekler, dedi. Bakalım bu oturumda değerli moderatörümüzün yönetimiyle panelistler neler söyleyecekler? Alkışlarınızla sahneyi onlara bırakıyorum.

Birinci Oturum: Marka Kent Olmak mı, Marka Ürünler Çıkarmak mı?

Moderatör: Prof. Dr. Şakir Dinçşahin
İstanbul Gedik Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Mütevelli Heyet Başkanım, Sayın Rektörüm, değerli katılımcılar, öğrencilerimiz, hocalarımız hepiniz hoş geldiniz. Bugün bu ilk oturumda “Marka Kent Olmak mı, Marka Ürünler Çıkarmak mı?” konuşacağız. Uşak’ın mevcut kentleşme durumunu, kentin marka değerlerini, bu mevcut durumun ortaya konulması için bugün aramızda Uşak Belediyesi Başkan Yardımcısı Sayın Zeynep Ceylaner Uşak İl Kültür Müdürü Sayın Dr. Sabri Ceylan ve Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri Sayın Utku Yumuşak ve Dünya Gazetesi Haber Koordinatörü Sayın Kerim Ülker var. Kendileri ile bu konular üzerine konuşacağız. Efendim 15’er dakikamız var. İlk önce sayın Dr. Sabri Ceylan ile başlayacağız. Dr. Sabri Ceylan’ı kısaca size tanıtmak isterim.

Sayın Ceylan Uşak doğumlu olup ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite eğitimini Uşak’ta tamamladı. Bakanlıklar arası ortak komisyon kararıyla Türkiye Cumhuriyeti Minsk Büyükelçiliği nezdinde Belarus’ta görevlendirildi. Burada Belarus Baranoviçi Üniversitesi Turizm ve Ekonomi Fakültesinde, Belarus Devlet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Fakültesinde, lisans ve lisansüstü düzeylerde dersler verdi. Görevi sırasında Yunus Emre Enstitüsü ile ortak çalışmaların yanı sıra, kardeş şehir projesini hayata geçirdi. Doktora çalışmasını Ege Üniversitesinde tamamladı. Uşak somut ve somut olmayan kültürel değerleri hakkında kendisi bize konuşma yapacak, teşekkür ediyorum.

Dr. Sabri Ceylan

Uşak İl Kültür Müdürü

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, bizleri misafir eden Gedik Üniversitesinin yönetimi, kıymetli misafirler, değerli öğrenciler;

Öncelikle genel anlamda konuya giriş yapıp daha sonra Başkanımıza, Utku Bey'e ve sevgili gazeteci arkadaşımız Kerem Bey'e sözü devredeceğim. Birçoğunuzun malumu olduğu üzere akademisyenlerin çoğu şöyle yapar zaten biliyorsunuz: Öncelikle bir literatür taraması yaparlar, oradan başlarlar. Sonra yavaş yavaş konunun özetine doğru giderler. Biz de benzer şekilde başlayacağız, marka kelimesi ve marka nedir? Marka kent olmak mı, marka ürünler çıkarmak mı?

Marka, Latince kökenli bir kelime. İtalyanca marka, Fransızca Mark, Almanca marke gibi çeşitli kelimelerle, Batı'dan aldığımız Türkçemize yerleşmiş bir kelime. Türk Dil Kurumuna baktığımızda 4 temel başlık altında verilmiş marka kelimesi. Bir ticari malı, herhangi bir nesneyi tanıtmaya benzerlerinden ayırmaya yarayan, özel ad veya işaret; eskilerin tabiriyle alametifarika. Bir diğer anlamı resim veya harfle yapılan işaret. Daha sonra da bilet, para yerine kullanılan, metal veya başka şeyden parça. Son olarak da mecaz anlamda tanınmış ürün, saygın kişi ve benzeri...

İskender Pala Hocamız ayrıldı ama ondan sonra söz hakkı almak, edebiyat özelinde şiir üzerine söz söylemek zor bir şey ama bir şiirle marka kavramına giriş yapmak istiyorum ben. Emerson, Amerikalı bir düşünce insanı ve şair şöyle başlıyor şiirine;

EN İYİSİ SEN OL

Dağ tepesinde bir çam olamazsan,

Vadide bir çalı ol.

Ama dere kenarındaki en iyi küçük çalı sen olmalısın.

Çalı olamazsan bir avuç ot ol.

Bir yola neşe ver:

Bir nilüfer olamazsan bir saz ol.

Ama gölün içindeki en canlı saz sen olmalısın.

Hepimiz kaptan olamayız, tayfa olmaya da mecburuz.

Burada hepimiz için birer iş var.

Cadde olamazsan, sokak ol.

Kazanmak ya da kaybetmek ölçü değildir

Her ne isen onun en iyisi sen ol...

Marka olmaya bu noktadan baktığımızda, marka olmak her alanda aslında en iyisi olmak demek değil, bir yönüyle yaptığımız işi her ne olursa olsun bunu kent olarak da baktığımızda da en iyisini yapmak olarak görüyoruz. Uşak'a baktığımızda, marka olmayı ve Uşak'ın bir marka kent olmasını ve markalar yaratması adına yapacağımız temel şeyin yaptığımız ürünlerin en iyisini yapmak olduğunu söyleyebiliriz. Şehirdeki her birey, her Uşaklı hemşerimiz, Uşak'ta yetişen kıymetli insanlar, Uşak'ta yaşayanlar olarak ve Uşak'ın sanayicileri, ortaya koydukları ürünleri...

Yani, ne yaparsak yapalım bir şehri marka hâline getirmek adına en iyisini yapmak, en önemli unsurlardan birisi. Marka hâline gelmenin çeşitli aşamaları var; bu aşamalardan birisi akılda kalıcı bir motto yaratmak. Biz Uşak olarak çeşitli mottolar kullanıyoruz. Az önce girişte sunucu hanımefendi söyledi. Mesela "Keşfettikçe Anlam Bulan Şehir", "İlkler Şehri", "Uşak, Geri Dönüşümün Başkenti", "Uşak, Aşıklar Şehri" gibi çeşitli mottolarımız var ve bu mottolar bakımından oldukça zengin bir şehriz. Bunu akademisyen hocalarımızın yanında, detaylı olarak konuşmak ayrı bir panel konusu, ileriki seminerlerde belki konuşmalıyız bunu da. Bir şehir olarak birden fazla mottomuz mu olmalı? Yoksa bir motto üzerine yoğunlaşıp onun üzerinden mi ilerlemeliyiz? Bu markalaşmanın birinci ve önemli unsurlarından birisi. İkinci olarak önemli bir başka konu var logo tasarımı. Hem sosyal medyada hem illerin kendileri açısından kullandıkları resmi unsurlarda (kurumsal logolar), bir logo tasarımı önemli. Ben az önce hocalarımızı ve Sayın Valimizi dinlerken bir yandan da İstanbul Ge-

dik Üniversitesi ve Gedik Holding logolarına baktım. Her ikisinin de logo tasarımlarında bir birlik var. Üniversitenin logo tasarımı da benzer şekilde, Gedik Holding'te de temelde bir yapı var. Onun üstüne çeşitli durumlara göre şekillendirmiş ve ortaya kurumsal bir logo çıkmış.

Burada başka örneklerimiz de var. Erzincan Valiliği'nin logosundaki çift başlı kartal. Bu logo aynı zamanda, belediyenin de logosunda da benzer şekilde gidiyor. Onda da çift başlı kartal mevcut. Malumunuz Selçukluların simgesi, doğuyla batıyı ve hükümdarlığı temsil ediyor.

Daha sonra Denizli, bizim komşu ilimiz, onu aldım. Denizli'de de horoz simgesi üzerinde valilikle belediye ortak bir nokta bulmuş. İkişinin logosunda da var. Daha sonra benim de memleketim olan Afyonkarahisar'a baktım. Karahisar Kalesi'ni ortak bir simge olarak almışlar. Hem valilik hem belediye hem Sağlık Bilimleri Üniversitesi.

Bir de biz yani Uşak ve bizim gibi olanlar var. Yani ortak simge bulunmayanlar, İzmir mesela, İzmir'de ortak bir simge yok. Valiliğin ve Belediyenin logosu farklı simgeleri öne çıkarmakta. Kütahya'da ortak simge yok.

Bizde de yok, Uşak valilik olarak Karun hazinesini, belediye kilim ve saz sembolünü, üniversite ilk harfleri olan U ve Ü simgeleri merkezde olmak üzere logolar tasarlamışlar.

Marka olma yolunda logo tasarımında bunların hangisi doğrudur ve bu işin doğrusu nasıl olmalıdır? Bu da inşallah, Gedik Üniversitesi ile ileride yapacağımız çalıştaylarda bir konu, bir başlık olabilir. Bir çok şehrin kamu ve özel kurumun markalaşması adına çok yararlı olacağına inanıyorum. Markalaşma anlamında logonun, logodaki şehrin sembollerinin nasıl olması gerektiği üzerine bir çalıştay. Ben Sabri Ceylan olarak "Şu doğrudur, bu yanlıştır, demiyorum sadece sorularla bunları düşünelim, konuşalım ortak akılla ortak bir sonuca ulaşalım istiyorum. Yoksa kesin yargı bildirmek benim haddim değil ve bu benim alanım da değil. Bunları sizlerle sesli düşünerek ileriki çalışmalar nasıl olabilir, yeni konu başlıkları olarak burada neler konuşulabilirin derdindeyim.

Uşak'ta belediye logosundaki çark Uşak sanayisinin güçlü oluşunu ifade ediyor. "Âşıklar Şehri" dediğimiz için bir saz ve uşağın temel unsurlarından Uşak halısı ile logo ortaya çıkmış. Ama buradaki yani logodaki kilim deseni mi halı mı? Halı ise Uşak'ın en meşhur halı deseni olan madalyon halısı seçilebilir miydi? Bunlar yine logo üzerindeki sesli düşüncelerim.

Valiliğimizin logosunda da şehrimizin en önemli temel eserlerinden olan “Kanatlı Denizati Broşu” var, şehrimizin müzesinde yer alan en önemli eser ve başına gelenlerle ünü Türkiye sınırlarını da aşmış bir eser. Her iki kurumunda logosu üzerinden baktığımızda açıklayıcı bir yazıya veya mottoya yer verilmeli mi? Bu da ayrı bir tartışma konusu az önce belirttiğim gibi.

Buraya kadar baktığımızda markalaşma adına Uşak'ta bir logo konusu üzerinde yoğunlaşmalıyız, diyebilirim. Tabii ki bu işin resmi yönleri var, bunun bir maliyeti var, bunlar da meselenin başka bir boyutu. Tabii bir şeyin marka olması için Türkiye'de yürürlükte olan Sınai Mülkiyet Kanununa göre de ele alınması mecburiyeti var.

Markanın bir tanımı var ve bu tanım marka olmakla ilgili pek çok alanda resmi yazışmalardan davalara ya da CİMER müracaatlarına kadar çeşitli şekillerde sıkça karşımıza çıkıyor. Marka Kent olma yolunda Uşak'la ilgili bizim kurum olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı adına ve Valiliğimizle birlikte oluşturduğumuz “İl Tanıtım Geliştirme Kurulu”muz var. Bu kurul geçen yıl itibarıyla faaliyete başladı. Kuruldan Bakanlığımız tarafından bu toplantı için görevlendirilen iki arkadaşımız aramızda. İl Tanıtım Geliştirme Kurulumuz bu manada bir ilin markalaşması adına neler yapılabilir, markalaşma sürecinde ortak noktaları bulma adına, ilde ortak payda oluşturmak için hangi ürünler ve değerler ortaya çıkarılmalıdır noktasında çalışmalarını yürütüyor. Kurulun Başkanı Sayın Valimiz. Kurulda ilin tüm paydaşları olarak ilin tanıtımı ve geliştirilmesi noktasında yapılacak iş ve eylemler planlanarak belli aralıklarla bir araya geliniyor.

İskender Pala Hocamızın bahsettiği Uşak'ın özelinde Anadolu'daki tüm şehirlerin katmanları birbirine benzer aslında.. Uşak'ın Lidyalılardan başlayarak Türkiye Cumhuriyeti'ne kadar uzanan bütün aşamalarını tanıtım videosunda gördük.

Ulubey bizim turizm potansiyeli en yüksek ilçemiz ve turizmle ilgili en yoğun çalışmaları yaptığımız yer olarak öne çıkmaktadır. Özellikle Valiliğimiz destekleri başta olmak üzere tüm belediye ve kamu kurum ve kuruluşlarıyla aktif şekilde çalışıyoruz. Selim Başkanım az önce konuşmasında Hülya Hanım'ın şahsında Gedik Holdingi Uşak'a yatırıma davet etti. İlin marka olması veya bir ürünün markalaşması da akılda kalıcılıkla ilgili aslında. İskender Pala Hocamız aramızdan ayrıldı ama inşallah buradan kendisine ulaşmış oluruz. Selim Başkan gibi fırsatı değerlendirmiş olayım hocamızı bulmuşken, aslında marka kent olma yolunda, İskender Pala Hocamızın akademik ve idari ünvanlarının dışında bir edebiyatçı, yazar ve

mütefekkir olarak bir marka değeri taşıması üzerine istek de bulunabiliriz. Çünkü biz bakanlık olarak yaptığımız, kütüphaneye de İskender Pala İl Halk Kütüphanesi adını verdik. Hocamızdan belki ilerleyen süreçte -yazara ne yazacağı sipariş edilmez, haddimiz değil ama- marka ve kalıcı olmak adına senaryolarında ve eserlerinde daha çok Uşak olması için hep beraber istekte bulunabiliriz diye düşündüm.

Mesela filmlerin geçtiği yerler, bazen bir yeri popüler hâle getiriyor ya da bir filmin çekildiği bir plato, birden orayı popüler, ziyaret edilen bir yere dönüştürüyor. Geçmiş yıllarda Uşak'ın kurtuluşuyla ilgili Hocamızın yazdığı tiyatro eserini, Uşak Belediyesi Kent Tiyatrosu Uşak'ta defalarca sergiledi, defalarca izlendi. Daha sonra diğer illere gidildi. Hocamız da belki Uşak'ta geçen bir eser kaleme aldığına çok büyük katkılar verebilir.

Bununla birlikte marka kent olmaya sadece marka yani bir ticari ürün anlamında yaklaşmıyoruz. Çünkü marka bir eser olabileceği gibi şahıslar da olabiliyor. Kültür-sanat alanında Prof. Devrim Erbil Hocamız var. Uşak halısını bir marka olarak tüm Türkiye'de ve bununla birlikte dünyada müzayedelerde ilham kaynağı olarak kendisi gösteriyor ve bugün kendisine bir kez daha huzurlarınızda teşekkür ediyoruz. Yine hemşehrimiz ülkemizin önemli girişimcilerinden Halil Kaya Gedik Bey'e Allah'tan rahmet diliyoruz, Hülya Hanım'a teşekkür ediyoruz. Gedik ailesi var, bir marka olarak Uşak'ı temsil etme bakımından oldukça önemli.

İskender Pala Hocamızın *Karun ve Anarşist* romanında şöyle bir ifade geçiyor: "Mutlu insan yalnızca midesi doyan değil, bilakis ruhu ve gönlü doyan insandır" da diyor. Marka olma yolunda bizim önemli unsurlarımızdan bir tanesini, az önce Sayın Valimiz ifade etti. Sanayi olarak çok güçlüyüz zaten, bir kültür kenti olma yolunda da aktif çalışmalar yapmamızın zamanı geldiğini düşünüyorum Kültür ve Turizm Müdürü olarak. Sayın Valimiz sağ olsun, bizi destekliyor, her zaman yanımızda ama ilin tüm paydaşları ile bir kültür kentine dönüşebiliriz. Bunun için de hep beraber hareket etmeli ve ortak kararlar almalıyız.

Kurum olarak, Uşak'ı tanıtmak adına hem faaliyetler, hem çeşitli program davetleri hem Türk Hava Yolları gibi büyük şirketlerde yer alan tanıtım filmleri ile aktif olarak gayret gösteriyoruz. Ve Uşak olarak aslında bazı marka ürünleri çıkarmışız. Bu marka ürünler konusunda bazısında ileri gitmişiz, bazısında geri gitmişiz. Uşak tarhanası bunlardan ileriye gittiklerimiz. 15. yüzyılda hızlı bir şekilde ilerleyerek Uşak halısını bir dünya markası hâline getirsek de bugün halıcılığın dokumacılığın azalması nedeniyle bunda da biraz geriye gitmişiz. Ama valiliğimizin, belediyenin halı

evleri sayesinde tekrar bir canlanma mevcut. Bu turizmde önemli bir şey...

Marka olmak sadece tanıtmak değil, deneyimlemek de çok etkili. Halı evlerimizde dokumayı deneyimleme şansımız da mevcut. Uşak tarhanasında bir marka hâline gelmişiz. Bu marka ürün çıkarma açısından önemli bir başarı hikâyesi. Detayları birazdan anlatılacaktır.

Marka olma yolunda, önemli bir konuya daha değinmek istiyorum Uşak adına. Cumhuriyet'in kuruluş yıldönümlerinde, çeşitli milli günlerde, bütün Türkiye'de kullanılan bir görsel var, "Cumhuriyeti Biz Böyle Kazandık" fotoğrafı. Bu fotoğraf merhum Hüsnü Kazım Özler tarafından 1933 yılında Uşak'ta çekilmiştir. Uşak'ta çekilmiş olduğu maalesef çok az biliniyor. Çok değerli bu fotoğrafı Uşak'ta bir marka hâline getirememiş olmamızın sebebi alttaki "1933 Uşak" yazısının olmayışı. Bu fotoğrafı sosyal medyada neredeyse herkes kullanıyor, fakat bir marka olarak Uşak yer almadığı için şehirle özdeşleşip bütünleşemiyor. Doğru bir strateji ile fotoğrafın çekildiği yer bile bir turizm ve tanıtım destinasyonuna dönüşebilir aslında... Markalaşma böyle bir şey. İlerleyen süreçte görsel hafızaya aktif olarak hizmet edecek unsurlar bırakmak önemli.

Bu noktada Uşak'la ilgili tanıttığımız her şeye, ortaya koyduğumuz her değere, daha çok Uşak markasını ekleme ve onları Uşak'la özdeşleştirmek bizim açımızdan önemli. Süremi aşmadan sözlerimi tamamlarken şehrimizin markalaşması ve marka kent olması yolunda ortak akılla uzlaşısı ile hareket edeceğimize inanıyor tüm katılımcılara saygılarımı sunuyor ve herkese çok teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. şakir Dinahin

Ben çok teşekkür ederim. Tam zamanında bir sunum oldu, sağ olun. şimdi sözü, Sayın Zeynep Ceylaner'e veriyoruz.

Uşak Belediyesi Başkan Yardımcısı Sayın Ceylaner, 1995 yılı Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık bölümü mezunu. Mimar ve Şehircilik Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü gibi önemli ve aktif müdürlükleri 4 yıldır yönetmekte. Belediye olarak Uşak'ın kentleşme çalışmaları üzerine neler yapıldı? Bize bugün bunları anlatacak, buyurunuz.

Zeynep Ceylaner

Uşak Belediye Başkan Yardımcısı

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Gedik Üniversitesi Mütavelli Heyeti Başkanı Sayın Hülya Gedik Hanımefendi, değerli katılımcılar; herkesi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Gedik Üniversitesine misafirperverliği için başta Rektör Hocam olmak üzere herkese çok teşekkür ediyorum. Sevgili gençler, sizler de hoş geldiniz.

Marka kent kavramı son yıllarda giderek önem kazanan bir konudur. Globalleşme, ülkeler arasındaki sınırları kaldırırken yerel rekabetin sınırlarını da kaldırmış oldu. Rekabet küresel bir boyuta gelince harcayacağınız emek de o oranda arttı. Bu noktada doğal olarak kent, bir tercih yapmaya da zorlanmış oldu. Sıradan bir kent olmak mı? Marka bir kent olmak mı?

Sıradan bir kent olmak kolay bir seçenek. Sonuçta bir emek harcamanıza gerek yok, her şeyi olağan akışına bırakmanız ve kentin sahip olduğu değerlerin büyük pazarda kendi çabasıyla yol almasını beklemeniz yeterli olacaktır.

Marka kent olmak çok daha zor bir seçenek olacaktır. Kentin hikâyesini ön plana çıkaracaksınız, yoksa yeni bir hikâye yazacaksınız. Sonuçta Van gölü canavarı hiç olmamıştı ama bu hikâye Van kahvaltısını ön plana çıkarttı ve kente turizm canlılığı kazandırdı. Bir slogan bulmalısınız. Ön plana çıkaracağınız değerleri pazarlamanın yolunu bulmalısınız. Güçlü bir vizyona sahip olmalı, hedefine odaklanmış şehir yönetimi olmalı ve son olarak en önemlisi kentine ve değerlerine sahip çıkacak kent sakinlerine ihtiyaç olacaktır.

Bu süreçte ihtiyaç duyacağımız en önemli unsur da devamlılık olacaktır. Marka kent olmayı başarsanız ya da marka ürünler çıkarmanız da bu marka değerini korumak en çok çaba gerektirecek ve başarının olmazsa olmazı olacaktır. Marka kent olmak ya da marka ürün çıkarmanın şehre katacağı ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri yadsınamaz. Daha fazla tanınacak, daha fazla turist gelecek, daha fazla yatırımcı gelecektir.

Şimdi bu günün sorusuna gelelim. Marka kent olmak mı, marka ürünler çıkarmak mı? Aslında bu iki soru ile yetinmeyeceğiz ve bir soru daha soracağız kendimize.

Marka kent olma yolunda oldukça şanslıyız. Çünkü doğuştan bir marka kente sahibiz. Küresel bir aktör olmanın yolu yerelleşmekten geçtiğini kabul edersek, Uşak'ın birçok yerel değere sahip olmasının, diğer rakiplerine göre daha avantajlı olacağını söyleyebiliriz.

İlimizin tarih sahnesinde aldığı rollere bir göz atacak olursak;

Dünyada ilk voleybol müsabakası, Uşak'ın Banaz ilçesindeki Akmonia Antik Kenti'nde M.S. 2. yüzyılda gerçekleşmiştir.

Tarihte parayı ilk kez kullanan medeniyet olan Lidyalılar bu topraklarda hüküm sürmüştür. Yine dünyanın en bilindik hazinelerinden olan Karun Hazinelerini ziyaretçilerimiz Arkeoloji Müzümüzde görebilirler.

Makedon Krallığı döneminde kurulan antik şehir Blaundos devam eden kazı çalışmaları ve ortaya çıkan yeni bulgularla ziyaretçilerini şaşırtmaya devam etmektedir.

Frig Dönemi Clandras Su Kemerli ve Türkiye'nin ilk hidroelektrik santrali olarak bilinen Karahallı Elektrik Santrali ilçemizde hâlen hizmet vermektedir.

Kurtuluş Savaşı'nın ilk muharip uçak filosu olan Kartal Hava Müfrezesinin kurulduğu yerdir Uşak.

Türkiye'nin diğer kentleri petrol ürünleri ve hava gazıyla aydınlatılırken, ilk elektrik santrali Uşak'ta kurulmuştur. Uşak İstanbul'dan sonra elektriğin sokak aydınlatmasında kullanıldığı ilk şehirdir.

Türkiye'deki özel sermaye ile kurulan ilk Şeker Fabrikası, girişimci Nuri Şeker ve 50 hissedarla birlikte 1926 yılında Uşak'ta kurulmuştur.

Türkiye'nin ilk çocuk kütüphanesi 10 Eylül 1953'te Uşak'ın kilmileriyle meşhur ilçesi Eşme'de açılmıştır.

Türkiye'nin ilk şayak fabrikası 21 Şubat 1926'da Uşak'ta kurulmuştur.

Türkiye'nin ilk cirit müsabakası Uşak'ta oynanmıştır. Şuan yaklaşık 36 adet atlı cirit kulübü aktif hâdedir. Uşak, Türkiye'de ilk kadın ciritçilere sahip şehirdir.

Uşak marka ürünler çıkarmak konusunda da oldukça şanslıdır aslında.

Tekstil ve dokuma konusunda lider kentlerden biridir. (Battaniye, gazlı bez, iplik vb) Türkiye'deki battaniye sektörünün yüzde 95'ini karşılamaktadır.

Uşak geri dönüşümün başkentidir desek doğrudur. Ülkemizde özellikle tekstil geri dönüşümün yüzde 72'si Uşak'ta yapılmaktadır.

Özellikle bizi marka kent hâline getiren en önemli değerimiz olan meşhur Uşak halısı, dokunmuş bir ürün olmaktan çıkarak bugün tüm dünyada adeta bir saygınlık unsuru hâline gelmiştir.

Bu önemli değeri yaşatmak ve marka değerini korumak adına Belediyemize ait Dokur Evi'nde bulunan halı atölyemizde Uşaklı kadınlarımızla birlikte üretim yapıyoruz. Uşak halısının tüm desenlerini hayatta tutarak gelecek nesillere aktarmakla birlikte Uşak halısını ulaşılabilir bir hale getiriyoruz. Aynı zamanda dokuyucu kadınlarımıza da istihdam sağlamış oluyoruz. Son dönemde başlattığımız Uşak'ın diğer bir markası olan deri ile halımızı birleştirerek nihai ürün çeşitliliğini artırmayı hedefledik.

Uşak Organize Sanayi Bölgesi, Uşak Deri (Karma) Organize Sanayi Bölgesi, tekstil ve deri üretiminde oldukça güçlü aktörlerdir. Yine Karahallı Organize Sanayi Bölgesi'nde mobilya üretimi markalaşma yolunda değerlendirilebilir bir unsur olacaktır. Şehrimizde faaliyet gösteren 3 seramik fabrikamızı da unutmamak gerekir.

Termal turizm yapmak istersek Uşak Belediyemizce işletilen Kayağıl Termal Tesisleri ve Banaz Belediyesince işletilen Hamamboğazı Termal tesisleri hâlihazırda hizmet veren tesislerimiz olarak her faaliyete hazırlar.

Uşak'ın sahip oldu değerlerin tescil altına alınması ve korunması için coğrafi işaretlerinin alınması çalışmaları da başarılı sonuçlar vermiştir.

Eşme-yörük kilimi, Uşak halısı, Uşak tarhanası, Uşak haşhaş ezmesi, Uşak baklavası, Uşak helvası, Karahallı çigeri, Karahallı kavunu, Uşak gelin helvası/ Uşak gelin tatlısı coğrafi işaret almış ürünlerimizdir.

Bu değerlerimizin coğrafi işaretlerinin alınıp korunması için çaba sarf eden Eşme Belediye Başkanlığına, Karahallı Belediye Başkanlığına, Uşak Ticaret ve Sanayi Odasına ve Uşak Valiliğine çok teşekkür ediyoruz.

Marka ürün çıkarma konusunda ne kadar şanslı olduğumuz bir kez daha gözler önüne serilmiş olmadı mı?

Uşak şekeri, Uşak'ta üretilen susamdan elde edilmiş tahinden üretilen helvamız, rengini kırmızı pancardan alan gelin helvamız, her malzemesi uşakta üretilen dünyanın en lezzetli ve en besleyici 2022 verilerine göre yıllık 1 tondan fazla üretimi yapılan meşhur Uşak tarhanamız, ünü tüm dünyaya yayılmış Uşak halılarımız, Eşme kilimimiz, baklavamız, kavunumuz, Karahallı ciğerimiz, hepsi kendi başına bir marka değil mi?

Şimdi diğer soruya gelelim;

Uşak marka kent olmaya ya da marka ürünler çıkarmaya hazır mı?

Başlı başına marka bir kent olan Uşak, her biri tek başına marka olmaya aday ne kadar değerimiz olduğunu da az önce bir bir saydık.

Peki, hazır mıyız?

Hikâyesi olan bir kente sahibiz. Turizm destinasyonlarına sahibiz. Marka olmaya aday ürünlere sahibiz. Vizyoner yöneticilere sahibiz. Değerlerine sahip çıkan çalışkan, yaratıcı, cesur, girişimci kentliye sahibiz. Kolay ulaşım faktörüne bakacak olursak, Uşak Ankara-İzmir otoyolu üzerinde bulunuyor. Çalışan bir havalimanına sahibiz, demiryoluna sahibiz. En yakın liman kenti olan İzmir'e 230 km uzaklıktayız.

Aslında marka olmaya ve marka oluşturmaya ne kadar yakın olduğumuzu, bu yolda ne kadar yol alınmış olduğunu gözden kaçırmamak gerekir. Markalaşma yolunda çok az bir yolumuz kalmış demektir.

“Uşakta keşfedilecek çok şey var”

Neler yapmalıyız?

Uzun sürecek bu yolda ilk önce bir vizyon oluşturmakla başlamalıyız. Yöneticilerimiz ve kentli bu vizyona sahip çıkmalı. Bir slogan bulmalıyız. Altyapı ve tesisleşme tamamlanmalı, var olanlar güçlendirilmelidir. Güvenli ve güvenilir kent imajı için gerekli önlemler ve çalışmalar yapılmalıdır. Marka konumlaması doğru yapılmalı ve imaj çalışmaları yapılmalıdır. Kent doğru anlatılmalı, kent ile ilgili geri bildirimler takip edilmeli gerektiğinde önlemler hızlı ve kararlılıkla alınmalıdır. Şehrin ve ya ürünlerin tanıtım faaliyetlerinde film, dizi, reklam, sportif ve kültürel faaliyetler değerlendirilmelidir. Tanıtımda medyanın, özellikle sosyal medyanın gücü kullanılmalı, tanıtım uygulamalarındaki yenilikçi yaklaşımlardan faydalanılmalıdır.

En önemlisi de başlamak olacaktır.

Neden Uşak? Neden bu ürün? Sorularına bizi tatmin edecek cevaplar verebiliyorsak, başarıya çok yakınız demektir. Uşak için biz varız, biz hazırız.

Prof. Dr. şakir Dinahin

Uşak Belediyesi Başkan Yardımcısı Sayın Zeynep Ceylaner'e çok teşekkür ediyoruz. Bu arada süreyi 15 dakika diye başladık ama 10 dakikaya düşürdük. Kusura bakmayın lütfen, bundan sonra da 10 dakika olarak devam edeceğiz. Sırada Sayın Utku Yumuşak var. Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri. Kendisinin 9 Eylül Üniversitesinden yönetim ve organizasyon alanında yüksek lisansı var. Uşak sanayisinin mevcut durumu ve geleceği hakkında bize bilgi verecek, buyursunlar.

Utku Yumuşak

Uşak Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Rektörüm, Sayın Başkanlarım, İstanbul Gedik Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Sayın Hülya Gedik, sizleri herkesin önünde saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin 100. yılında, Uşak ilinin Marka Kent olma yolundaki çalıştayda, marka olmak ve marka kent olmak kavramlarını tartışacağız.

Bizim açımızdan bu ifade, aslında Sayın Başkanımın da söylediği gibi “cazibe merkezi” olmakla eşdeğerdir. Son dönemlerdeki cazibe merkezlerine baktığımızda dört önemli kriter öne çıkıyor;

- 1- Güçlü üretim
- 2- Sürdürülebilir turizm
- 3- Zengin kültürel miras
- 4- Doğal güzellikler

Uşak bu kriterlerin birçoğuna sahip durumda. Bazı alanlarda ise geliştirmemiz gereken yönler var. Muhtemelen bu çalıştayda da bir yol haritası çizmeye çalışacağız.

Konu alanımız sanayi. Uşak sanayisi köklü bir geçmişe sahip. Biraz önce Sayın Valim ve Başkanımın da belirttiği gibi, Uşak sanayisi 13. yüzyılda başlamıştır. İlk deri, halı, kilim ve ipekli dokumaların dünyanın çeşitli bölgelerine Uşak'tan gittiğine dair kayıtlar var. Cumhuriyet'in ilk

yıllarında da Uşak, sanayileşmede kendisine önemli bir yer edinmiş; ilk şeker fabrikası, ilk iplik fabrikası ve ilk çok ortaklı şirket gibi önemli girişimlere ev sahipliği yapmıştır. Bu tarihî geçmiş, Uşak'ın girişimcilik ruhunun köklü bir temele dayandığını göstermektedir.

Şu an tekstil, deri, seramik ve gıda sektörleri ilimizin önde gelen sektörleri arasında. Özellikle tekstil geri dönüşümü, makine sektörü ve kanatlı hayvancılık sektörleri ilimizin parlayan yıldızlarıdır.

Battaniyemiz Türkiye battaniyesinin %70'ini, iplik geri dönüşüm ipliğinin %65'ini ve tekstil geri dönüşümünün de %73'ünü karşılamaktadır. Ortalama 1.700 ton tekstil atığı geri dönüştürülüyor. Yıllık ortalama 510.000 ton tekstil terifi 484 ton elyafa dönüştürülüyor. Bu da ekonomimize 720 milyon dolarlık bir katma değer sağlıyor. Maddî katkının yanı sıra çevresel etkimiz de büyük. Pamuk ekimi alanında tasarruf sağlıyoruz. Üretimimiz 2 milyon 850 bin dekarlık ekim alanı pamuk haricinde alternatif ürünlere yönlendiriliyor. Pamuk ekim alanında tasarruf sağlanmasının yanı sıra, su tasarrufu da büyük bir öneme sahip. 1 kilogram pamuklu ürün için 10.000 litre su gerekiyor ve bu, 1 kilogram üründen bir kot ya da 4 tişört üretiliyor. Uşak'ta yaptığımız geri dönüşüm sayesinde ise 4.8 milyar metreküp su tasarrufu sağlanıyor ki bu, Türkiye'nin %8.9'u ya da Ankara'nın bir yıllık su tüketimi demektir. Ayrıca, yaklaşık 20.000 kişiye istihdam sağlıyoruz. Uşak, tekstil atıklarını iplik, dokuma, çorap, battaniye, kazak gibi ürünlere dönüştürüyor ve bu ürünleri toplamda 52 ülkeye ihraç ediyor. Bu geri dönüşüm sayesinde pamuk ithalatından ülkemizi kurtarıyoruz ve 1.5 milyar dolarlık ithalatı engelliyoruz. Sıfır değer olarak görülen tekstil atıklarını geri dönüştürerek ekonomiye kazandırıyoruz.

Uşak'ta;

- Yıllık 78.000 ton kullanılmış endüstriyel tekstil atığını,
- 162.000 ton küçükbaş ve büyükbaş hayvan derisini,
- 90.000 ton kullanılmış plastik granüller ve elyafları geri dönüştürüyoruz.
- 10.000 ton kullanılmış asfalt tahinini çocuklar için tartan piste ve çeliklere çeviriyoruz.

Bu sayede 1.550.000 ton hammadde geri dönüştürülerek ekonomiye kazandırılıyor.

Marka değerlerimizi geliştirmek için önümüzdeki dönemde dört kriterin yanı sıra iki kriter daha eklenmesini düşünüyoruz: Yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm.

Cazibe merkezlerinin ve marka kentlerin bu iki kritere de sahip olması gerektiğini düşünüyoruz. Bu anlamda avantajlı bir şehriz. 50 yıllık doğal kümelenme ile oluşan geri dönüşüm sektörü ekosistemimiz mevcut. 200'den fazla firmamız, modern sanayi parklarımız, tekstil makinelerine yönelik yan sanayimiz, kalifiye iş gücümüz ve uygun arıtma tesislerimiz bulunuyor. Bu geri dönüşüm ekosistemi, dünyada kolayca göremeyeceğiniz bir yapıya sahip.

İlerleyen yıllarda Avrupa ülkelerinde de etkili olabilmek için yeşil mutabakat konusuna büyük önem veriyoruz. Bu kapsamda, ilimizdeki OS-B'ler ve diğer kurumlarımızla birlikte 5 proje üzerinde çalışıyoruz. Bunlardan biri Sayın Başkanın bahsettiği İPA projesidir. Bu proje sayesinde ilimizdeki üreticilerin karbon merkezlerini ölçümleyecek ve onlara danışmanlık sağlayacağız. Diğer bir proje ise Akdeniz İşbirliği Projesi olup kullanılmış tekstillerin geri dönüştürülmesini hedefliyoruz. Ayrıca iki büyük bütçeli ve üç daha düşük bütçeli projelerimizle, ilimize sürdürülebilirlik merkezi kazandırmayı amaçlıyoruz. Bu merkezde, firmaların karbon ve su ayak izlerini ölçüp geri dönüşümlerini yapacağız.

Bir diğer önemli kriterimiz zengin kültürel miras. Yöresel değerlerimize sahip çıkmaya çalışıyoruz. Uşak halısı, 2012 yılında coğrafi işaret aldı. Yakın dönemde, ev baklavası, gelin tatlısı, Uşak elası, siyah ve sarı haşhaş ezmesi ile Uşak gastronomisi coğrafi işaretlerle taşındı. Bu ürünlerimizi sergilemek için YÖREX gibi fuarlara katılıyoruz. Avrupa Birliği'nde de bu ürünleri tescil ettirmeyi hedefliyoruz.

Sürdürülebilir turizm de önemli bir kriterimizdir. Ulubey Kanyonları ve Blaundus Antik Kenti gibi bölgelerimizin bilinirliğini artırıyoruz. Beş yıldızlı otellerimizin ve diğer konaklama tesislerimizin yatak kapasitelerini artırarak sürdürülebilir turizme destek olmayı planlıyoruz.

Kadim şehrimiz Uşak, tarih boyunca önemli ticaret merkezlerinden biri olmuştur. Girişimcilik ruhundan gelen güçle tüm bu imkânlara sahip bir şehir olarak marka kent olma yolunda ilerlerken geçmişten gelen girişimcilik ruhumuzu sürdüreceğiz. Bu buluşmada emeği geçen herkese teşekkür ediyor, toplantımızda çıkan kazanımların Uşak'a hayırlı olmasını diliyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Prof. Dr. Şakir Dinçşahin

Sayın Genel Sekreterimize teşekkür ediyorum. Şimdi bu oturumun son konuşmacısı Dünya Gazetesi Haber Koordinatörü, Sayın Kerim Ülker. Daha öncesinde Sayın Ülker; Cumhuriyet gazetesi, Sabah gazetesi ve Dünya gazetelerinde ekonomi yazarlığı yaptı. 2021 yılında Gedik Holding tarafından Uşak'a düzenlenen geziye sağ olsun bizlerle birlikte katıldı ve burada bilmiyorum belki Türkiye ekonomisinde yerel dinamiklerin etkisini Gaziantep, Bursa, Uşak karşılaştırması yaparak değerlendirebilir mi? Buyurun.

Kerim Ülker

Dünya Gazetesi Haber Koordinatörü

Üretim kadar pazarlama da oldukça önemli. Belki de daha fazla. Bir ürünü nerede ürettiğinizi merak etmiyor insanlar. Daha çok vitrinlerinizde sunuşunuza bakıyor. Londra'ya gittiğinizde vitrinlerin şahane görünmesi o kenti alışveriş merkezi hâline getiriyor.

Türkiye'de ne yazık ki vitrin sorunu yaşanıyor. Yaşadığımız kenti, kentteki restoranları, restoranlarda sunulan yemekleri bir türlü yeteri kadar pazarlayamıyoruz. Düşünün; Türkiye'de 390 çeşit köfte bulunurken dünyanın en meşhur köftesi bizim topraklardan götürülmüş İsveç Köftesi...

Bu konuyla girmemin nedeni aslında Uşak'ın yaşadıkları. Türkiye'de hemen hemen her kenti gezdim, dolaştım ancak Uşak birkaç yıl öncesine kadar listemin dışındaydı. Ege veya Akdeniz'de olduğundan emindim ancak tam olarak hangi bölgede olduğunu bile bilmiyordum. Gelmeden önce çevremdeki insanlara sorduğumda benzer yanıtları aldım. Hatta bir arkadaşım, "Kayıp Şehir Atlantis" benzetmesini yapmıştı. Medyada pek yoktu. Gündeme pek gelmiyordu. İki yıl önce de Hülya Hanım'ın daveti ile Uşak'ı görme fırsatım oldu. Gördüklerim burada neden karmaşıklık yaşandığını daha net gösteriyordu aslında.

Gelin önce asıl işim olan ekonomiden başlayalım. Markalaşma, başarı öyküleri en sevdiğim konulardan biri. Dünyanın farklı coğrafyalarına gittiğimde gördüğüm kentlerin markalaşma çabalarıydı aslında. Özellikle Avrupa'da kentlerin kendine has bir kimliği olduğunu fark ettim. Kendi bayrak veya flamaları, bölgeye has logoları, mimari yapısı, bazen de

ülkeden ayrışan dilleri.

İtalya'ya gittiğimizde her kentin geçmişteki şehir devletleri yapısı nedeniyle farklı olduğunu ve bu farkı koruduğunu fark ettim. Roma'da eski Roma yapısı korunuyor hâlâ. Floransa'da mermerle bütünleşen yapılar, Bologna'da dünyanın ilk gökdelenlerini görmemiz mümkün. Barcelona Gaudi'yi yaşıyor, Londra Kraliyet ailesini.

Almanya'da her şehir, bir markayı sahiplenmiş. Tıpkı ABD'de olduğu gibi. Audi farklı bir eyalette, Mercedes farklı, BMW veya Volkswagen farklı.

Türkiye'de ise bu karmaşık bir yapıda. Şehirler markalaşamamış, markalar ise şehirleşememiş. Marka şehirler, bunun için öncelikle tarih istiyor. Sonrasında ise yaşam alanı. Bir futbolcu veya expat gelmeden önce İstanbul'da nerede yemek yiyebileceğine, çocuğunu nasıl bir okulda okutacağına, güvenliğe, adalete, trafiğe bakıyor. Türkiye'nin en büyük markası İstanbul, yani İzmir'i bile tam bir marka şehir kabul edemiyoruz. Antik ismi olan Smirna adı ile ABD'de 12 şehir veya kasaba var ama ona rağmen yapamamışız.

Birçok marka dediğimiz şehirlerin tarihi de Atina gibi, 2.000-2.500 yıllık şehirler baktığımızda. Yine bir örnek New York, 300 yıllık bir geçmiş var. İstisna olarak Dubai 30 yıllık bir geçmişi var. Adamlar bir Yelken Otel yaptılar, markalaştı. Sadece bir otel yok. Demek ki ne tanıtmak gerekiyor, siz neyi üretirsiniz üretin bunu pazarlayan gerçekten markalaşılıyor.

Peki Uşak'ta ne var?

Logosundan yola çıkarak bakalım.

Üniversite yıllarımda kaya tırmanışı ve dağcılık yapmıştım. Dediler ki Erzincan Kemaliye'de Karanlık Kanyon var. Türkiye'nin en büyük ikinci kanyonu dediler. Sonra Kastamonu Pınarbaşı'na gittim, Türkiye'nin en büyük ikinci kanyonun orada olduğunu söylediler. Ardından Uşak'ı gördüm. Uşak'ta da aynı unvanla Ulubey Kanyonu var. Kastamonu'da gördüğüm tarhana Uşak'ta da var. Veya logodaki bağlamı her yerde bulabilirsiniz. Özellikle Âşıklar kenti Kars'ta duvarda sazi olmayan ev yoktur. Aydın Efe oyunuyla övünüyor. Cılandıras Köprüsü'nden daha çok bilinen Edirne'deki Uzunköprü'nün üzerinden defalarca geçtim. Sanayi alanında makine dişlisi dikkatimi çekti. Dişliyi kullanması gereken İzmit, Bursa, Antep, Konya değil mi? Ancak logoda dikkatimi çeken Karun Hazinesi. Her yerde bulamazsınız. Hikâyesi var, küresel bir ünü var. Bu size özel. Sizin tarihiniz. Ayrıca dünyaca ünlü her şirket minimal logoya yöneliyor.

Geçmişteki birkaç anlamı olan logolardan kurtulmak için milyonlarca dolarlık tasarımlar yaparken, Uşak'ın bu karmaşık hâli, kafa karışıklığı yaratmıyor mu sizde de?

Güçlü markalar, güçlü hedefler ile başarı sağlıyor. Bu hep öyleydi. En iyi yaptığımız işi yapalım diyen yüzlerce markanın başarı öyküleriyle dolu tarih. Coca-Cola içecek markası. Araç üretmiyor. IBM bilişim devi, ayakkabı sanayisine girmede. Ama bakın, Güney Kore'deki ekonomik krizin nedeni neydi? Cheebol adı verilen milyar dolarlık devler, her alanda faaliyet göstermek istedi. Ülkede kriz çıktı. Daralan hedefler ve alanlar seçildi. O alanlarla dünya markası oldular. Sabancı Holding bisküvi işine girdi, yapamadı çıktı. Ülker bankacılığa girdi, yapamadı çıktı. Yaptığımız en iyi işe odaklanmak gerekiyor. Bana göre SWOT analizi yaptığımızda 3 önemli değer var güçlü olan; halı, altın ve Karun hazinesi... Avrupa'nın en büyük altın madeni Uşak toprakları içinde yer alıyor. Deriyi unutmamak gerekir. İngiltere'de, bir firmanın haberini yapmıştım, 3-4 yıl önce buradan deriyi alıyor, 4 veya 40 dolara, sonrasında 4.000 dolara satıyor. 4.000 dolara ünlülere, sinema yıldızlarına, liderlere satıyor. A Plus bir şey yapacağım diyor, buradan alıyor.

Sonra halıya baktım, halıları diğer halılarla karşılaştırdım. Afgan halılarıyla ve Özbek halılarıyla karşılaştırdığımda motifleri en canlı olan Uşak halıları. Hatta bir dönem 2015-2016 yıllarında, dünyanın en pahalı halısı Türk halısı olarak, Uşak halısı geçmiş. Katar Emiri'ne hediye edilmiş. Sarayların halısı, kralların, kraliçelerin ayak bastığı, duvarlarında sergilediği halı olarak geçiyor, ama bir türlü bir halı markamız yok. Yani küresel anlamda bir halı markamız yok.

Önceliğimiz vitrinimiz olmalı. Hedeflerimizi doğru seçmemiz gerekiyor. Akılda kalıcı olacak görsellerimiz olmalı. Uşak'ın çok değerli enstrümanları var ancak bunu daha iyi anlatacak bir sistem kurulmalı.

Son olarak diyebilirim ki; Uşak'ın Karun Hazinesi kadar, Karun kadar çeşitli zenginliği de var.

Hande Demirel

Teşekkür ediyorum Kerim Bey, Hülya Hanım bizi epey gezdirmişti. Uşak'ta çok şey öğrendik, oraları da sevdik. Sayın Halil Kaya Gedik'in bir büstünü yerleştirme imkânı bulduk, bu vesileyle Uşak'taki yetkililere tekrar teşekkür ediyoruz. İlk oturum sona erdi ama müsaadenizle plakeler var. Şakir Hocam sizin plakentiniz için Ahmet Hocam'ı sahneye davet edebilir miyim? Şakir Hocama teslim edelim sonra da sizden diğer panelistlerimizin plakelerini vermelerini isteyeceğiz, biraz sarkmalı gittik, o yüzden öğleden sonraki oturum saat 14.00'de başlayacak, onu da buradan hatırlatmak isterim sizlere çok teşekkür ediyoruz.

Şakir Hocam sizden panelistlerimizin plakelerini takdim etmenizi rica edebilir miyiz? Uşak Belediye Başkan Yardımcısı Sayın Zeynep Ceylaner, Uşak İl Kültür Müdürü Dr. Sabri Ceylan, Dünya Gazetesi Haber Koordinatörü Kerim Ülker ve UTSO Genel Sekreteri Utku Yumuşak'a tekrar teşekkür ediyoruz, değerli görüşleri için.

Değerli misafirler, çalıştayı ikinci oturumunun moderasyonu için Üniversitemiz Öğretim Üyesi Dr. Ayşin Şişman'ı ve ardından panelistler; Sayın Veli Oğuz, Sayın Şakir Ersin Kutluay, Sayın Serdar Sağıroğlu ve Sayın Yelda Yeldanlı'yı sahneye davet ediyorum.

İkinci Oturum: Uşak Sektör Temsilcileri ile Odak Grup Buluşması

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Aysin Şişman
İstanbul Gedik Üniversitesi

Sayın Valim, Başkanım, Rektörüm ve Kıymetli Misafirlerimiz;

Marka Kent Olma Yolunda Uşak Çalıştayı'nın ikinci oturumuna hoş geldiniz.

1994-2011 yılları arası Uşak Eğitim Fakültesinde Öğretim Görevlisi olarak çalıştım. Bu dönemde aynı zamanda Uşak Üniversitesi kuruluş sürecine de yakından tanıklık ettim. Çalıştaya hazırlanırken, ilk olarak 2000'lerde başlayan Uşak'ın markalaşma çalışmalarını gözden geçirdim. Bugün taşıdığımız heyecan gibi 2001 yılında "21. Yüzyılın Eşiğinde Uşak Sempozyumu"nu da aynı duygularla gerçekleştirmiştik. Sempozyum, İstanbul Uşaklılar Vakfı işbirliği ile yapılmıştı ve önemli bir başlangıçtı. Oradaki sunumlar iki cilt hâlinde kitaplaştırıldı. Şu an elimde gördüğümüz kitaplar bu sempozyuma aittir. İçerisinde Uşak'ın tarihi, sanayisi, doğal ve kültürel zenginliğinin yanısıra mevcut durumuna dair de makaleler yer almaktadır. Aynı zamanda uzmanların sıklıkla Uşak'ın markalaşması üzerinde durulduğu kitapta görülür.

İkinci önemli çalışma; 2008 yılında yapılan "Kalkınma ve İlerleme Yolunda Uşak Sempozyumu"dur. Yine Uşak üzerine düşünen, çalışan isimler bir araya gelmişti ve Gedik Kaynak desteğiyle bu çalışma da kitaplaştırıldı. Elbette sonrasında Uşak Üniversitesinde yapılan çok kıymetli

paneller, tezler ve yayınlar var. En son markalaşmayla ilgili Uşak Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesindeki hocaların, 2022 yılında yayımlanan “Markalaşma Vizyonuyla Uşak Kenti” (Editör: Dilşen Onsekiz) kitabı bulunmaktadır. Bu eseri hazırlayan hocalarımızı bu çalışmaya davet ettik maalesef programları uygun olmadığı için katılamadılar.

Bugün ikinci oturum için Uşak lider sektör temsilcilerini öncelikle halıcılık, dericilik, seramik, helva ve tarhana gibi yine coğrafi işaret almış ürünleri üreten isimlerle konuşmayı arzu ediyoruz. Tüm bileşenleriyle Uşak'ın değerlerini konuşmak, Uşak dışarıdan nasıl görünüyor, bunu görmek aradığımız soruların cevaplarına bir nebze ışık tutacaktır.

İlk önce tarhana ile başlamak istiyorum. Uşak'ta üniversite öğrencileri arasında yapılan bir çalışmada, “Uşak” denilince aklınıza ilk ne gelir? diye sorulmuş; öğrencilerin büyük bir kısmı tarhana çorbası olarak görüş bildirmişler. Uşak'ta tarhanayı marka yapan çok önemli bir isim var; Mustafa Yeldanlı Bey. Bugün çok kıymetli torunu Yelda Yeldanlı bizimle birlikte. Yeldanlızade ailesinden Yelda, Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık bölümü mezunu, daha sonra İskoçya'da bu alanda yüksek lisans yapmış, önemli çalışmaları var fakat o, güzel bir girişimcilik örneği göstererek Caddebostan'da bir tarhana evi açtı ve şu anda bunun işletmesini yapıyor.. Bu arada Tarhana yoğun kadın emeğiyle hazırlanır. Halıcılık yine kadınların el emeğiyle, cirit sporu, yine kadınların da katıldığı bir etkinliktir. Dolayısıyla, Uşak'ta kadınlar, hayatın her alanında vardır ve iç içedir, bunun da altını özellikle çizerek sözü sevgili Yelda'ya veriyorum.

Yelda Yeldanlı

Tarhana Baba Firması Temsilcisi

Merhabalar, hem tarhana hem de mimarlık mesleğimle ilgili buradaki öğrenci arkadaşlara da biraz hitap edebilmek üzerine bir minik sunum hazırlamıştım. Eğer açılabilirse memnun olurum.

Özetle ben kimim ve Tarhana baba kim? Firmayla nasıl bir bağılılığım var? Bu arada öğrencilerin Uşak'ın marka olma yolunda; akıllarına ilk gelen kelimenin Tarhana olması ekstra motivasyon verici!

Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesinden mezunum ve üniversitenin sağladığı -neredeyse- tüm olanaklardan yararlandım. Öğrenimim süresince Erasmus değişim programı ile Barcelona'ya, daha sonra Amerika'ya öğrenci burslarından yararlanarak gitmiştim. Daha sonrasında ise Edinburgh'ta yüksek lisansımı tamamladım. İşin aslı Britanya merakı ile İskoçya'ya gittim. Burada şuna parantez açıyorum, özellikle öğrenci arkadaşlar için, Avrupa'da sadece akademik olarak kendimi tanıtmakta ya da tanımlamakta zorluk çekmiştim. O noktada da yanımda götürdüğüm tarhana benim için bir arkadaş oldu. Sebebi kokusunun Orta Doğu'yu hatırlatması bakımından Avrupalının kafasındaki Türkiye algısına paralel hâli, üstelik kebab değil fermente bir ürün, bileşenleri var, arkasında ise bir ilim. Bu noktada da böyle bir çıktıyı ailemin yapıyor olması, benim için hep bir gurur kaynağı oldu.

Tarhana Baba kim? Uşak'ta kuruluyor, 1974'te lakabı da bugün marka ismi olan Mustafa Yeldanlı tarafından veriliyor; bir Yeldanlızade kuruluşu Tarhana Baba. Günümüzde bayrağı götüren iki oğlu Serdar ve İsmail'in, yoğun emekleri sayesinde bugün Tarhana Baba birazcık daha

duyulur bir hâle geldi. Büyük babamız bunun temellerini hazırlamış, şu an üst katlarına çıkan Serdar ve İsmail ve bu yapı çok anlamlı. Benim peşlerimden gitmem için manevi bir duygu sebebi. Babam ve amcam bu noktada iyi bir ekip olmuşlar.

Gördüğümüz imajlar bizim ürünlerimiz. Sadece ürün demek değil, bileşen diyoruz. Tarhananın içerisinde domates, biber, yoğurt, nane gibi altını çizerek - sadece Uşak'a ait (locally sourced) yerel üretimle elde edilen ürünler var, ardından 3 hafta gibi bir fermentasyon safhası...

Sadece tarhana ve erişte üretiyoruz ve bunu Uşak'ta yapıyoruz. Yeldanlılar bu üretimi gerçekleştiren çekirdek bir aile. Babalarının yolundan giden iki kardeşin (İsmail ve Serdar Yeldanlı) güzel yaptığı şey yenilikleri denemekten çekinmemeleri. Tarhana Baba glutensiz, vegan tarhana çeşitlerine de sahip. 2011'de Berlin'de düzenlenen Kültür Turizm Fuarı'na katılımı dünya ligini takibe alma ve bir parçası olma girişiminin göstergesi. Aslında tarhana dediğiniz şeyi, Uşak'ta herkes evinde; anneler, anne-anneler zaten gelinlerine ve kızlarına veriyordu. Bugün bunun bir marka hâline geliyor olması, büyük bir çalışkanlık, emek ve direnç gerektiriyor. Bebek tarhanası, glutensiz, vegan gibi içeriklerinin denenip, inovasyonun yapılması ise harika. Bunları gerçekleştirenler benim bir üst nesilim; böyle dışarıdanmış gibi şu anda takdir ederek konuşuyorum; peki benim tarhana babayla nasıl bağlantım var? Uşak dedik, ilkler dedik, ilkleri denemekten çekinmeyen bir şehir dedik. Şimdi ilkler deyince buraya bir basketbol amblemi koymaktan çekinmiyorum. Nedeni Uşak'ın 2012'den 2017'ye kadar basketbolda çok başarılı olduğu dönem. Tam da yurt dışında; İspanya ve İngiltere'de bulunduğum zamanlar... "Türk'üm" dediğimde, aaah! we love doner kebab zamanları! Her neyse ekrandaki oyuncu Murat Bey Uşak Sportif'in oyuncusu, daha sonra Panathinaikos'a transfer ediliyor ve benim Yunan bir arkadaşım Uşak'ı bu oyuncu sayesinde tanımıştı! Orada inanılmaz göğsüm kabarmıştı. Uşaklı olmayla her zaman övündüm ama bilen yok. Basketboldan duyulunca şehrinin böyle bir konuda öne çıkmasından dolayı, hem de bir spor dalında, inanılmaz mutlu odum. Bu gördüğünüz bir Christmas yemeği masası. Portekiz Lizbon'a arkadaşlarımı ziyarete gitmiştim ve ilk başta açılıştta onlara tarhana pişirdim. Dediğim gibi bir şekilde, Batı'da, yani Avrupa ya da Amerika'da kendimi tanımlama şeklimde çok yardımcı oldu tarhana. Bu sofrada önce tarhananın içilmesi onların Uşak'ın yerini sorması, üretime dair soruları beni de her zaman heveslendirdi konuya dair. Arkada gördüğünüz imajda ise Orta Çağ'dan kalan Viktorian tipi bir daireden; yine tarhanam kahvaltıda. Ben nasıl ilişki

kurdum işte buralardan başlıyor, yüksek lisansta bina enerji performansını azaltmaya yönelik bir program okumuştum, sürdürülebilirlik ile ilgili. Yeni dönemde artık lineer bir üretim biçiminden, döngüsel bir ekonomi biçimine geçildiğine dair ilk bilgileri edindiğim seneler. Üretim imalat ve ürünün sonunda da, işte ömür sonunda, tekrar o ürünü üretime sokmak gibi. Tarhana üretim sürecinde kesinlikle karbon gazı açığa çıkmıyor. Fermantasyonla ürün elde ediliyor, yani tek bir ocak bile yanmıyor. Duman salınımı 0. Mayalanma yöntemi ile ürün en son hâline geliyor. Tamamen doğal bir süreç ve açığa çıkan tek atık; biber sapı, doğada çözünüyor. Bunun yanı sıra; Tarhana Baba, üretim yaptığı sürece, çiftçi toprağını ekmeye devam ediyor. Orada yine bir yine ekonomi döngüsü var; birbirini besleyen... Toprak domatesle, biberle ekilmiş oluyor. Burada işte tüm o yüksek lisansta yazdığımız makalelerden, ailemin yaptığı o tarhananın bilimini okuyabildim ve ne kadar özel olduğunu fark ettim. Yerel üretimden bahsetmiştik. İçerisindeki tüm ürünler Uşak ve çevresinden elde ediliyor. Üreticiyle birbir ilişkide oluyorsunuz. Bu onların da daha çok üretme isteğini de teşvik eden bir şey, çok önemli; özellikle toprağın işlerliğinin devamı için. Çünkü kamusal bilinçlendirme maalesef yok. Ancak bilinçli bir üreticinin yönlendirmesiyle tarımın desteklendiği bir zincir var.

Biberin alındığı mevsimden çekilmiş yaz mevsiminden bir video göstermek istiyorum. Tarhana sadece içindeki domates, biber, yoğurt, nane çıktısı değil dediğim gibi bir fermentasyon süreci var. Bugün şarap da bir fermente ürün ve birçok Avrupa ülkesinde şarap ciddi manada ekonominin de önemli bir girdisi. Tarhana bu noktada Türkiye'ye çok uyuyor. Çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu bir topluluk; yine fermantasyonla, alkol açığa çıkmadan elde edilen bir içecek. Uşak hava koşullarından dolayı bu tarhanadaki lezzeti yakalayabiliyor. Uşak da şanslı böyle bir ürüne sahip olduğu için. Ayrıca Aysin Hocamın dediği gibi: Uşak'ta kadın üretimin her alanında. Bunun yanında kadının sözü dinlenen bir toplum desem, aslında yanılmamış olurum. Ben aile yapımında da görüyorum. Sadece bu işte beraber çalışmadık. Mimarlık yaptığım dönemde, onlara proje çizme şansım da olmuştu ve gerçekten ofisime girdiklerinde, önce sözünün bitmesini beklerlerdi ve istişare sonucunda ortaya bir karar çıkardı. Bugün geldiğim nokta ise ticaret.

Çalışma hayatında kadın erkek eşitsizliğini maalesef hissedebiliyoruz, bunu inkâr etmenin anlamı yok. Ama dediğim gibi Uşak, kadının değer gördüğü, üretime girdiği, önemli bir kent. Bizim de şu an gördüğünüz şu videoda çalışanların tamamı kadın. O ablalar çocuklarını evlendirdiler.

Kızlarımı okuttular, oğullarını üniversiteye yolladılar. Bu güzel bir şey, kadının eve getirdiği maddi güçle bu döngü tamamlanıyor. Bu noktada tabii biraz daha, sürekli maneviyata geliyor ama duygusal bağlılık hissetmemek elde değil. Tabii sadece çorba değil. Burada yine bir video vardı, inovasyon diyemeyiz ama işte tarhana sadece çorba değil, ben İstanbul'daki mağazamda şununla çok karşı karşıya kaldım. Çok güzel ki dışarıdan yurtdışında yaşayıp, Cadde'ye gelip, tarhana alıp bunu farklı ülkelere götürülenler var. Aslında görünmez ihracat! Diyolar ki ben bunu Singapur'a götürüyorum, oradaki arkadaşına onu sos olarak kullanıyor. Yani çorba değil bu noktada da; o toz farklı kültürlerin bakış açılarıyla, yeni bir kullanım amacı da buluyor. Bu da çok özel. Son birkaç tane daha slaytımız var, ilerliyorum. Belki gençler denk gelmiştir. Instagram'da viral oldu. 2021 yılında Covit 19 salgınında en az vaka görülen mavi kentlerden biri Uşak'tı ve haritanın sol kısmında, Türkiye'nin batı kısmındaki tek şehir işte Uşak, akıllı çocuk Uşak, Avrupa Birliği'ne girsin bile dendi. Bilmiyorum öğrenci arkadaşlar yakaladınız mı? Ama bazı fenomenlerin videolarında; Uşak sen geç köşeye akıllı çocuk viral olmuştu o dönemde. Bilimsel bir dayanağı olmamakla birlikte, Ece Göksel Sedef'in haberinde, bunun şehrin yoğun tarhana tüketimine bağlandığı belirtildi. Bir bilimsel kaynak iddiasında değiliz ancak Uşak'ın mavi olması da tesadüf olmamalı. Biz Caddebostan'da Veni Vidi Göz Hastanesi'nin karşısındayız. Take away bardak ve normal servis çorba var. Bu noktada, bir sonraki aşamada ne olabilir? Uşak gastronomik bir gezi noktası olabilir mi? Gördüğünüz gastronomi dünya haritasında İtalya'nın pizzasını biliyoruz. Türkiye'de tabii ki kebab var. Neden tarhana olmasın?

Uşak da bu noktada çok önemli bir potansiyele sahip, inovatif ürün bazında da. Belki diyoruz ki cipsler gelebilir, ne dersiniz?

Dr. Öğr. Üyesi Aşşın Şişman

Teşekkür ediyoruz. Çok keyifli bir sunumdu. Gastronomi tabii ki çok önemli. Hatta Ulubey'in hamur ürünlerini de buna dâhil ettiğimiz de zengin bir Uşak mutfağı karşımıza çıkıyor. Bir sonraki oturumda bu konu konuşulacak.

Şimdi sanayi sektör temsilcisine dönüyorum. Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı'nın da söylediğı gibi ihracatta Uşak 81 il içerisinde 35. sırada yer almaktadır ve bunun çok önemli bir kısmı tekstil ve tekstil ürünleridir. Uşak Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Üyesi, Haksa İplik Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Serdar Sağıroğlu bizimle birlikte. Şimdi özellikle tekstilde dönüşüm ve yeşil sanayi alanındaki çalışmalarını paylaşacak. Buyurun.

Serdar Sağıroğlu

Haksa İplik Yönetim Kurulu Başkanı

Teşekkür ediyorum. Yelda Hanım'ı dinleyince, bizim yaptığımız işte geri dönüşüm süper ama bahsettiğimiz tarhanada da, ileri dönüşüm var. Gördüğüm kadarıyla biz bunu içiyoruz ama çok detayını düşünmemiştim bugüne kadar... Bu bayağı ileri dönüşüm bir ürün. Evet bu tema yeni kullanılıyor, sizden de duymak çok güzel oldu.

Uşak sanayisini ayakta tutan geri dönüşüm ipliğinin % 70'i Uşak'ta elde ediliyor, bu konuda Türkiye'nin dünyada çok önemli bir potansiyele sahip olduğunu biliyoruz. Hatta mottomuz "geri dönüşümün başkenti Uşak" olarak söylüyoruz. Geri dönüşüm nedir? İlk önce kısaca ondan bahsetmek isterim, bizim bir videomuz vardı orada çok az görülebiliyor. Daha sonra detayını ben size anlatırım.

Konfeksiyonlarda bildiğiniz gibi, çok büyük (2,5 trilyon dolarlık) bir gelir var ve işin sonunda burada ciddi bir atık ortaya çıkıyor. Bu atıklar Türkiye'nin belirli bölgelerinden toplanarak, Uşak'ta tefrik ediliyor. Uşak'ın belirli bölgelerinde bunlar, rengine, içeriklerine göre daha sonra şifanoz makineleri aracılığıyla yeniden ayrıştırılıyor. Bu telefler gerçekte bir kıyafet yığını ve dünyada şu anda temizlenemiyor.

Az önce videoda gördüğünüz gibi Everest Dağı'ndan 5 kat yüksekliğinde, hatta daha da fazla bir tekstil atığı var..

Haksa İplik olarak şu anda biz mekanik geri dönüşümünü yapıyoruz, bunu şifanoz makineleri aracılığıyla konfeksiyonlarda çıkan atıkların

tamamı geliyor ve burada ciddi bir şekilde geri dönüşümü yapıldıktan sonra, opent makineleri aracılığıyla iplik üretimi yapılıyor, iplik üretiminden sonra bu çeşitli sektörlere dağılıyor. Örne kumaş yapılabilir, dokuma kumaş yapılabilir, çorap- triko vb mamüle dönüşüyor. Yani üzerimize giydiğimiz her türlü kıyafetin malzemesini geri dönüşüm iplikten üretiliyoruz. Tabii ki bu ürünler normal pamuğa göre %45 ila 55 oranında daha kısa, elyaf olmasından kaynaklı bunların içerisine, bizim sürükleyici madde olarak polyester veya sentetik bazlı bazı farklı, polyester elyafları koymamız gerekiyor. Onlarla birlikte, karışımli iplik üretiyoruz. Görüntülerde bir harmanın yapılışını görüyorsunuz. Sonuçta elyaflar bu şekilde geliyor. Atık parça kumaşlar şu anda, elyaf hâline getirilmiş durumdadır. Daha sonra bizim iplik işletmemize getirilip, burada beyaz olanlar da polyesterle belirli oranlarda karıştırılıp, iplik hâline dönüştürülmektedir. Bu çalışma bu prosesin başlangıcı diyebiliriz. Şu anda dünya ekonomisine katkısını ölçebilmek adına tekstil pazarının içerisinde %7 civarında katkı sağlamaktadır. Türkiye'de geri dönüşüm ipliğinin %70'ini Uşak'ın karşıladığını düşünürsek önemli bir çıktı olduğunu kabul etmemiz gerekir. Yani aslında hâlâ küçük bir ekonomi gibi gözükse de etkisi çok büyüktür. Çünkü sektör burada tarlaları kullanmadan, su ve kimyasal sarfiyatı yapmadan bir üretim yapmaktadır. Uşak'ta bizim sektörümüzün dinamikleri biraz daha farklı tabii ki, kalitesi ve bazı içeriklerin önemi markalar tarafından değerlendiriliyor. Onlar bize birazcık regülasyon uyguluyor. E, tabii bu şimdi "Marka Kent Olma Yolunda Uşak Çalıştayı" olduğundan dolayı, biraz daha burada özele indirecek olursak, bizim bu markaların yaptırımlarını daha rahat karşılayabilmek için 2012 yılında Türkiye'deki 2 nolu geri dönüşüm belgesini aldık. Birincisini Sanko almıştı, ikincisini biz aldık. 2012 yılında geri dönüşüm belgesi ile alakalı çok bir bilgi yoktu ama bu işin geleceğini biz gördüğümüzden dolayı, bunun olması gerektiğini düşündük 2 nolu belgeyi aldık. Yaklaşık 10 sene sonra işe yaradı bu belge. Herkes bu yapılan belirli bir markaların anlaşmasından sonra, bu belgeyi istemeye başladı Bizim de önceden hazır olmasından dolayı işimize geldi, diyeyim. Ama şu anda Türkiye'de de Uşak'ta da çok ciddi bir oranda bu belge mevcut. Aynı zamanda sosyal sorumluluk anlamında da, markaların bize olan çok ciddi bir yatırımları var. Bununla alakalı da biz özel bir çalışma yapıp SEDEX belgesini aldık ki bu Avrupa'da ve Amerika'nın birkaç eyaletinde geçerli olan bir belge. Sosyal uyumlulukla alakalı. Aslında bizim İSG denetimimiz gibi her tür akreditasyonumuz olmasına rağmen, başka bir global anlamda onaylanmasının istendiği bir belge türü olduğunu söyleyebiliriz. Şimdi burada kendimize göre SWOT analizini yaptığımızda sektörün de

swotunu yapmış oluyoruz bir anlamda. Biz hammaddenin çok yakınıdayız ve orada şu anda ciddi bir bilgi birikimi var. Uşak'ta onu biz güçlü yanlarımız olarak görüyoruz. Avrupa Birliği mutabakatından dolayı olan anlaşmalar bizim için işin fırsat tarafı. Ama tabii bir de zayıf yönlerimiz ve tehditler var. Zayıf yönlerimiz; konuşmalarında Sayın Valim ve Başkanım da ifade ettiler; İstanbul ile bağlantılı direkt bir uçak olmaması bizim için en zayıf durum, diyebiliriz. Uşak'a ulaşım her ne kadar yakın gibi gözükse de şu günümüzün şartlarında daha hızlı ulaşım ve sevkiyatları yapabiliyor olmamız gerekiyor. Aynı zamanda zayıf yönümüzün bir diğeri de elyafın kısa olması ve burada kalitesi de tehdit unsuru. Çünkü markalar daha kaliteli ürünler ve geri dönüştürülen ürünün daha uzun süre kullanılmasını istiyor. Artık böyle çöp yağmaları fazlalaşması için de daha uzun süreli kullanımlı ürünleri tercih edilmesini bütün markalar dile getiriyor. O tehditi gördüğümüzden dolayı firmamıza bir laboratuvar projesini başlattık. Zafer Kalkınma Ajansı ile birlikte ilk etabını bitirdik. Sağ olsun desteklerinden dolayı orada da proje önemli bir aşamayı kaydetti. Belirli bir datayı topladıktan sonra 8-10 ay bandında mutlaka ki özel bir veri önümüzde olacak ve bu veri ile de daha kaliteli ve enerjinin daha verimli kullanılmasını sağlayacak bir projeyi hayata geçireceğiz. Bunun yanında bizim marka ara üretici olduğundan dolayı marka bilinirliği kendi sektörümüzün içerisinde kalmaktadır. Buna bir marka olmak diyemeyiz ama sektörde kendimizi, kendi adımıza belirli bir bilinirlik olduğunu söyleyebiliriz. Bunun için de yoğun olarak şirketin bilgi birikiminin yanında bir kültürü olmasını sağladık. Yaklaşık 12-13 senedir sadece şirket kültürünü üretim, verimlilik ve kalite üzerine kurduk, bütün çalışanlarımız da bu konuda kendisinde önemli bir görev olarak görüyor.

Sözlerime son vermeden Uşak adına ufak bir ilave yapacağım, marka kent olma yolunda ileriye dönük daha büyük markaları kendimize rol model olarak alıyoruz, onların bir takım bilgilerini kendimize rehber ediniyoruz, diyeyim. Anca Uşak'ta yerel bir marka, ulusal bir hastane zincirini satın aldı ve Uşak'ta Türkiye'den daha önemli bir noktada hizmet üretmek. Bu önemli bir durum çünkü rekabette her zaman olduğu gibi -büyük balık küçük balığı yer diyorduk ama şimdi farklı bir surum ortaya çıkmış oldu. Sonuç olarak Uşak'ta çok ciddi gelişmeler ve çalışmalar oluyor.

Dr. Öğr. Üyesi Aysin Şişman

Evet, çok hızlı gerçekten özellikle son 20 yılda sanayide önemli gelişmeler oldu. Bugün açılış konuşmalarında da söylendiği gibi battaniye üretiminin %77'si, sargı bezinin yine %70'lerde ve triko ipliğinin üretiminde de %30'lar civarında Türkiye'deki üretime Uşak katkı sunuyor.

Serdar Bey sunumunuz için teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Uşak'taki bu çalışmalara Zafer Kalkınma Ajansının büyük bir katkısı var. Türkiye'deki 26 Kalkınma ajansından birisi olarak Kütahya merkezde, Manisa, Kütahya, Afyon Karahisar ve Uşak dört il bu ajans çatısı altında kalkınma hedefleri için çalışıyor.. Bu ajansın hibe programlarıyla önemli projeler yürütülüyor. Kütahya'dan Zafer Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Veli Oğuz Bey davetimizi kabul etti ve bugün aramızda. Şimdi sözü ona bırakıyorum,

Kalkınma Ajansı aracılığıyla Uşak'ta neler yapıldı? Buyurun.

Veli Oğuz

Zafer Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Rektörüm, Gedik Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanım, Başkanlarım, Kıymetli Misafirler, Değerli Öğrenciler,

Ben de hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum. 26 kalkınma ajansından biri olarak merkez Kütahya olmak üzere Afyonkarahisar, Manisa ve Uşak illerinde, 4 il, 54 ilçede 2010 yılından beri faaliyetler yürütüyoruz. Planlama, araştırma analiz, proje destekleri, yatırım, tanıtım, yatırım çekme, uluslararası ağlar, fonlar konusunda çalışan bir kamu kurumuyuz.

Çok aktörlü, çok sektörlü, çok katmanlı bir yapımız var. En çok öne çıkan yönümüz destekler, hibeler olsa da, sürdürülebilir kalkmayı bütüncül bir yaklaşımla ele almak önceliğimizdir. Çünkü kalkınma dediğiniz şey sadece desteklerle olmuyor. Öncesinde çok iyi araştırma analizler yapmanız fizibilite hazırlamanız gerekir ki amacınıza ulaşabilesiniz. DPT ile başladığımız, önce Kalkınma Bakanlığı sonra Sanayi Teknoloji Bakanlığı ile devam ederek paydaşlarımızla birlikte, valilerimiz, belediye başkanlarımızın, TSO başkanlarımızın, İGM başkanlarımızın üyesi olduğu Yönetim Kurulumuzun aldığı kararlar doğrultusunda birçok önemli çalışma yürüttük.

Uşak için öncelikle ilimizin mevcut durumunu, güçlü zayıf yönlerini, fırsatlarını, tehditlerini analiz ettikten sonra yol haritamızı belirleyerek çok güzel projelere destek verdik. Tabii Uşak ilimiz konuşmacıların, panelistlerin de bahsettiği gibi birçok yönüyle öne çıkıyor ama "Marka

Kent Olmak” için bazı alanlara da odaklanmamız gerekiyor. Özellikle geri dönüşüm, tekstil geri dönüşüm ve turizm konusunda Uşak’ımızın ciddi bir potansiyeli olduğu birçok konuşmacı tarafından dile getirildi. Ben de o konuya yönelik çalışmalarımıza odaklanmak istiyorum. Çünkü markalaşmak hemen bugünden yarına olacak bir şey değil. Yıllara sari işler yaparsanız günün sonunda gerçekten amacınıza ulaşabilirsiniz. Bir mesafe alabilirsiniz. Kalkınma da aynı şekilde uzun soluklu bir yolculuk.

Geri dönüşüm konusunda Uşak ilimize Ajans olarak ciddi destekler verdik. Uşak, ülkemizde tekstil geri dönüşümün %72’sini karşılıyor, 260’den fazla firma bu konuda çalışıyor ve 12.000 kişiyi istihdam ediyor. Tabii sadece tekstil geri dönüşüm konusunda değil, hayvan derisi, kullanılmış plastik, araç lastiği, alüminyum vs. geri dönüşümleri de sağlıyor. Yaklaşık 1 milyon ton atık geri dönüştürülüyor.

Biz de bugüne kadar 33 projeye günümüz rakamlarıyla yaklaşık 87 milyon TL destek verdik. Ve 220 milyon TL yatırım yapılmasına vesile olduk. Bunlardan birkaç örnek vermek istiyorum. Ahmet Kanay deri firmasına verdiğimiz destekle ilk defa şeffaf deri üretimi yapıldı. Firma deride inovasyon sağladı ve dünyaya satmaya başladık. Çin, Amerika, Fransa, İtalya gibi ülkelere şeffaf deri ihracatı yapıyor.

Yine geri dönüşüm konusunda verdiğimiz bir diğer destekle Yakut Metalurji ve Geri Kazanım firması Flake (pul) alüminyum tozu üretimine başladı. İmalat aşamasında artan alüminyumları önce toza, sonra pula dönüştürmek suretiyle geri dönüşümde bir ilke imza attı. Uşak’taki tek uygulama, ilk uygulama. Burada da ithalata bağımlılığı azaltarak, katma değeri yüksek ürün elde edildi. Yine az önce Serdar Bey bahsetmişti, Haksa Örmе-Digi Haksa, tam otomasyonlu sistem ile tekstilde kimyasal kullanımını azalttı. Enerji ve insan kaynağında verimlilik sağladı.

Diğer bir örnek ise Uşak büyükbaş hayvan derisi konusunda Uşak Deri Karma OSB ile bir Avrupa Birliği projesi yaptık. 5.1 milyon euro yatırımla bir tesis kazandırdık. Uşak Deri Karma OSB’nin yararlanıcı, Ajansımızın ortak olduğu projede, günlük 20 ton üretim işlem kapasitesine sahiptir. Deri geri dönüşümünü 12 aya yaymak ve daha katma değerli ürünler üretebilmek için altyapı oluşturuldu. Bu da Uşak ilimiz için önemli bir kazanım oldu. Geri dönüşüm konusunda marka olma yolunda özel bir potansiyeli olan şehrimiz için projelere devam ediyoruz. IPA 3 dönemi için Ticaret ve Sanayi Odamızın başvuru sahibi, Ajansımızın ortak olduğu bir projede değerlendirme aşamasındadır. İnşallah ondan da güzel haberler alırız.

Daha önce söylediğim gibi sadece destek vermiyoruz. Sektöre ilişkin araştırma analizler de yapıyoruz ki nelere ihtiyaç var, bunları öncelikle belirlemek gerekiyor. 2.'si hizmet alımı ile olmak üzere 5 araştırma raporu hazırlayarak bu konularda derinlemesine analizler yaptırдық. Özellikle Uşak Deri Karma OSB'nin katı atık geri kazanım bertaraf tesisleri, geri dönüşüm tesis konularında hem araştırma analiz yaptırдық hem de onların fiziki yatırımını destekleme imkânı bulduk. Zaman içerisinde yine rejene-re tekstil sektörü, değer zinciri analizi sektör için çok önemli bir analiz; bunu hayata geçirdik. Yine tekstil geri dönüşüm türünde sertifikasyon ve danışmanlık merkezi fizibilitesi gibi önemli projeleri hayata geçirdik, bunlara Kalkınma Kütüphanesi internet sitesinden ulaşılabilir. Bu dokümanlar akademisyenlerimiz için de çok önemli bir kaynak oluşturuyor. Ajans olarak özellikle teknik tekstil konusu bir çalışma yaptık ki tekstilde Uşak ilimiz çok önemli bir potansiyele sahip. Ama artık sektörel çeşit sağlamak adına da, teknik tekstil gibi konularda çalışılma yapılması gerekiyor. Bu konuda da önemli bir yol haritasını oluşturmuş olduk. Ayrıca sektöre özellikle eğitim ve danışmanlık hizmetinde proje yazma yürütme başta olmak üzere kalite yönetim konuları gibi konularda da destekler vererek kapasite geliştirme faaliyetlerini destekledik. 1.500 kişi bu eğitimlerden faydalandı.

Uşak'ımızı yeşil Uşak olarak tanımlayabiliriz, yani bunu marka olarak kullanabiliriz. Kullanmamız da gerekiyor ki herkesin aynı dili konuşması lazım ve bunu da çoğaltmak gerekiyor. Turizm konusunda da yeşil ve sürdürülebilir turizm bizim kalkınma ajansı olarak Uşak için önerdiğimiz bir kavram. Uşak'ımızın merkez dâhil 6 tane ilçesi var. Çok ciddi bir turizm potansiyeli olan lokasyonları var. Ajans olarak biz de hemen hemen her lokasyonda yenilikçi altyapıları destekledik. 16 projeye 54 milyon TL destek verip, 196 milyon TL yatırıma vesile olduk. Özellikle dünyanın en uzun ikinci kanyonu olan Ulubey Kanyonları için biz 2010 yılından itibaren önce bir yol haritası çıkardık. Sonra Türkiye'de ilk cam teras uygulamasını Ajansımızın desteğiyle Ulubey kanyonlarına kazandırdık. Bölgeye gelen turist sayısında ciddi artış sağladık. Daha sonra peyder pey farklı konularda da destek verdik, cam terastan sonra 5 projeye 33 milyon TL destek verdik. Cam terastan sonra yürüyüş yolu, bungalov evler, hobit evleri kır bahçesi, sıcak hava balonu, macera parkı, dev salıncak zipline kader atlayışı, tırman duvarı, parkurlar Ajansımızın desteğiyle yapıldı. Yani bunların hepsi yenilikçi uygulamalar. Özellikle sadece Uşak özelinde değil sayın valilerimizin de riyasetinde biz 4 ilde, 54 ilçede turizm potansiyeli olan bütün lokasyonlara yenilikçi altyapı desteği kazandırdık. Çünkü turizm bir

hizmet sektörü ve bir turistin geldiği zaman orada zaman geçirebilmesi lazım, bir şeyleri deneyimleyebilmesi lazım. İşte biz de bu süreyi artırmak için bu altyapıları yereldeki paydaşlarımızla birlikte kurduk, çok da güzel bir aşamaya geldi. Kalkınma bir günlük iki günlük bir olay değil. Yıllara sari orta vadeli işler gerektiriyor. Şu an bunun meyvesini alıyoruz. Uşak adına turizmde gerçekten Ulubey denince cam teras ve macera parkı akla geliyor. Yani 7'den 70'e hem çocuklara hem de büyüklere yönelik aksiyonlar yapılabilecekleri yerler var. Bir de Hamamboğazı örneği var. O da çok önemli. Ajansın 300.000 lira destek verdiği günün sonunda belediyenin 11 milyon, o zamanki parayla şu an çok daha fazla yatırım yaptığı, gününbirlik bir tesis yapıldı. Türkiye'de böyle yerler bulmak hem termali hem doğası olacak ve işte böyle bir ortam yok. Hamamboğazı bu açıdan da çok çok önemli, oradaki konaklama altyapısı da tamamlanınca, turizm açısından; özellikle termal turizm açısından çok önemli olacak. Mevcut sera yatırıma da hem reenjeksiyon hem de dağıtım altyapısı desteği verdik. Belediyemizin Kayaagıl Termal Tesislerini de yine desteklediğimiz proje ile turizme kazandırdık. Clandras Köprüsüne de yürüyüş yolu yaptık. Köprü'nün altına kimse inemiyordu, güzelliğini o yürüyüş yolu fark ettirdi. Bütün youtuberlar ya da işte bloggerlar vesaire geldiğinde, orada mutlaka bir selfie çekiyor, kısa bir video paylaşıyor ve oranın güzelliğini gösteriyorlar. Coğrafi işaretli ürünler konusu 6 taneydi, yine ajansın desteğiyle, Uşak gelin helvası, baklavası haşhaş ezmesi, Karahallı ciğeri, Karahallı kavunu ajansın desteğiyle Türk Patent ve Marka Kurumundan coğrafi işaret aldı. Uşak derisi ve kiliminin de onay süreci devam ediyor. İfo tur etkinlikleri olsun, Extrem Fest, motor sporları etkinlikleri olsun, bunları hep Ajansın ve yerel paydaşlarımızın desteğiyle yaptık. En son bu sene yine Valimizin himayesinde ajansımızın desteğiyle TÜBİTAK gözlem evi ile birlikte, gökyüzü gözlem etkinliği yaptık. Blaundus Antik Kenti'nde yaptık, çok da anlamlı oldu. Binden fazla katılımcı oldu, özellikle aileler katıldı, çocuklarla birlikte. Bundan sonra da bunlar artarak devam edecektir. Özetle şunu söylemek istiyorum. Markalaşmak evet ama odaklanarak markalaşmış olmak gerekiyor. Burada da yeşil dönüşüm gündemimizde, yeşil dönüşüm odağında, döngüsel ekonomi ve sıfır atık prensiplerine uygun şekilde Yeşil ve Sürdürülebilir Kent Uşak diye biz bir tanımlama yaptık. Bunun için de tabii çevresel boyutu sosyal ve kültürel boyutu ki, İskender Hocamız ona atıfta bulundu, o da çok önemli ekonomik sürdürülebilirlik. İşte orta yüksek, yüksek teknoloji yatırımlar da kazandırmaz gerekiyor. Sektörel çeşitliliği sağlamamız gerekiyor, bunların hepsi çok kıymetli çalışmalar. Konuşmamı son bir anekdotla bağlamak istiyorum. Tabii Tarhana Baba'yı

ben de Uşak'ta tanıdım. Tarhana deyince Uşak aklımıza geliyor ama Türkiye'nin her yerinde tarhana çok kıymetli bir ürünümüz, farklı formatlarda farklı şekillerde üretiliyor. Geçen Kahramanmaraş tarhanası Avrupa Birliği'nden tescil aldı. İnşallah Uşak tarhanası da o süreci tamamlar ve tescil alır. Tarhana Baba da gerçekten bu işe gönül vermiş. O da bence Uşak için bir markadır ama tanıtılır ise çok daha iyi yerlere gelecektir. Uşak'taki yerini de gidip gördüğümde, toprak kâsede, tahta kaşıkla, yanında turşuyla, ev ekmeğiyle yapılan sunum gerçekten çok kıymetli. Bence bunları da fazlasıyla tanıtılabilir olmamız lazım diyorum. Sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

Dr. Öğr. Üyesi Aşın Şişman

Çok sağ olun değerli görüşleriniz için. alıştayı bir kitap hâline getireceğimizi söylemiştik. Detaylı olarak bütün sunumlara yer vereceğiz.

Uşak'la ilgili her alışma Uşak'ta olsun, İstanbul'da olsun, Uşaklılar Eğitim ve Kültür Vakfı olmadan yapılmıyor. Vakfın bu sene 30. yılı ve değerli başkan, yönetim kurulu üyeleri ile burada bizlerle birlikteler. Başkan Şakir Ersin Bey'e sözü bırakıyorum. Buyurun.

Şakir Ersin Kutluay

Uşaklılar Eğitim ve Kültür Vakfı Başkanı

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Öğretim Görevlilerimizi saygıyla selamlarım.

Uşaklar Eğitim ve Kültür vakfı olarak biz İstanbul'dayız. Biz hem eğitimi hem kültürü öne çıkarmış bir vakıf olarak, kendimi bir sektör olarak kabul ettim. Daha önceki sektör temsilcilerinden Yelda Hanım tarhanayı dile getirdi. Ben hatırlıyorum, yaklaşık 40 sene önce Kâğıthane Caddesi'nde mütevazı bir iş yerim vardı. Dedeleri Mustafa Bey elinde bir termosla, bizim işte Uşaklı burada esnaf diye ziyaretimize geliyor, elinde bir termos bardakları var, "Size ben tarhana içirmeye geldim," diyor, ben çocukluğumdan biliyorum. Tarhana yenir, yani içilmez. Sonra ben yadırgıyordum. Böyle garip bir adam gelmiş, tarhana içireceğim, "ya bunu nasıl yiyeceğiz?" diyorum. Bunu içeceksin diyor. Ben and ettim tarhanayı çay gibi içireceğim, bu millete dedi, dün gibi hatırlıyorum. Yani 40 sene geçti az değil ve tarhanayı gerçekten içirdi, teşekkür ederiz.

Geri dönüş ile ilgili güzel tespitler yapıldı. Orada bir talepte bulunuldu, havaalanını çalıştırmamız lazım bizim. Burada yerel yetkililerimiz huzurunda ifade etmek isterim ki bir yöntemini bulup havaalanını çalıştırmamız lazım. Aslında daha ileride bahsetmeyi düşünüyordum ama burada yeri geldi. Sanayi Ticaret Odası Başkanımız Gedik Holding'i Uşak'a yatırım yapmaya çağrıda bulundu. Not almışım ben, küçük büyük bütün İstanbul'daki iş adamlarını, Uşaklı iş adamlarını, bilhassa karınca kaderince Uşak'a yatırıma davet ediyorum, çağırıyorum ve ısrar ediyorum ancak

buradaki işte altyapı eksikliği, bizi biraz sıkıntıya sokuyor.

Kendileri burada İstanbul'da vakfımızın yönetim kurulu üyesi olan bir arkadaşımız Denizli Çardak'a yatırım yaptı. Ben de dedim; "Niye Çardak? Uşak niye olmuyor!", "E, sen havaalanını çalıştır bir yatırımı da Uşak'a yapayım ben." dedi, Çardak'a günde 5 defa uçak seferi var. İstanbul'dan sabah Çardak'a gidiyorum. Akşama tekrar İstanbul'a evime dönüyorum." dedi. Tabii bu önemli bir avantajdır. Uşak Havaalanı Türkiye'deki ilk hava alanlarından, onun o hâli bizleri üzüyor. Sayın Valim Zafer Kalkınma Ajansı desteklerinden bahsetti, orada çok güzel bir söz söyledi, dedi ki "öyle para verip de işte destek vermek olmuyor, sürdürülebilir bir şey olmalı." dedi, burada not aldım çok önemli bir tespit. Derler ki işte "İnsanlara balık ikram edeceğine balık tutmasını öğret", işte bu sürdürülebilir demek.

1964 senesinde Uşaklılar Kültür Derneği ile yola çıkmışız. 1990 senesinde Uşaklılar Derneği, 1994 senesinde de Uşaklılar Eğitim ve Kültür Vakfı olarak yolculuğumuza devam ediyoruz. Vakfımızın iki temel özelliği var; birisi İstanbul'a okumaya gelen öğrencilerimize destek olmak. Burada dört şartımız var; Uşaklı olmak, İstanbul'da 4 senelik eğitim görüyor olmak, çalışkan, başarılı öğrenci olmak ve desteğe ihtiyacı olmak. Bu bursla az çok eğitime bir katkı sağladığımızı düşünüyorum. İkinci konu kültürel faaliyetler, daha sonra detaylı olarak anlatacağım.

İstanbul'da Uşaklılar Vakfından başka bir de Karahallılar Vakfımız var. Karahallılar Vakfı ile beraber çeşitli kültürel etkinliklerimiz oluyor.

Kısaca kendimi tanıtmak isterim. İlk ve ortaokulu Ulubey'de okudum, liseyi İzmir'de. 1974 senesinde İstanbul'a geldim. Yani 16 sene Ulubey'de, 4 sene İzmir'de. İzmir Atatürk Lisesi mezunuyum. 1974 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'ne okumaya geldim. Ben İstanbul'u pek sevmedim. Hatta büyük de bir laf ettim; beni buraya çiviyle çaksalar durmayacağım burada diye... Çiviyle çakmadılar ama son öğretim yılında evlendirdiler. Böylece 50 senedir de İstanbul'dayım. 1980 senesinde iş hayatına başladım. On sene bir çelik üretim hanesinde yönetici müdür vesaire gibi kademelerde makine mühendisi olarak çalıştım. Sonra kendi firmam olan yedek parça imalat işiyle başlayan, sonra sac işlemeye dönüşen bir ticarethaneyi kurdum. Bu sene yılbaşı itibariyle de fiilen emekli ilan ettim kendimi. Herhâlde Vakıf işine biraz daha fazla vakit ayırıyorum. Vakfımızın önceki dönem başkanı rahmetli Cahit Karahan yönetiminde bulunmaya başladım. Rami Ekiz başkanımın yönetim kurulunda devam ettim. 2022 yılından den bu yana iki senedir de vakıf başkanlığını yürütmekteyim.

Vakıf olarak biraz önce söyledim, öğrenci bursunun yanında her ayın ilk salı akşamı geleneksel tarhana geceleri tertipliyoruz. Tarhana gecelerinde, mümkün mertebe bir de konuşmacı temin ederek bir sunum rica ediyoruz. Son dönemlerde çok katkıları olan değerli konuşmacılar vakfımızda o hizmeti yerine getirdi. Devamında Karahallılar Vakfıyla ortak haftalık bir kültürel çalışmamız var. Orada da Türk sanat müziği icrasıyla ilgili bir koro oluşturduk. Şimdi koro çalışması ayrı bir birliktelik oluşturdu. Hemşerilerimizi bir arada bulundurmak, dayanışmak, tanışmak adına iyi bir oluşumu başardık. Şimdi o koronun getirdiği vesileyle de biz iki senedir Uşak'ta çok ciddi bir faaliyete vesile olduk. Sayın başkanımızın, valimizin ve kültür müdürümüzün ciddi destekleriyle Uşak'ta Türk sanat müziği konseri veriyoruz. Birincisi oldu, ikincisi oldu, bu sene de herhâlde yine yerel yöneticilerimizin desteği olur, üçüncüsü ve böylece de geleneksellik olur. Esasında orada da amaç birkaç saatlik bir Türk sanat müziği söylemek değil, sabahki konuşmacı arkadaşların da çok üzerinde vurgu yaptıkları gibi tanıtım! Maalesef Uşak, İstanbul'da yeterince tanınmıyor. İstanbul'da tanınmıyorsa, herhâlde başka yerlerde de tanınmıyor, diye düşünüyorum. Şimdi biz bu konserlerden ilkinde İstanbul Teknik Üniversitesi İnci Çayırılı Müzik Topluluğu'yla geldik. 44 kişilik bir kadro içerisinde 20 öğretim görevlisi var. Biz bunlara 3 günlük bir program hazırladık; amacımız Uşak'ı tanıtmak.

Sülümenli Antik Kenti, Ulubey cam terası, kanyonunu gezdirip oradan Ulubey yerel ürünü Zini hamursuzu, demir tatlısı gibi lezzetleri tattırıyoruz. Ulubey tatlısını başka bir gruba ikram etmişim. Orada İstanbul'un markalarından olan bir baklavacı vardı. Yanımda dedi ki "ya ben dedi bu Baklavanın her şeyini biliyorum" yani marka isim söylemek belki mahsur yoktur herhâlde. Seyidoğlu'nun sahibi. Biz dedi "Urfalıyız, Antepliyiz" dedi. "Baklavanın ta kendisiyiz" dedi. Yedikten sonra "Ya bu çok harika bir şey, siz bunun patentini alın işte, yani yoksa ben taklit ederim bunu." dedi.

Zini hamursuzu Ulubey'in değeridir, Uşak değeridir, yayılır da biz bununla övünürüz" dedim "haşhaşlı baklava deyin siz buna" dedi. Sonradan duydum haşhaşlı baklava diyorlar. Biz yine hamursuz diyoruz ona. Böylece ismi de ortaya çıkmış oldu..

Sonuç olarak biz İstanbul'dan Uşak'a ne yapabiliriz, birincisini zaten söyledim. İş insanlarını Uşak'a yatırım yapmaya davet ediyorum. İkincisi de zaten biz vakıfta yapıyoruz, bursiyer öğrencilerimize. Diyoruz ki siz buradan mezun olduktan sonra mümkünse gidin, Uşak'ta gezin. Yani buradan böyle bir katkımız olsun. Sabahki konuşmacılar dediler ki

işte Uşaklı bürokrat yok, iş insanı çok az vs. gibi serzenişte bulundular. Ben güzel bir şey söyleyeyim; Uşak'tan İstanbul'a gelen amele yok. Aşağılamak için söylemiyorum bunu, vasıfsızlık anlamında söylüyorum. İşçi yok, Uşak'tan gelen kalifiye eleman var, aramızda hâlihazırda önemli sayıda profesör ünvanlı akademisyenlerimiz var. E, bürokratlarımız var, yani İstanbul'a gelenlerimiz, genelde okumuş çocuklarız biz, yani kaliteli elemanlarız. Buradan bu kaliteyi Uşak'a taşımamız. Evet, daha çok Uşak'a gitmeli, şehrimizin tanınmasına katkı sunmalıyız. Teşekkür ederim.

Dr. Öğr. Üyesi Aşşın Şişman

Biz de teşekkür ediyoruz. Sayın Valim, Sayın Başkanım, Sayın Rektörüm,

Öncelikle bizlere düşen Uşak'ın markalaşması ile ilgili, bir strateji planı hazırlamaktır, diyerek sözlerimizi toplamak istiyorum. Burada ortak bir dil belirleyip, ortak değerlerimiz üzerinden bir çalışma yapmak üzere hazırız ve birlikte yer alacağız. Bizi dinlediğiniz için teşekkür ediyoruz ve 2. oturumu izninizle kapatıyorum.

Hande Demirel

Plaketlerimizi vermek üzere Aşşın hocamızı sahnenin ön tarafına rica ediyoruz.

Sayın konuklarımız programımızın 3. oturumuna başlıyoruz. "Kent Turizmi ve Turizm Potansiyeli Olarak Uşak" oturumunuzun moderatörü, Betül Alakent'i, panelistlerimiz Sayın Kerem Gökçe, Sayın Murat Özel, Sayın Veli Koçlu'yu sahneye davet ediyorum.

Üçüncü Oturum: Kent Turizmi ve Turizm Potansiyeli Olarak Uşak

Moderatör: Betül Alakent
Sabah Gazetesi Ekonomi Muhabiri

Merhaba hepiniz hoş geldiniz. Bir Uşaklı olarak burada olmaktan büyük mutluluk duyuyorum. Panelistlerden önce kendimi tanıtmak isterim; 12 yıldır Sabah gazetesinde turizm ekonomisi üzerine haberler yapıyorum. Bu süreçte mesleğim gereği dünyayı ve Türkiye'yi gezme fırsatı elde ettim. Sektöre dair birçok deneyimler elde ettim, gördüm ki, turizm sektörü bir şehrin can damarı. Turizmle bir şehir adeta canlanıyor ve ciddi bir sıcak para akışı sağlıyor, yerel ekonomisinden tutun da esnafına, taksiden tutun lokantalara, ciddi bir can damarı sağlıyor turizm ekonomisi. Maalesef Uşak bu ekonomide hak ettiği payı alamıyor. Bu konuda Uşak'ta turizme dair neler yapılabilir, masaya yatıracağız. Çok değerli konuklarımız var. Sağ olsunlar kırmadılar, bize katılım sağladılar.

İlk olarak Wyndham Türkiye Direktörü Murat Özel aramızda.. Wyndham dünyada ve Türkiye'de en büyük otel grubu. Türkiye'de 110 oteli var ve şu an Murat Bey bu 110 otelin üst yöneticisi.

İkinci olarak Jollytur'un Yurtiçi Turlar Direktörü Kerem Bey, hoş geldiniz. Jollytur biliyorsunuz gittiği her destinasyonu bir anda şahlandıırır. El atıkları destinasyonları nasıl yükselttiklerini ve onlara nasıl hareket kattıklarını, özellikle iç turizmde çok güçlü bir tur operatörü olarak Kerem Bey'den dinleyeceğiz.

Bizim turizme dair en güçlü ürünümüz olan Ulubey Kanyonları ve

Ulubey ilçesinin belediye başkanı Sayın Veli Bey de aramızda. Sizinle başlayalım Başkanım, turizme dair en güçlü elimizdeki eser sizde ve siz buna dair neler yapıyorsunuz? Ulubey Kanyonları şu anda ne kadar turist alıyor, ne yapıyor, biraz bilgi verir misiniz?

Veli Koçlu

Ulubey Belediye Başkanı

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Gedik Üniversitesi'nin Mütevelli Heyet Başkanı Hülya Hanımefendi, çok değerli STK başkanlarımız, öğrencilerimiz...

Ben de hepinizi, öncelikle saygı ve muhabbetle selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum. Bu kadar güzel bir organizasyonda, bu çalıştayda, bu ortamda olmak ilimizi, ilçemizi tanıtmak adına, geleceğe dair yeni yatırımlar oluşturmak adına çok mutluyum. Uşak ili hepimizin bildiği üzere bir ilkler şehri, kendi içerisinde birçok kültürel mirasa ve dokuya sahip önemli bir il. İlçeleri de yine aynı şekilde, yıllarca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış durumda. Öncelikle Ulubey denildiğinde turizm ile ön plana çıkmak istediğimiz için hemen Ulubey kanyonlarından bahsetmek istiyorum. Dünyanın ikinci büyük kanyonuyuz ama uzunluk olarak 77 km bir uzunluğa sahibiz ve bu coğrafyanın bakirliğini koruyor olması çok önemli ve değerli. Bizler yerel ve bürokratik temsilciler olarak bu ilçeye karşı, bu ile karşı sorumluluğumuz olduğunu düşünüyorum ve gelecek adına da çok ciddi yatırımlar yapmalıyız. Şimdi kısaca şöyle Ulubey kanyonlarına yapılan çalışmalardan sizlere bahsetmek istiyorum arkadaşlar.

Ulubey kanyonlarına 2015 yılında bir cam teras oluşturuldu. Bunun sayesinde belli bir ziyaretçi aktivitesi kazanmış oldu. Ancak gelen ziyaretçileri ilçemizde tutmak adına farklı hamleler içerisine girdik. Kanyonlar üzerinde oluşturduğumuz macera parkuru, yine kanyonların kenarındaki bungalov ve hobit evleri, yine alanda oluşturduğumuz bisiklet rotaları, yü-

rüyüş parkurları, kanyonlara değer katan unsurlar olarak diye düşünüyorum. Bitiyor mu çalışmalar? Hayır. Öncelikle, tabii ki dışarıdan birilerinin gelmesini istiyorsak belli altyapıları oluşturmamız gerektiğini ifade etmek isterim. Bizim geriye dönük 4-5 yıllık süre içerisindeki çalışmalarımız hep bu yönde oldu, önümüzdeki süreçte Ulubey ilçesinin, Ulubey Kanyonları'nın çok önemli bir değere sahip olacağını düşünüyorum. Sayın valimizin koordinasyonu ile Kalkınma ajansına yine bir proje sunmuştuk; "Mini Kapadokya" hayalimiz var. Aslında Ulubey Kanyonları'nda bununla ilgili yaklaşık 2-2,5 yıldır bir çalışma içerisindeyiz. Bütün onayları alındı, balonumuzu aldık. Önümüzdeki ay içerisinde uçuşlar başlayacak. Biz ilimizi, ilçemizi, dünyaya açılan bir pencere olarak görmek istiyoruz. Vizyonumuz bu yönde. Zor ama zor olanı başarmak da hepimiz adına daha keyifli daha değerli olacaktır diye düşünüyorum. Başta Sayın Valimize, Belediye Başkanımıza, ajansımıza, emeği geçen herkese ve projede emeği geçen herkese şükranlarımı ayrıca ifade etmek istiyorum.

Kanyonlarla beraber tabii ki Ulubey ilçesinde farklı değerler var, kültür mirası var. Kısaca bunlardan da bahsetmek isterim. Blandus Antik Kenti yılda binlerce yerli yabancı ziyaretçi akınına uğrayan bir yer. Tabii burada geriye dönük çalışmalarımız da var. Bu yıl çok ciddi bir mesafe kattik altyapısal olarak. Blandus Antik Kenti ile ilgili net rakamlar yok ama ilçemize gelen ziyaretçi sayısı bu yıl 300.000'i geçti. Küçük bir ilçeden bahsediyoruz ki 5.000 nüfusu olan bir yer için bu ziyaretçi sayısı önemli bir rakamdır. Önümüzdeki süreçte amacımız gelen ziyaretçilerin burada daha fazla zaman harcamalarını ve ekonomiye daha farklı katkılarını sağlamaktır. Bu düşünceyle gençlere yönelik, çocuklara yönelik çalışmalar içerisinde bulunuyoruz.

Betül Alakent

Bu noktada ben sözü Murat Bey'e vermek istiyorum. Yatırım konusunda da bizim bazı eksikliklerimiz var, siz nasıl görüyorsunuz? Bir de global bir bakış açısıyla Uşak'ı değerlendirebilirseniz. Turizm için bizim nelerimiz eksik neler yapmalıyız? Hangi adımları atmalıyız? Sizden bir değerlendirme almak bizim için çok kıymetli. Buyurun.

Murat Özel

Wyndham Türkiye Direktörü

Öncelikle nazik davetiniz için çok teşekkür ediyorum. Burada bulunmaktan gerçekten keyif duyuyorum. Katkı sağlayabilmek benim için bir onur, bununla beraber bu kadar büyük soruların tamamına cevaplar bulabileceğimi zannetmiyorum ama benim önerim öncelikle yöntemle alakalı çalışmalara başlamak olur. Önce burada neden bulunduğumdan bahsedeyim, dünyada 900'ün üzerinde oteli olan bir otel zincirinin Türkiye'deki temsilcisiyim. Ülke direktörlüğünü yapıyorum Türkiye'de şu anda 2014 yılından bu yana (biri de Uşak'ta olmak üzere ki Anadolu'da açılan ilk otellerimizdendir) 111 açık otelimiz bulunmaktadır. Uzun yıllardır bu mesleğin içerisindeyim. 90 yılı mezunuyum. İstanbul Üniversitesi Turizm Programından. Uzun yıllar boyunca genel müdürlüklerden sonra ilk inşaat tecrübelerim, yapım tecrübeleri, yatırım tecrübeleri, beni buraya getirdi. 10 yıldır yatırımlarla uğraşıyorum. Geçtiğimiz dönemde yapılan 4 yatırım çalışmasında, karma projelerde bulunma şansım oldu. Anadolu'da oteller açma şansım oldu. Biz Türkiye'de var olan 24 markanın 10'uyla hizmet vermekteyiz. Her skalada bir markamız var, yani ekonomi segmentinden lüks segmente kadar markalarımızla burada bulunuyoruz.

Uşak'a şöyle bir bakmak gerekirse, bir miktar dersimi çalıştım. Ramada Encore Bayrampaşa Oteli'nin sahibi de Uşaklıdır. Onlarla birlikte çalışmanın keyfini yaşadım. Ceylan Grup Uşak'taki yatırımcım, onlarla beraber daha sonra otel ile alakalı ve yatırımlarla alakalı görüştük. Bizim Uşak'taki otelimize bakarsak eğer en başta yapılan fizibilite hesaplarının

tuttuğunu, Uşak'taki yatırımın gerçekten geri dönüşüm konusunda yatırımcıyı mutlu ettiğini, bundan sonraki dönemde şehrin gelişimiyle ve şehrin dinamizmi ile birlikte yürüyeceğini görebiliriz. Uşak için turizmdeki yeterli yatak kapasitesinin olmaması doğru. Tabii otellerin doluluk oranlarına bakarken içinde var olan sanayi sektörlerini de değerlendirmek gerekir. Hafta sonlarındaki durum konusunda Kerem Bey bize daha çok bilgi verir diye düşünüyorum. Öncelikle bu işin kompetanı olarak Uşak'ı ziyaret edebilmek için gerekli olan sebeplerin oluşturulup oluşturmadığına bakmak gerekir. Hep beraber tartışırız, konuşuruz. Memnuniyetle otellerin dolulukları şu anda Uşak bölgesi tahmin ediyorum ki % 55-60 civarında istenilen ortalama oda fiyatları sağlanabiliyor. Fakat var olan işinin % 0,1 yerel pazardan alıyor. Uşak ziyaretçi sayısına baktığımızda 2022 tam verileriyle yaklaşık 160 binde 10.000'e gelmiyor. Yabancı misafir sayısı bakanlık kayıtlarından öğrenmeye çalışıyoruz. Bunlarla alakalı neler yapılabileceğine dair konuşmak belki daha faydalı olabilir. Ben kendi tecrübelerimden şunu anlatabilirim. Biz bir projeye baktığımız zaman projenin fizibilitesini üç ayrı noktadan değerlendirmeye çalışırız. Önce yerel duruma bakarız. Bu otel projesi kendi bulunduğu bölgeden, şehirden ne alır? O şehirler nasıl bütünleşir derken ülke genelinden bakmaya çalışırız. Türkiye'nin neresinden beslenir, kimlere neler önerir ve global bakışı yapmaya çalışırız, orası çeşitlenebilir. "Dünyanın hangi bölgesinden Batı Anadolu'ya kimler geliyor, nereden geliyor? Uşak bundan ne kadar pay alır?" gibi belki bir şehrin gelişimiyle alakalı, master plan yaparken de bence bunlara bakmak lazım. Uşak'ta hâlihazırda var olan yatırımlar hepimizi güçlendirecek orada. Ben de bunlar için seviniyorum.

Betül Alakent

Evet, şu anda termal turizm için bir otel yatırımı sözü alabilir miyiz? Hazır herkes söz alırken, ben de sizden söz alayım ya da böyle bir inceleme başlatılabilir mi? Yatırımcıyı çeker misiniz?

Murat Özel

Söz vermek benim için keyif. Türkiye'de var olan 111 otelimizin tamamı, Franchise. Bu manada biz Franchise anlaşmalarda Türkiye'deki en profesyonel, en deneyimli ve en yaygın ekibe sahibiz ama tekrar söylüyorum, sebepleri arttırmak lazım. Konu aslında aldığımızla verdiğimiz arasındaki geçen süredir, yaptığımız yatırımın ne kadar zamanda geri döneceği

ile alakalıdır. Hâlihazırda Uşak'ta bulunan dinamikleri ve potansiyeli karşılayacak nitelikli oda yatırımı yok, buna katılıyorum. Gelen projeleri de biliyorum, işim bu uzun yıllardır, bu işin içerisindeyim. Bence de son derece başarılı projeler olacaktır, segmentasyonu doğru ayarlamak lazım, ürünleri çok lükse getirmemek lazım. Uşak'ın ortalama satış fiyatını belirleyip, yani Uşak'ta delux bir otel yapmamak lazım. Öncelikle onu söyleyebilirim kesinlikle orta üstündeki segmentte oteller yapıp, lüks tüketici hedeflemek yerine hacmi daha yüksek olan ekonomi segmentindeki tüketiciyi hedeflemek lazım ve bununla beraber, bence sözü seyahat acentelerine, tur operatörlerine vermek lazım ki, onların önce domestik yani yerel, ardından da global pazardan, şehrimize turist getirebilmeleri. Onun da ötesinde konaklama süresini uzatmayı uzatabilmeye ihtiyaç var.

Betül Alakent

O zaman bu notları tutup topu Kerem'e atalım.

Daha önce de bahsettim, yani çok güçlüsündür bu noktada, Uşak'ta neleri eksik görüyorsun? Çünkü biliyorum, daha önce gezdiğin, bildiğin, hâkim olduğun bir pazar Uşak.

Kerem Gökçe

Jolly Tur Yurtiçi Turlar Direktörü

Herkese merhaba. Betül Hanım çok teşekkür ederim. Betül Hanım'la çok uzun dönemdir tanışıyoruz. Ben biraz kendimden bahsedeyim; Kocaeli Üniversitesi Turist Rehberliği mezunuyum, kokartlı rehberim aynı zamanda. 98 yılından beri rehberlik yapıyorum. Dönem dönemde yaptığım da oluyor. 16 yıldır da Jolly Tur'da üst düzey yöneticilik yapıyorum. Türkiye'de hemen hemen 81 ilin ilçeleri dahil, her yere gidip geliyorum. Birçok destinasyon diyebilirim. Aslında il de demeyeyim, biraz sonra destinasyonla ilgili kavramları da anlatayım. Örneğin son dönemde Mezopotamya'yı içine alan destinasyonu kapsayan illeri anlatayım. Sonra da Uşak'la bağlantı kuracağım. Birçok ile gönüllü olarak elimizden geldiğince birikimlerimizi aktarıyoruz. Bu toplantıya da böyle ucu ucuna yetiştim. Betül, mutlaka olman gerekiyor, dedi. Uzun bir haftadır Karadeniz'deyiz. Biz Karadeniz'de ne yapıyoruz? Aslında çok da ciddi bir Karadeniz turu yapıyoruz. Yaklaşık yılda 60.000 kişilik bir operasyon yapıyoruz oraya ve birbiri içinde, bir bölgenin içinde, çok fazla destinasyon var. Son dönemde yolların değişmesiyle beraber, aslında destinasyonlar da değişiyor. Biliyorsunuz Zigana ve Ovit Tünelleri açıldı. Çok fazla tünel açılınca bildiğiniz Karadeniz turu da değişiyor. Biz de bu yüzden dağların arka tarafını hiç kimsenin çok fazla gitmediği, illeri turizme dâhil etmeye çalışıyoruz. Bu sene çok da iddialıyız o bölgede. Şimdi bu illeri söyleyeyim. Örneğin işte Giresun'un bir ilçesi Şebinkarahisar-Tamzara köyü ve Gümüşhane'nin olduğu yeri destinasyona katıyoruz. Yarın tekrar döneceğim orada böyle be-

lediye başkanları, milletvekilleriyle toplantılar yapıyoruz. Dönem dönem Meclise de gidiyoruz. Burada şöyle bir durum var; bizim için tur yapmak gerçekten çok keyifli, bölgeye gittiğimizde orada ekonominin değiştiğini ve yeni sektörlerin ortaya çıktığını görüyoruz. Bölgedeki öz deneyim ile lokal ürünlerin ve yerel mirasın ortaya çıkmasından çok keyif alıyoruz. Burada herkes olduğu için söylüyorum; bir de destinasyonun ve turizmin gelişmesinin en önemli özelliği de o bölgenin halkının turizme inanması gerektiğinin altını çizmemiz gerekiyor

Biz Uşak'a tur yapıyor muyuz? Evet, yapıyoruz; yeteri kadar yapıyor muyuz? Hayır, yapmıyoruz. Başkanım işte kanyonla ilgili söyledi, muhteşem bir kanyon, çok seviyorum. En sevdiğim kanyonlardan bir tanesi. Biz bu arada bir sürü kanyona tur yapıyoruz ama ulaşılabilir ve bilinirliği arttırmak benimle ilgili bir şey, destinasyonu oluşturmak bizimle ilgili bir şey değil. Bu yüzden Uşak'ın, yani herkesin bu bilinirliği artması gerekiyor, şimdi Uşak tarihî ve kültürel mirası ile özel bir yer ama karayolu ile Ankara 4 saat, İzmir 3 saat, İstanbul 5 saat ve Eskişehir'e 2 saat mesafededir. Hani havalimanıyla ilgili konuşuldu, belki sanayi için çok önemli ama benim için turizm için önemi yok havalimanının. Biz Ege bölgesine gittiğimizde Uşak'tan geçebiliriz. Akdeniz Bölgesi'ne giderken içinden geçebiliriz, e burada bizim Uşak'ta nasıl bir turizm hareketi yaratacağımız önemli. Bizi otelciler niye seviyorlar? Çünkü bizim en çok konaklama yaptığımız gün, onların boş olduğu günlerdi. Şimdi sanayi kenti ya Uşak ama ben cuma-cumartesi Uşak'a geldiğimde çok mutlu oluyorum değil mi Murat Bey? Çünkü zaten iş adamları gitmiştir, pazarlama bitmiştir, böyle bir durum var. Bu yüzden ilin kendisiyle işte Tarhana Baba'yı ben her yerde anlatırım, bilmiyorum yani yanılıyorsam işte -45 +45'e dayanan dünyanın tek içeceği ya da yiyeceği diyebilirsiniz, ya ben hep şey düşünmüştüm onunla ilgili de bir 15 sene önce bir çalışma yapıyorlardı. Ben de bulunmuştum ya keşke bütün stantların önünde, Biz tarhana satsak, Taksim'in ortasında satsak, son dönemde mısır satıyorlar ya biliyorsunuz. Böyle ve bize ait de bir şey ve Anadolu'ya has... Durum kulağa da hoş geliyor ama bununla ilgili bu markayı yaratırken, destinasyonu yapmamıza gerek var, onu söyleyeyim.

Uşak destinasyonun hızlı olabilmesi için az önce Zafer Kalkınma Ajansı Sekreterinin anlattığı gibi Kütahya ile birlikte davranması lazım. Uşak, Kütahya, Manisa ve Afyon'un bir destinasyon yaratması lazım. Bu destinasyonun adı, işte siz Zafer diyebilirsiniz, Tarhana Dünyası diyebilirsiniz, hep beraber karar verelim, niye biz? Örneğin, Mezopotamya

destinasyonu hangi illeri kapsıyor? Antakya, Adana Antep, Urfa, Mardin, Diyarbakır, Siirt diye bir tur satıyoruz. Karadeniz yaylaları diye bir destinasyon yapıyoruz. Bütün Karadeniz'i yapıyor. Son dönemde, Sayın Vvalem de burada, ne yazık ki o destinasyonlarda Belediye Başkanları, herkes il milliyetçiliği yapıyor.

Sonuç olarak şimdi biz Uşak'a önce günü birlik turla mı geelim, gastronomiyle mi geelim, yoksa konaklama yapıp Uşak evlerini mi gezelim, antik kentleri mi gezelim, müzeleri mi gezelim, halıyla ilgili bir şey mi yapalım ya da biz insanları İstanbul'dan mı getirelim, halı deneyim turu mu yapalım? Yani bununla ilgili bir çalışma gerekiyor.

Betül Alakent

Peki mesela Afyon'a termale çok ciddi turist getiriyorsunuz, bununla bağlantılı bir tur yapılamaz mı Uşak'ta termal anlamında?

Kerem Gökçe

Birbirinden farklı, demin onu söylüyorum yani işte Termal turizm mi olacak, kültür ve doğa turizmi mi olacak, kongre turizmi mi olacak? Çünkü sanayi de gelişiyor, yani o orada bir alanı seçmek gerekiyor. Biz Afyon'a insanları götürüyoruz, 5 gece kalıyor 3 gece kalıyor, bir gün tura gidiyorlar. Afyon şehir merkezi turu yapıyorlar. Böyle bir tur yapıyorlar ya da Antalya'ya gittiklerinde işte deniz kum güneş var içinde. Biz bir gün ya da iki gün tur yapıyoruz o yüzden iç Ege İç Akdeniz Bölgelerindeki biraz daha farklı, bir de yani başlarında da işte diyorum ya Denizli var. Buralar var o yüzden rotayı belirlemek lazım.

Betül Alkent

Peki ben Murat Bey'e sorayım yani global bakış açısıyla, Uşak'ta hangi turlar daha çok dikkat çeker ya da ne olarak öne çıkmalı Uşak?

Murat Özel

Burada doğa ve yürüyüşle ilgili şeyler daha ön plana çıkacak gibi gözüküyor. Kanyon var o yüzden böyle çok ultra lüks oteller yapılırsa bazen handicap olabiliyor, ev pansiyonculuğuna ve küçük otellere ket vura-cağı için istenmiyor.

Kerem Gökçe

Biz Uşak'ta bir turizm acentası olarak iki gece konaklamalı ya da bir gece konaklamalı tur yapıyoruz. Çünkü pazara bir gece konaklamalı turlar mesafesinde. Aslında mesafeleri söylüyorum. Bu destinasyonu ben- ce Zafer Kalkınma Ajansı destekleyebilir bir acentayla tur programı. Biz de gönüllü olarak destek oluruz. Burada destinasyonu hazırlarlar, mutlaka işte Ulubey kanyonunda yürüyüş olur, mutlaka gastronomi koyarız, tar- hananın üretildiği yerde deneyim turu yaptırabiliriz, halının olduğu yerde aynı şekilde...

Artık son dönemde deneyimle ilgili eskiden sorardık biz nasıl geçti turunuz? Anlatırlardı, şimdi soruyoruz nasıl geçti? Bir resimlerime baka- yım, diyor. Instagram'da güzel resim bulursa ve hava da güzelse tur çok güzel geçiyor. O yüzden deneyim de son zamanlarda çok önemli. Neticede ben yaklaşık 500.000 kişiyi hareket ettiriyorum, öyle söyleyeyim yani bir noktadan bir noktaya farklı noktalara gönderiyoruz ve günü birlik tur da yapıyorum, deneyim turu da yapıyorum, gastronomi turu da yapıyorum. Hatta özel VIP turlar da yapıyoruz. Bu satacağım destinasyonun özelliğine bağlı ama burada yapılacak tur için ilk adımı Uşaklılar atmalı, bir destinas- yon oluşturmalı. Biz destek olalım otelle beraber, sonra bunun pazarını o ürünü pazarlayacak kişi Uşak'ta bize, Tatil Budur'a, ETS'ye de gidecekler. Bu ürün kendi kendine oturmaya başlayacaktır.

Şimdi şöyle bir örnekle anlatayım; ben iki gece konaklamalı bir Uşak turu var yazabilirim, işte perşembe akşamı çıkıyor geliyor Uşak'ta tur yapıyor ama haftada 5 kişi satarsa belli bir dönem sattım, sattım, iptal ettikten sonra gitmez. O yüzden söylüyorum. Destinasyonun içinde biraz yürüyüş, gastronomi, müzeler, tarihî evler ve antik kentlerin olacağı gezi- nin komple bir bütünlük oluşturması gerekecektir.

Biz burada aslında ilk etapta satıcı kişi olacağız, sonra oteller ço- ğalınca, herhâlde otelcinin de en çok istediği şey orada kongre yapmak, bir sürü sanayiden bahsediyorlar ya o kongre işi konuyu farklı bir noktaya götürür, kongre ile beraber de turizm farklı bir noktaya gider.

Betül biz bütün illere aynı mesafedeyiz ama senden dolayı ve İstan- bul Gedik Üniversitesinden dolayı Uşak'la ilgili üzerimize ne düşüyorsa yaparız. Bununla ilgili problem yok. Destinasyon oluşturmada da yardım edebiliriz ama çoklu konaklamalı destinasyonun tek koşulu, Afyon, Kü- tahya, Manisa ve o İç Ege hatta biraz güneyi de katabilirsiniz. Yani tabii böyle bir destinasyona ihtiyacı var. Bunun için de cuma günü gelip Uşak'ta kalır ama Uşak'ta gezilecek her yeri yapar başka bir günde başka bir yere

gider, böyle olur bu. Aynı zamanda havalimanlarına da yakın. Çünkü İzmir havalimanına da 2,5 saat mesafe ya. İlk gezi noktası bir yerden başlayıp bir yerde de bitirilebilir diye söyleyeyim. Ankara-İzmir hızlı treni yapılıyor. Uşak'tan geçiyor mu bilmiyorum ama galiba geçiyor, değil mi? Dün gece sonunda konuşuyorlardı. Aslında o bittiğinde de çok da etkiler bu durumu.. Eskişehir 1-1,5 saat sürüyor. O da ayrı bir ivme kazandırabilir, özellikle günü birlik gezginler için.

Betül Alakent

Peki Murat Bey, son olarak sizle toparlayalım ve sonra da kapatalım diyorum. Siz ne diyorsunuz? Biz Kerem'den önerileri aldık, oteller konusunda neler yapılmalı ya da global açıdan neler yapılmalı? Biz iç turizmin canlanmasını istiyoruz ama yabancı turist de gelirse güzel olur yani. Uşak için buna gelebilir miyiz? O aşama biraz daha uzak ama nasıl sağlarız bununla ilgili, sizden öneriler alabilir miyiz?

Murat Özel

Memnuniyetle. Şimdi Kerem'in bıraktığı yerden, aslında en çok tekrarladığı kelimenin üzerinden devam edelim. Destinasyon... Evet yani bir şehrin ya da bölgenin haklı olarak da konuya bölge olarak bakıyorlar. Çünkü seyahat acentelerinin bir bölgeyi pazarlaması, bir bölgeye akımı oluşturabilmesi için tek başına sadece, tek bir noktadan beslenmesi yeterli değil, operasyon maliyetleri olan ve hacim sürüklemek gereken bir iş içerisindedir. Bu konuda çok haklılar, bu bölge içerisinde var olan her bir noktanın faydasına, fakat Uşak özelinde eğer bana sorarsanız bir kek gibi düşünelim, çok fazla paydaşı var bu destinasyon oluşturmanın ve her biri hakkında elimizde kaynak var.

Her şeyden önce çok ciddi bir sanayi var yani deri ve tekstil sanayi ve el sanatları var. Ben bunu başa yazarım yani işte halı-kilim. Halı-kilimle ilgili mutlaka bence bir proje lazım oraya, bir sokağının olması lazım, bu deneyimi yaşatmaktan bahsediyorsak eğer insanlara, halı kilim üretiminin yapıldığı bunun testlerinin yapıldığı bir yarım gününüzü geçirebileceğiniz bir yer.

Belki sonra gastronomiye giden yerel lezzetlerin tadım yapılacağı günlük tur. Günlük turlarla yolu Uşak'a düşmüş, orayı görmüş kişilerin aileleriyle tekrar gelebilmeleri için sebepler yaratmak, sürdürülebilirliği sağlamak. Kesinlikle ben kaplıcalar ve doğal güzelliklerin, yani coğrafi et-

kenlerin de çok önemli olduğunu düşünüyorum. Var olan kaplıcaları, kaplıca merkezlerini incelersek sıkıntılarımızın genellikle kaplıca tesislerinin niteliklerinde hijyen konularında ve uluslararası standartlara olan yakınlığıyla alakalı değerlendirebiliriz. Daha henüz yolun başında olan birkaç tane tesisi olan fakat ciddi potansiyeli olan Uşak'ta, bence bunlar şu andan düzeltilip herkese bu şekilde sunulabilir.

Tarihî değerlerinden tekrar tekrar bahsetmeye gerek bile yok. Karun hazinesinden, dinî turizmi etkileyebilecek elimizde argümanlar var, benim önerim bununla alakalı bir "master plan". Yani bunun her birini işte kısa ve orta vadede nasıl parlatabiliriz? Nelere ihtiyaç var, çok basit gelebilir size belki ama bir kanyonun içine girdiğinizde, siz çıkana kadar ihtiyacınızı giderecek tuvaletiniz yoksa oraya bir daha gitmezsiniz. Çocuğunuzu götürmezsen yani kanyona girip çıktığınızda hemen ulaşacağınız bir yerde, ısladım, terledim, oturup yemek kahve bulamıyorsanız o size orada bir daha vakit geçirme motivasyonunu vermez. Bunlarla alakalı aslında bu küçük planlamalar bunları nitelikli hâle getirir. Mümkünse eğer yerel halkı bu işletmelerin içerisine almak, kaymakamlıklar muhtarlıklar koordinasyonunu işte bu üniversiteye yaptığımız gibi akademisyenlerin kurduğu düzene, bu işin profesyonellerine vermek bence çok güzel bir başlangıç olacaktır. Ardından da kamunun desteğiyle oluşturulabilecek bir fonla sadece Uşak'la alakalı, şehirle alakalı bir PR şirketinin ciddi çalışmalar yapmasını önerebilirim. Bununla alakalı küçük deneyimlerimiz oldu. Ciddi başarılar kazandık. Ordu'da yaptık; gerçekten bundan 11 yıl önce sadece Trabzon merkezli olan Ortadoğu pazarının ilk örneklerini getirdik. Çok küçük bir acente ile başladık. Suudi Arabistan'da Riyad'da bulduğumuz ilk senemizde biz 1.000 geceleme yapabilmeyi başardık.

Çok teşekkürler.

Betül Alakent

Çok sağ ol Murat Bey, başkanımıza son söz verelim. Kanyonlardan bahsettiler ama bildiğim kadarıyla zaten sizin orada sağladığınız bir deneyim alanları var. Şu an yatırımlar da hayata geçti, bunları da biraz anlatırsanız ve Ulubey'in neye ihtiyacı var, sizce yatırım mı, altyapı mı? Biraz bunlardan da bize bahsederseniz.

Veli Koçlu

Turizm olarak geriye dönük 45 yıllık bir süre içerisinde çok ciddi altyapısal olarak ivme kazandığımızı düşünüyorum. Biraz önce arkadaşımız dedi ya, en basitinden bir yiyecek içecek mekânı bir ihtiyaç gidermeye yönelik olan mekânlar, antik kentimizde mesela bugüne kadar yoktu. Biz bunu geçen yıl tamamlamış olduk. Kanyonlar üzerinde yine sosyal tesislerimizi kurduk. Bunlar çok önemli hamleler çünkü dışarıdan gelen insanlar ister istemez harcamalarına dikkat ediyor. Sosyal tesislerle biz bunu çok ciddi bir şekilde aştığımızı düşünüyorum. Tesislerimizde kendi kültürümüzü yansıtan ve kendimize özgü yöresel lezzetlere yer veriyoruz, bence çok önemli olmazsa olmazımız. Çünkü tarhana çorbamız başka çorba yoktur, mesela ne bileyim kendimize özgü Demir tatlısıdır, zini hamursuzu, dedi biraz önce Ersin Abi, çok önemli bir lezzet, döndürmesi vb. lezzetler. Siz de hakimsiniz bayağı maşallah bir Uşaklı olarak bunlar bize özgü değerler. Aslında gastronomi ile alakalı ilçenin çok önemli dinamikleri var. Bir döndürme dediğimiz zaman 50-60 yıllık bir hikâyesi var, döndürme ikram ederek cuma pazarında akşamları olmazsa olmaz bir zini döndürmesi ıspanak ve kabaktan yapılmış orta yerinde bir koyun yoğurduyla ağırlar bu Zini hamursuzu kız istemede kullanılır, yapımı zordur baklava görünümü hammaddesi haşhaştır ve akışkan bir hâle getirilerek her hamur arasına sürülerek 15 kattan oluşur. Biz bunların tesciliyle alakalı da çalışmalarımızı sürdürüyoruz, ilimiz adına farklı tescillenmiş ürünlerimiz var. Merdiven basamak basamak çıkılıyor ama elimizden geldiğince işte marka şehir olmak, marka il olmak adına bu tür çalışmaları da yapmak gerekir diye düşünüyorum. Toplantımız bence çok verimli oldu, hayırlara vesile olsun süreçte ilimize, ilçemize sizlerden de destek bekliyoruz. Çünkü bu işin piri olan kişiler olarak da buna ihtiyacımız var diye düşünüyorum. Hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Betül Alakent

Bu panelden çok güzel çıktılar elde edildi diye düşünüyorum. Destinasyon tanıtımına 3 panelist davet edildi. Panelistlerin de özellikle aynı noktalara vurgu yaptığını gördüm. İnşallah Uşaklılar olarak turizmi hareketlendirecek tüm destekleri de sağlayacaklarını yönelik sözler aldık. Teşekkür ederiz bu fırsatı bize sunduğunuz için. İyi akşamlar.

Hande Demirel

Çok teşekkür ediyoruz. Plaketlerimizi vermek üzere Dr. Öğr. Üyesi Ayşin Şişman Hocamızı sahneye davet ediyoruz. Hocamız akabinde alıştay değerlendirmesini yürütecektir.

Çalıştay Sonu Değerlendirme Oturumu

Dr. Öğr. Üyesi Aysin Şişman

Sayın Valim ve Değerli Konuklar,

Çalıştayımızın sonuna geldik, genel bir değerlendirme yapmak üzere son sözü Uşak Valisi Sayın Dr. Turan Ergün'e bırakıyoruz.

Dr. Turan Ergün

Açılıştan itibaren üç oturumu da izledik. Her alanda davet edilen konuşmacılar hazırlıklı gelmişler. Öncelikle teşekkür ediyoruz. Tabii burada bizim de bir kısım öğrendiğimiz şeyler var, bir kısmını biliyoruz ama bir kısmının ekonomik giderleri belki belli aşamalar da Ulubey Belediye Başkanımızın dediği gibi "adım adım çıkılacak." Ne de olsa birden fazla iki merdiveni atlayabilirsiniz ama üç merdiveni atlamaya çalışırsan düşersin. Bugün Uşak ile ilgili aldığımız temel ders şu oldu; belki il bazında kendi başına bir şey yapmak daha zor, o nedenle bölgesel birlikteliği oluşturabilmek önemli; buradan o sonuç çıkıyor. Hem turizm acentaları, hem otel temsilcilerimizin de söyledikleri bu ve benzer değerlendirmeler önemlidir. Tabii onlar açısından da birkaç ili bir araya getirip o illerin farklı özelliklerini o destinasyona dâhil ederseniz. Onların da getirmesi daha kolay olacaktır. Uşak'ta olan bir şey Kütahya'da yoktur ya da Afyon'da, Manisa'da yoktur ya da orada olan bir şey, Uşak'ta yoktur. Bunların hepsini belli bir program çerçevesinde yapmak daha doğru bir yol olduğunu net olarak anladık. Uşak için de durum aynıdır. Biz şuna özellikle önem veriyoruz; derdimiz her şeyi bırakalım, bir turizm kenti olalım değil. Bir defa bu olmaz, kabul etmemiz lazım. Bu noktada yakınımda bir İzmir var, Antalya var, Muğla var öbür taraflarda işte deniz turizmi ve benzer alanlar. Belki özel-

likle yurt dışından gelenler için daha caziptir.

Şu bir gerçek ki sanayi bir defa kültürümüz olmuş artık. Sanayi ve Ticaret odamızın kuruluş tarihi 1891, Türkiye'deki ilklerden. "İlkler Şehri" denmesinin sebebi de hakikaten bu bakımdan kıymetlidir.

İstanbul'dan sonra birçok şeyin ilk defa Anadolu'da Uşak'ta gerçekleşmiş olması önemlidir. Bu değerini altını çizmek gerekir. İki organize sanayi bölgesinde 300 artı 300 toplam da 600 firmamız üretim yapmaktadır. Bunların ihracatı, ithalatı dahası yurt dışı bağlantıları var. Bu noktada ilgili oldukları firmaların temsilcileri, CEO'ları, yöneticileri bir kısmı Uşak'a geliyor gidiyor. Bunların bir gün misafir edileceği, gezdirileceği yerlerin bile turizme açılması gerekmektedir ve sanayi ile bütünleşik bir çalışmamızın olması muhakkak.

Turizm ve kültür zenginliğimizi sabahtan beri dinliyoruz, tarihçesini anlattık. MÖ. 4000-5000'li yıllara kadar gidiyor Lidyalılar zamanında ilk paranın basıldığı yerden tutun da antik kentlere kadar cazibe merkezi alanlar dikkati çekmektedir. Tabii ki bütün alanları birleştirmek, bizim önceliğimiz olacak, yani Uşak adına da bunun fırsatları, tehditleri, zayıf ve güçlü yönlerinin çalışması yapılmalıdır. Atılan adımlar bir defa güçlü yönlerin göstergeleridir. 3 yıldızlı otellerimiz ile belli sayıda yatağa ulaşmış durumdayız. Geçen sene ilave 154 yataklı 4 yıldızlı ve yine 150 yataklı yeni bir otel daha kazanıldı. Şimdi yeni yapılacak 5 yıldızlı Termal Otel ile belki yeni bir destinasyon planlaması yapılabilir. Bir günü Ulubey'de geçirmesi için düşünülen çalışmalar hayata geçirilebilir. Örneğin, Kanyon'un balonla gezdirilmesi projesi gündeme alınabilir;

Balonun maliyeti bildiğim kadarıyla Kapadokya'da 250 euro. Evet yani siz eğer 200-250 euro'yla uçtakiler balonla uçacak diye beklerseniz, bir hayal olur, oraya daha farklı, ekonomik anlamda güçlü insanları getirmeniz lazım. Kapadokya'nın biraz kapasitesi doluyor, belki Pamukkale'de var. Pamukkale de bize 1,5 saat aslında, orayla bir işbirliği yapılabilir. Birlikte oraya gelen turistlerin bir kısmı, bir günlük tur için balonunu orada yapıp, orada oyalanır ama bunların hepsi adım adım yani altyapıdan başlıyor. Dediğimiz gibi önce biz konaklama, turistik mekânların eksiklerinin tamamlanması, yolların iyi hâle getirilmesi gibi işlerle uğraşıyoruz.

Ancak diğer taraftan da hepsini bir arada götürmek durumundayız. İnşallah güzel olacak yani hem turizm anlamında hem de Uşak sanayisinin belli bir alanda markalaşması anlamında.

Sanayileşme konusunda tüm paydaşlarımız ile zaman zaman toplan-

tılar yapıyoruz. Yasal olarak kurulmuş olan il istihdam kurulu toplantılarımız var. Biz başkanlık ediyoruz, Sanayi ve Ticaret odamızın üyeleri, sivil toplum kuruluşları ve işverenlerden oluşan kurulda her üç ayda bir Uşak'ın sadece iş gücünü değerlendirmek için bir araya geliyoruz. Sorunlar sanayinin sorunları demek yani iş gücünün sorunları demek. Çünkü bizim iş gücümüz sanayide çalışıyor ama bizim temel sorunumuz, üretiyoruz ama nihai ürünü üretemiyoruz. Yani temel sorunumuz budur.

Arkadaşlarımız derinin en incisini yapıyoruz dedi ama biz 40 dolara satabileceğimiz deriyi bizden alan 4.000 dolara satıyor. Hâlbuki o derinin en zor kısmını temizlenmesinden tutun işlemesine kadar zorlu kısmının %90'nını biz hallediyoruz. Biz %90 emekle 40 alıyoruz, o %10 emekle 3960 mı alıyor, işte ne alıyorsa. Böyle bir dengesizlik var. Bu açıdan marka olmak önemli, bu çalıştay da ona bir ışık tuttu.

Bizim önümüzü açma konusunda bu çalıştayın devamını inşallah 2025 yılında yine İstanbul Gedik Üniversitesinde yaparız. Bunun şöyle bir avantajı da oldu. Biz bir bakıma burada Uşak'ta Uşak'ı Uşaklılara anlatır pozisyonundan da çıkmış oluyoruz aslında. En azından bir kısım öğrencilerimiz de Uşak hakkında bilgi sahibi oldular, dinlediler. Bu çalışma gerçekten önemliydi. Çalıştay fikri bundan yaklaşık üç ay önceydi, herhâlde değil mi ortaya çıktığında Hülya Hanım'la, Sayın Belediye Başkanımızla birlikte bir ziyarete gelmiştik. O zaman değerlendirdik, Sayın Rektörümüz de vardı. Böyle bir çalışma yapalım, nerede yapalım, Uşak'ta mı yapalım, burada mı yapalım, derken İstanbul'da karar aldık. Hatta aynı fikir orada da oluştu. Dedik ki Uşak'ta Uşakları anlatmaktansa İstanbul'da Uşak'ı anlatalım.

Uşak'ın bir gücü de burada Uşak Eğitim Vakfı Başkanımızın söylediği gibi onlar Uşak'ın dışarıdaki temsilcileri gibi çalışmaktalar. Gerçekten nitelikli, iş gücüne katkı yapan müteşebbis insanlar. Yani karnını doyuramadığı için gidenler değil. Türkiye'de göçün büyük sebebi bu, yani doğduğu yerde karnını doyuramıyor. Başka yere gitmek zorunda kalıyor, yani niteliğine bakmadan diyor. Bundan daha kötüsü olamaz. 1960-1970'lerdeki göçün temel sebebi o ama Uşak öyle olmamış. İstanbul'a gelenler hep işveren ve ekonomiye katkı sağlayan hemşerilerimiz. Ben de aynı şeyi burada tekrarlıyorum, hemşehrilerimizin belki biraz daha Uşak'a daha fazla yoğunlaşması lazım, şehrin potansiyelini hep birlikte harekete geçirebilme konusunda eğer yatırımla ilgili yer tahsisi gibi konularda desteğe hazırız. Varsa millî emlaktan yeriye, belediyeden imarıydı o konularda her şeye açığız. Zafer Kalkınma Ajansı firma destekleri, firma bilgilendirmeleri,

sadece bir ödenek aktararak yatırımları desteklemek değil aynı zamanda yatırımın bürokratik boyutunu kolaylaştırmak için de ciddi çalışmalar yapıyor. Arkadaşları bilinçlendirmek için daha sıkı bir şekilde çalışmak zorundayız. Dışarıda çok tanınıyor. Tanınmıyor dedik. Bunun iki sebebi var aslında. Uşak kendi kendine yetiyor, dışarıya çok göç veren bir il değil. Ben Sinopluyum. Sinop'un nüfusunun iki katı İstanbul'da nüfus var. Yani bugün İstanbul'da Sinoplu bir tanıdığı olmayan insan yoktur ama Uşaklı tanıdığı olmayan insan çok fazla. Biz kabaca İstanbul'da 17.000-20.000 Uşaklı olduğunu tahmin ediyoruz. Uşak'ın dışarıda 25-30.000 bir nüfusu var. 380.000 toplam nüfusta 25-30.000 hiçbir şey değil, yani göç veren bir il değil işte. Dışarıya göç verme konusunda 76. sıradayız. Başkan Hanım hemşerimize teşekkür ediyoruz, onunla gurur duyuyoruz. Biz hemşerilerimizin başarılarından memnuniyet yaşıyoruz. Gazeteci Mehmet Akif Ersoy, Uşak'a bir söyleşiye gelmişti. Konuşmalar arasında "Uşak ile ilgili bir şey duyunca çok mu mutlu oluyorsunuz?" dedi. Evet, dedik, mutlu oluyoruz.

Son olarak Hülya Hanım'a, Rektör Hocamıza gerçekten teşekkür ediyoruz. Ev sahipliğiniz için katılımcılara, emeği geçenlere teşekkür ediyoruz. Çalıştaydaki güzel sunumlar için herkes hazırlıklı gelmiş, hepsine tekrar tekrar teşekkür ediyoruz. Bunun tekrarını diliyorum.

Dr. Öğr. Üyesi Aysin Şişman

İstanbul Gedik Üniversitesi olarak çalıştaya destek veren ve bütün gün bizimle olan katılımcılara çok teşekkür ediyoruz.

Çalıştay Sonuç Raporu

İlkler şehri Uşak'ın (Anadolu'da ilk elektrik kullanımı, ilk şeker fabrikası, ilk demiryolu hattının geçmesi, ilk voleybol müsabakası, ilk cirit müsabakası, ilk çocuk kütüphanesi, ilk şayak fabrikası) 70 yıllık şehirleşme tarihinin arkasında Kral Yolu'ndan tren raylarına uzanan tarihi ve zengin kültürel mirası karşımıza çıkmaktadır. İstanbul Gedik Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak Çalıştayı - Keşfettikçe Anlam Bulan Şehir Programı; kentin müteşebbis insanları ile halı, sanayi ve tekstilin yanı sıra tarhana ile sembolleşen zengin gastronomisi, farklı ve zengin değerlerini ortaya koyduğu "Marka Ürün mü? Marka Kent mi?" tartışmaları ekseninde gerçekleştirilmiştir. Uşak Valiliği, Uşak Belediyesi ve İstanbul Gedik Üniversitesi tarafından Uşak'ın zengin birikiminin daha görünür olması ve marka kent algısını güçlendirmek üzere konumlandırılması adına İstanbul'da bir çalıştay yapılması konuya gösterilen önemi ifade etmektedir.

Çalıştayda konuşulan başlıklardan yola çıkılarak;

"Marka Kent Olmak mı, Marka Ürünler Çıkarmak mı?" tartışması küresel bir aktör olmanın yolunun yerellikten geçtiği gerçeğiyle ele alınmıştır. Yüzölçümü ve nüfusu ile aynı segmentte olan kentlere göre Uşak'ın Batı Anadolu-İç Ege'de sahip olduğu kendine özgü kent algısı ve önemli derecede yerel değere sahip olmasının, rakiplerine göre avantajlı olduğu öncelikle tüm katılımcılar tarafından belirtilmiştir.

İlk olarak kentin tanıtımında kullanılan "Keşfettikçe Anlam Bulan Şehir", "İlkler Şehri Uşak", "Âşıklar Şehri Uşak" ve "Geri Dönüşümün Başkenti Uşak" gibi tanımlamaların birini seçerek kurumsal kimlik çalışmasının yapılması tartışılmış ve belirlenen sloganı kapsayacak, tüm pay-

daşların benimseyeceği özgün bir logo tasarımı ile markalaşma çalışmalarının başlanması üzerinde durulmuştur.

Türkiye'de özellikle millî bayramlarda her yerde kullanılan ancak Uşak'ta çekildiği çok bilinmeyen 1933 tarihli "Cumhuriyeti Biz Böyle Kazandık" fotoğrafının Uşak'a ait olduğu gerçeğinin, ülke genelinde yapılacak bir iletişim çalışması ile ele alınması ifade edilmiştir.

Uşak'ın 19. yüzyıla dayanan sanayisinin yanısıra bir kültür kenti olması yolunda da aktif çalışmalar yapılması gerektiği dile getirilmiş; güçlü bir vizyona sahip, hedefine odaklanmış şehir yönetimi ve en önemlisi kentine, değerlerine sahip çıkacak sakinlerine yönelik farkındalık projeleri ile marka kimliğinin güçlendirilmesi ortak görüş olmuştur.

Nüfus büyüklüğüne göre 52.; sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre 29. sırada yer alan Uşak'ın cazibe merkezi hâline gelmesi için panelistler tarafından altı çizilen güçlü üretim, sürdürülebilir turizm, zengin kültürel miras ile doğal güzelliklerin uzun ve kısa vadeli strateji planları ile geliştirilmesi örnekler üzerinden anlatılmıştır. Şu an tekstil, deri, seramik ve gıda sektörleri ilin önde gelen üretim alanlarıdır. Uşak, Türkiye battaniyesinin %70'ini, iplik geri dönüşümünün %65'ini ve tekstil geri dönüşümünün de %73'ünü karşılamaktadır. Özellikle tekstil geri dönüşümü, makine sektörü ve kanatlı hayvancılık sektörleri ilin ülke genelinde parlayan yıldızları olarak ifade edilmiştir.

Zafer Kalkınma Ajansı'nın destekleri ile "yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm" temelinde başarılı proje uygulamaları dikkati çekmektedir.

Uşak'ın coğrafi konumu olarak İzmir-Ankara-Denizli güzergâhları arasında "yol üzerinde" bulunma durumunu avantaja çevirerek bölgesel turizm destinasyonlarına dâhil edilmesinin sağlayacağı avantajlar, turizm profesyonelleri ve sektör temsilcilerinin ifadeleri ile ortaya konulmuştur.

Çalıştayın birinci oturumunda "Marka Kent Olmak mı, Marka Ürünler Çıkarmak mı?", ikinci oturumunda "Uşak Lider Sektör Temsilcileri ile Odak Grup" ve üçüncü oturumunda ise "Kent Turizmi ve Turizm Potansiyeli olarak Uşak" konuları ilgili temsilciler ve uzmanların katılımı ile etraflıca değerlendirilmiştir. Tam gün süren çalıştayda bütünleşik bir bakış açısıyla Uşak'ın Türkiye içinde bölgesel ve yerel ölçekte ayırt edici özellikleri ve önemli değerlerine rağmen hem ürünlerinin marka değerinin hem de şehrin markalaşmasının kısıtlı düzeyde olduğu verilerle ortaya konulmuştur. Buradan hareketle şehrin iç ve dış paydaşlarının yer aldığı ikinci bir toplantı ile markalaşmayı önceleyen "Uşak İkinci Yüzyıl Strateji Planı"

ve "Turizm Master Planı" çalışma ekiplerinin kurularak hayata geçirilmesi konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Dr. Öğr Üyesi Ayşin Şişman
İstanbul Gedik Üniversitesi
6 Ocak 2025, İstanbul

Çalıştay Fotoğrafları

Prof. Dr. Ahmet KESİK
İstanbul Gedik Üniversitesi Rektörü

Hülya GEDİK
Gedik Holding Yönetim Kurulu Başkanı/
İstanbul Gedik Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı

Prof. Dr. İskender PALA

Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Başkanı

Dr. Turan ERGÜN

Uşak Valisi

Mehmet ÇAKIN

Uşak Belediye Başkanı

İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

CUMHURİYET'İN İKİNCİ YÜZYILINDA MARKA KENT OLMA YOLUNDA UŞAK

İlkler şehri Uşak'ın (Anadolu'da ilk elektrik kullanımı, ilk şeker fabrikası, ilk demiryolu hattının geçmesi, ilk voleybol müsabakası, ilk cirit müsabakası, ilk çocuk kütüphanesi, ilk şayak fabrikası) 70 yıllık şehirleşme tarihinin arkasında Kral Yolu'ndan tren raylarına uzanan tarihi ve zengin kültürel mirası karşımıza çıkmaktadır.

İstanbul Gedik Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında Marka Kent Olma Yolunda Uşak Çalıştayı - Keşfettikçe Anlam Bulan Şehir Programı; kentin müteşebbis insanları ile halı, sanayi ve tekstilin yanı sıra tarhana ile sembolleşen zengin gastronomisi, farklı ve zengin değerlerini ortaya koyduğu "Marka Ürün mü? Marka Kent mi?" tartışmaları ekseninde gerçekleştirilmiştir.

Uşak Valiliği, Uşak Belediyesi ve İstanbul Gedik Üniversitesi tarafından Uşak'ın zengin birikiminin daha görünür olması ve marka kent algısını güçlendirmek üzere konumlandırılması adına İstanbul'da bir çalıştay yapılması konuya gösterilen önemi ifade etmektedir.

